

THÔNG TIN CHUYÊN ĐỀ:

MỤC LỤC

I. ĐẢNG, BÁC HỒ VÀ MÙA XUÂN DÂN TỘC

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM – NGƯỜI TỔ CHỨC VÀ LÃNH ĐẠO MỌI THẮNG LỢI CỦA CÁCH MẠNG VIỆT NAM	4
HÀNH TRÌNH KHÁT VỌNG	7
MÙA XUÂN VÀ KHÁT VỌNG VIỆT NAM.....	10
ĐÒI CÂY ĐÓN BÁC	13
ĐẢNG VÌ DÂN HÀNH ĐỘNG	16
CHÂN DUNG BÁC HỒ TRÊN GIẤY BẠC VIỆT NAM	18
NHỚ VỀ NHỮNG THẬP NIÊN ĐẦU THẾ KỶ 20	21
QUỐC CHUYỂN GIAO THỂ HẾ CHO THỜI KỲ “CẤT CÁNH”	23
PHÁT HUY TIỀM NĂNG, NÂNG CAO VỊ THẾ, TÂN DUNG THỜI CƠ, THÚC ĐẨY TỈNH BÌNH THUẬN PHÁT TRIỂN NHANH VÀ BỀN VỮNG	27
CÂU CHUYỆN ĐẦU XUÂN: BÌNH THUẬN CẤT CÁNH CÙNG NHỮNG CÁNH ĐỒNG GIÓ NGOÀI KHƠI.....	31
NGÀY TẾT Ở SƯ ĐOÀN 9.....	34

II. TẾT CỔ TRUYỀN VIỆT NAM – VĂN HÓA NGÀY XUÂN

HÌNH TƯỢNG CON TRÂU TRONG VĂN HÓA VIỆT	36
CON TRÂU TRONG VĂN HÓA DÂN GIAN	38
NĂM TÂN SỬU KỂ NHAU NGHE SỰ TÍCH LOÀI TRÂU	40
TƯỢNG TRÂU GIÚP MANG LẠI TÀI LỘC VÀ PHÚC KHÍ	43
BÁNH CHƯNG, BÁNH TẾT VÀ NĂM CON TRÂU	46
VỀ LÀNG HỒ, NGHE CHUYỆN TRANH TRÂU TẾT	48
THIỆNG LIÊNG MÂM CỒ CÚNG TẾT NIÊN CHIỀU CUỐI NĂM	50
NỒNG NÀN GỢI CHUYỆN TRÀ THÈM XUÂN.....	52
NHUNG NHỚ KHÓI CHIỀU BA MƯƠI TẾT	55
NGÀY TẾT NÓI VỀ CÁI ĂN TRONG QUAN NIỆM CỦA NGƯỜI VIỆT	57
VƯƠNG VẤN TẾT XƯA.....	58
VỀ NHÀ ĐÓN TẾT, GIA ĐÌNH LÀ TRÊN HẾT	61
NHỚ TẾT XƯA.....	63
TẾT ĐÔNG – TẾT TÂY	64
TẾT XƯA VÀ TẾT THỜI 4.0	66

NHỮNG LOÀI HOA CHỜ MÙA XUÂN VỀ	68
PHONG BÌ LÌ XÌ THỜI 5 CHẤM 0	70
TẢN MẠN HOA TẾT	72
TẾT VIỆT TRONG MẮT KẼ THA HƯƠNG	75
SÁCH TẾT – PHONG VỊ NGÀY XUÂN	78
SẢN PHẨM ĐỘC, LẠ CHƠI TẾT	81
LỜI CHÚC ĐẦU NĂM	83
ÁO DÀI – ĐIỂM NHẤN CỦA THỜI TRANG TẾT	84

III. ẨM THỰC MÙA XUÂN VÀ SỨC KHỎE NGÀY TẾT

HƯƠNG CÒM NGÀY XUÂN	85
ĐỘC ĐÁO ẨM THỰC	86
TINH TÚY CỦA ĐẤT TRỜI	87
MỨT – MÓN NGON, VỊ THUỐC NGÀY XUÂN	90
MỨT TẾT DƯỚI GÓC NHÌN VỀ DINH DƯỠNG	91
NGÀY XUÂN NÓI CHUYỆN RƯỢU, TIM MẠCH VÀ THÚ VUI TRẦN THỂ	93
ĐỂ CẢ GIA ĐÌNH ĂN TẾT VUI KHỎE	95
CẢNH GIÁC VỚI CĂN BỆNH NGUY HIỂM ĐE DỌA TÍNH MẠNG DỊP TẾT	97
PHÒNG NGỪA CÁC BỆNH CHO TRẺ NHỮNG NGÀY ĐẦU NĂM MỚI	99

VI. NGƯỜI BÌNH THUẬN ĐÓN TẾT TÂN SỬU 2021

VUI HỘI BÀI CHÒI NGÀY XUÂN	100
XUÂN NƠI MIỀN CÁT TRẮNG	102
THÁNG GIÓNG... MÙA XUÂN!	104
GIEO MONG ƯỚC TRONG TỪNG NÉT CHỮ	106
TẾT ẤM CHO CÔNG NHÂN, LAO ĐỘNG NGHÈO	108
TẾT VIỆT KHÓ QUÊN TRONG LÒNG DU KHÁCH QUỐC TẾ	109
BÁO BÌNH THUẬN VỚI CÔNG TÁC TỪ THIÊN: NGƯỜI ĐỒNG HÀNH KHÔNG MỆT MỎI	111
MANG TRI THỨC VÀ QUÀ ĐẾN VỚI HỌC SINH NGHÈO NGÀY TẾT	113
PHƯỢT CÙNG SẮC XUÂN	115
THỎ SẤY GÁC BẾP NGÀY XUÂN	116
SẮC LAN ĐÓN XUÂN	118

I. ĐẢNG, BÁC HỒ VÀ MÙA XUÂN DÂN TỘC

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM – NGƯỜI TỔ CHỨC VÀ LÃNH ĐẠO MỌI THẮNG LỢI CỦA CÁCH MẠNG VIỆT NAM

Thực tiễn thắng lợi của cách mạng Việt Nam trong công cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, nhất là trong công cuộc đổi mới đất nước vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội (CNXH) không chỉ khẳng định Đảng ta là người mở đường và truyền cảm hứng cho khát vọng vươn lên của toàn dân tộc mà còn khẳng định Đảng ta là người tổ chức và lãnh đạo mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam.

Ngày 3-2-1930 Đảng Cộng sản Việt Nam (CSVN) ra đời đã chấm dứt sự khủng hoảng về đường lối cứu nước mà nhiều thế kỷ trước đó, mặc dù các phong trào yêu nước của nhân dân ta đã có sự phát triển mạnh mẽ và rộng khắp, nhưng các phong trào yêu nước ấy chưa tìm được đường lối cứu nước đúng đắn, chưa tìm được và cũng chưa có khả năng tập hợp lực lượng có đủ sức mạnh để đánh đuổi thực dân Pháp xâm lược, giải phóng đất nước, giành độc lập cho dân tộc, tự do, dân chủ cho nhân dân.

Sự ra đời của Đảng CSVN không chỉ chấm dứt sự khủng hoảng về đường lối cứu nước mà còn khẳng định vai trò quyết định về sự lãnh đạo của Đảng CSVN đối với cách mạng Việt Nam trong 90 năm qua. Đúng như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định, muốn làm cách mạng thì “Trước hết phải có đảng cách mệnh, để trong thì vận động và tổ chức dân chúng, ngoài thì liên lạc với dân tộc bị áp bức và vô sản giai cấp mọi nơi. Đảng có vững cách mệnh mới thành công, cũng như người cầm lái có vững thuyền mới chạy”⁽¹⁾. Thực tiễn thắng lợi của nhân dân ta trong quá trình đấu tranh cách mạng, giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, dưới sự lãnh đạo của Đảng CSVN quang vinh trong 90 năm qua đã khẳng định: Đảng CSVN là người tổ chức và lãnh đạo mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam.

Ảnh minh họa / dangcongsan.vn

bảo vệ Tổ quốc. Quá trình tổ chức và lãnh đạo cách mạng, Đảng ta đã tổ chức và lãnh đạo nhân dân ta đấu tranh giành nhiều thắng lợi quan trọng:

Qua 15 năm lãnh đạo cách mạng (1930-1945), trải qua các cuộc đấu tranh gian khổ, hy sinh, với 3 cao trào cách mạng lớn (1930-1931, 1936-1939, 1939-1945), khi thời cơ đến, Đảng nhanh chóng chớp lấy, với tinh thần “Dù phải đốt cháy cả dãy Trường Sơn cũng phải kiên quyết giành cho được độc lập”, Đảng ta đã phát động cuộc Tổng khởi nghĩa giành chính quyền trong cả nước. Với thắng lợi của cuộc Cách mạng Tháng Tám

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, với đường lối đúng đắn, dựa trên cơ sở lý luận Mác-Lênin, phù hợp với điều kiện cụ thể của cách mạng Việt Nam và xu thế phát triển của lịch sử loài người, Đảng ta đã quy tụ, đoàn kết chung quanh mình tất cả các giai cấp và các tầng lớp nhân dân yêu nước, xây dựng nên lực lượng cách mạng to lớn và rộng khắp, đấu tranh chống thực dân, phong kiến vì sự nghiệp giải phóng dân tộc, xây dựng và

năm 1945, dân tộc ta đã giành lại nền độc lập sau hơn 80 năm bị thực dân đô hộ. Ngày 2-9-1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh thay mặt Chính phủ lâm thời đọc bản Tuyên ngôn Độc lập, khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa-nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên ở Đông Nam châu Á. Từ đây, dân tộc ta bước sang kỷ nguyên mới-kỷ nguyên độc lập, tự do, dân chủ nhân dân, tiến lên CNXH. Tiếp đến, Đảng lãnh đạo toàn dân tộc thực hiện cuộc kháng chiến trường kỳ suốt 30 năm và đã đi đến thắng lợi cuối cùng bằng cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa xuân năm 1975, giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước.

Thắng lợi của nhân dân ta dưới sự lãnh đạo của Đảng CSVN trong công cuộc đấu tranh giành và bảo vệ nền độc lập dân tộc đã góp phần làm sáng tỏ một chân lý lớn của thời đại: “Trong thời đại ngày nay, khi các lực lượng cách mạng thế giới đang ở thế tiến công, một dân tộc đất không rộng, người không đông, song đoàn kết chặt chẽ và đấu tranh kiên quyết dưới sự lãnh đạo của một đảng Mác-Lênin có đường lối và phương pháp cách mạng đúng đắn, giương cao hai ngọn cờ độc lập dân tộc và CNXH, lại được sự đồng tình, ủng hộ và giúp đỡ của các nước xã hội chủ nghĩa (XHCN), các lực lượng cách mạng và nhân dân tiến bộ trên thế giới, thì hoàn toàn có thể đánh bại mọi thế lực đế quốc xâm lược, dù đó là tên đế quốc đầu sỏ”⁽²⁾.

Qua quá trình tiến hành công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN, dưới sự lãnh đạo của Đảng, cách mạng Việt Nam đã vượt qua những khó khăn, trở ngại, thu được những thành tựu quan trọng, đã nhanh chóng hoàn thành việc thống nhất đất nước về mọi mặt, đánh thắng các cuộc chiến tranh ở biên giới Tây Nam và biên giới phía Bắc, bảo vệ vững chắc Tổ quốc XHCN, đã nỗ lực khắc phục hậu quả chiến tranh, khôi phục và phát triển kinh tế, từng bước ổn định sản xuất và đời sống của nhân dân. Đặc biệt, Đảng đã đề ra đường lối đổi mới toàn diện, mở ra bước ngoặt trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN trong thời kỳ mới.

Với đường lối đổi mới đúng đắn, sáng tạo, trên cơ sở lý luận Mác-Lênin, phù hợp với điều kiện cụ thể ở Việt Nam, nền kinh tế từng bước vượt qua nhiều khó khăn, thách thức, quy mô và tiềm lực được nâng lên; kinh tế vĩ mô cơ bản ổn định, lạm phát được kiểm soát; tăng trưởng kinh tế

được duy trì ở mức hợp lý, từ năm 2013 dần phục hồi, năm sau cao hơn năm trước. Đổi mới mô hình tăng trưởng, cơ cấu lại nền kinh tế và thực hiện 3 đột phá chiến lược được tập trung thực hiện bước đầu đạt kết quả tích cực. Giáo dục và đào tạo, khoa học và công nghệ, văn hóa, xã hội, y tế có bước phát triển. An sinh xã hội được quan tâm nhiều hơn và cơ bản được bảo đảm, đời sống của nhân dân tiếp tục được cải thiện. Chính trị-xã hội ổn định, quốc phòng, an ninh được tăng cường; kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, giữ vững hòa bình, ổn định. Quan hệ đối ngoại, hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, hiệu quả. Vị thế, uy tín của nước ta tiếp tục được nâng cao. Dân chủ XHCN và sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc tiếp tục được phát huy. Công tác xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị được chú trọng và đạt kết quả quan trọng.

Những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử mà Đảng ta đã tổ chức và lãnh đạo nhân dân ta giành được trong công cuộc đổi mới đất nước đã góp phần khẳng định đường lối đổi mới của Đảng ta là đúng đắn, sáng tạo, phù hợp với thực tiễn Việt Nam, khẳng định vai trò và sự lãnh đạo của Đảng đối với cách mạng Việt Nam. Đại hội XII của Đảng đã khẳng định: “Những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử qua 30 năm đổi mới khẳng định đường lối đổi mới của Đảng ta là đúng đắn, sáng tạo; con đường đi lên CNXH của nước ta là phù hợp với thực tiễn của Việt Nam và xu thế phát triển của lịch sử. Thành tựu và những kinh nghiệm, bài học đúc kết từ thực tiễn tạo tiền đề, nền tảng quan trọng để đất nước ta tiếp tục đổi mới và phát triển mạnh mẽ trong những năm tới”⁽³⁾.

Quá trình lãnh đạo cách mạng nước ta, nhất là trước những khó khăn, thách thức, những vấn đề mới chưa có tiền lệ trong lịch sử, không tránh khỏi những hạn chế, yếu kém, khuyết điểm, thậm chí có cả những sai lầm, nhưng Đảng ta đã sớm phát hiện ra những hạn chế, yếu kém, sai lầm, khuyết điểm, kịp thời đề ra những biện pháp sửa chữa đúng đắn. Vì vậy, Đảng ta được nhân dân tin cậy, thừa nhận là người lãnh đạo chân chính, duy nhất, là đội tiên phong của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và của cả dân tộc Việt Nam, là người tổ chức và lãnh đạo mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam. Lịch sử cách mạng Việt Nam cận đại, hiện đại đã chứng tỏ không có một tổ chức chính trị nào có thể thay thế được vai trò lãnh đạo của Đảng CSVN đối với cách mạng Việt Nam.

Đảng CSVN là người tổ chức và lãnh đạo mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam là nhờ Đảng luôn có đường lối đúng đắn, sáng tạo, dựa trên cơ sở lý luận Mác-Lênin, phù hợp với yêu cầu của lịch sử, phù hợp với thực tiễn Việt Nam, đáp ứng yêu cầu của lịch sử Việt Nam, của toàn dân tộc Việt Nam, của sự nghiệp giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong mỗi điều kiện, mỗi hoàn cảnh cụ thể. Thực tiễn cách mạng Việt Nam 90 năm qua dưới sự lãnh đạo của Đảng đã chứng minh rằng, đường lối của Đảng chỉ đúng đắn khi Đảng nắm vững, vận dụng sáng tạo và phát triển Chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, không ngừng làm giàu trí tuệ, nâng cao bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức và năng lực tổ chức để đủ sức giải quyết các vấn đề do thực tiễn cách mạng đặt ra.

Đảng CSVN là lực lượng tiên tiến nhất của giai cấp và dân tộc, trung thành, kiên định với lợi ích của dân tộc, của nhân dân, luôn đi đầu, sẵn sàng hy sinh vì độc lập dân tộc và CNXH, vì tự do, ấm no, hạnh phúc của nhân dân. Ngoài lợi ích của giai cấp công nhân, của nhân dân lao động, lợi ích của toàn dân tộc Việt Nam, lợi ích của nhân dân tiến bộ trên thế giới, Đảng không có lợi ích nào khác. Vì vậy, Đảng CSVN là lực lượng duy nhất có thể tập hợp được đông đảo quần chúng nhân dân đi theo để thực hiện thắng lợi đường lối của Đảng. Đảng CSVN là người tổ chức và lãnh đạo mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam trên con đường đấu tranh giành độc lập dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN, vì dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Đó là một thực tiễn lịch sử không ai có thể phủ nhận được.

Trong thời kỳ mới, trước yêu cầu mới của cuộc cách mạng XHCN ở Việt Nam, yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng thành công và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN trong bối cảnh tình hình thế giới, khu vực đang có nhiều diễn biến phức tạp, khó lường. Tình hình trong nước, bên cạnh những thuận lợi, thời cơ mới, chúng ta cũng đang phải đối mặt với những khó khăn, thách thức mới. Các thế lực thù địch tiếp tục thực hiện âm mưu chống phá cách mạng nước ta với nhiều phương thức, thủ đoạn mới rất tinh vi, xảo quyệt. Trong đó, chúng ra sức tuyên truyền, xuyên tạc hòng hạ thấp và đi tới phủ nhận vai trò và sự lãnh đạo của Đảng CSVN đối với cách mạng Việt Nam. Trong những điều kiện đó, đòi hỏi phải tiếp tục khẳng định vai trò và sự lãnh đạo của Đảng CSVN đối với cách mạng Việt Nam. Khẳng định Đảng CSVN là lực lượng duy nhất có đủ khả năng tổ chức và lãnh đạo mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam trong mọi thời kỳ lịch sử. Muốn vậy, phải chăm lo xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức; không ngừng nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng; không ngừng nâng cao bản lĩnh, trí tuệ của Đảng để thực sự làm tròn sứ mệnh cao cả của mình trong thời kỳ mới.

(1) Hồ Chí Minh, Toàn tập, NXB Chính trị Quốc gia-Sự thật, Hà Nội, tập 2, tr.289.

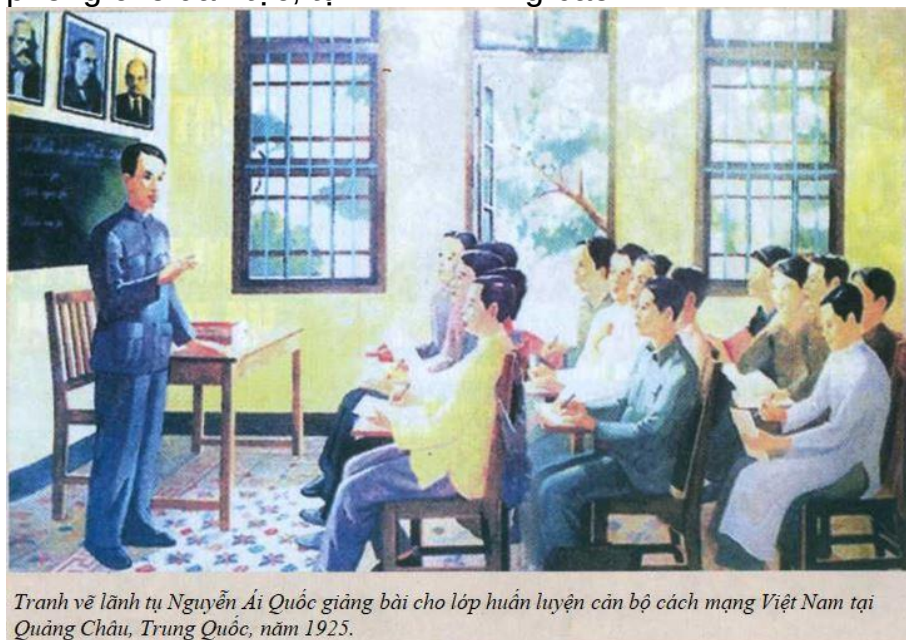
(2) ĐCSVN, Văn kiện Đảng toàn tập, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tập 37, tr.489

(3) ĐCSVN, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, NXB Chính trị Quốc gia, H.2016, tr.16-17

Nguyễn Vĩnh Thắng // <https://www.qdnd.vn>

HÀNH TRÌNH KHÁT VỌNG

I. Sinh ra trên mảnh đất Nghệ An địa linh nhân kiệt, Nguyễn Tất Thành - Chủ tịch Hồ Chí Minh sớm được nuôi dưỡng tình yêu nước, thương dân với một thiên hướng đặc biệt. Ngoài chữ Hán, Người còn được học chữ Pháp, bước đầu làm quen với văn minh Pháp, với thời đại qua những sách “Tân thư”, “Tân văn” bằng tiếng Hán và tiếng Pháp... Những trăn trở, đau xót của Nguyễn Tất Thành càng được cộng hưởng thêm trước cảnh đồng bào thống khổ, cảnh thực dân Pháp chém giết người yêu nước, đàn áp các cuộc khởi nghĩa do Phan Đình Phùng, Hoàng Hoa Thám lãnh đạo trong bể máu. Trong khi đó, phong trào Đông Du, phong trào Duy Tân... cũng chưa thể giành lại độc lập, tự do cho Tổ quốc. Từ đây, Người hiểu rằng: Phải tìm cách khác nếu muốn thực hiện được khát vọng giải phóng cho dân tộc, tự do cho đồng bào.

Tranh vẽ lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc giảng bài cho lớp huấn luyện cán bộ cách mạng Việt Nam tại Quảng Châu, Trung Quốc, năm 1925.

Khâm phục lòng yêu nước của các bậc tiền nhân, nhưng bằng thiên tài bẩm sinh, Nguyễn Tất Thành hiểu rằng một thời đại mới đòi hỏi một con đường đi mới - đó là làm cách mạng và Người đã bắt đầu một hành trình mới khi quyết định làm thuê trên tàu Đô đốc Latouche

Tréville, rời Tổ quốc ngày 5-6-1911 để “ tìm đường đi cho dân tộc theo đi”

Người không chỉ lao động kiếm sống, tích lũy tri thức mà còn tranh thủ tìm hiểu đời sống chính trị, xã hội các quốc gia, dân tộc và các nền văn hóa của nhiều châu lục. Không chỉ tham gia Hội những người Việt Nam yêu nước tại Pháp, thay mặt Hội gửi Yêu sách của nhân dân An Nam đến Hội nghị Versailles tháng 6-1919, Nguyễn Tất Thành - Nguyễn Ái Quốc đã vượt mọi thử thách, gian truân, phấn đấu cao độ với nghị lực phi thường và một định hướng không hề lay chuyển để rồi quyết định đến với chủ nghĩa Mác - Lênin, đến với Quốc tế thứ 3 - với con đường cách mạng vô sản, với Cách mạng Tháng Mười Nga vĩ đại.

Người tham gia sáng lập Hội Liên hiệp các dân tộc thuộc địa năm 1921, ra Báo “Người cùng khổ”, viết nhiều bài đăng trên các báo, tạp chí tại Pháp; mạnh mẽ đấu tranh, tố cáo tội ác của chủ nghĩa thực dân trên các diễn đàn, các phương tiện

thông tin đại chúng... để chuẩn bị cho công cuộc giải phóng Tổ quốc mình, đi tới giải phóng *“các dân tộc bị áp bức và những người lao động trên thế giới khỏi ách nô lệ”*

Thấu hiểu sâu sắc nguồn sức mạnh *“chủ nghĩa dân tộc là động lực lớn của đất nước”*, Nguyễn Ái Quốc trở về gần Tổ quốc tháng 11-1924. Tại Quảng Châu (Trung Quốc), trên cơ sở những nguyên lý của học thuyết Mác – Lênin về xây dựng Đảng, Nhà nước, về phương pháp vận động quần chúng, tập dượt đấu tranh cách mạng, Người dồn tâm huyết truyền giảng cho những thanh niên Việt Nam yêu nước, đào tạo đội ngũ cán bộ cốt cán đầu tiên, xúc tiến chuẩn bị về chính trị, tư tưởng và tổ chức cho sự ra đời của một chính Đảng vô sản kiểu mới ở Việt Nam.

Mở lớp huấn luyện chính trị, thành lập tổ chức Hội Việt Nam cách mạng thanh niên năm 1925, sáng lập Báo “Thanh niên” (tháng 6-1925), tuyên truyền về chủ nghĩa cộng sản, về Đảng Cộng sản, về Cách mạng Tháng Mười Nga, xuất bản tác phẩm “Đường Kách mệnh” (năm 1927)..., Nguyễn Ái Quốc đem đến cho những thanh niên Việt Nam yêu nước một luồng sinh khí mới. Với việc truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào phong trào công nhân, phong trào yêu nước, Nguyễn Ái Quốc và những người Việt Nam yêu nước ngày mỗi ngày góp phần đưa tư tưởng của thời đại mới lan tỏa ở Việt Nam, dẫn đến sự ra đời của 3 tổ chức cộng sản ở Việt Nam năm 1929. Khi các điều kiện đã chín muồi, với bản lĩnh quyết đoán và kịp thời, Người triệu tập hội nghị hợp nhất các tổ chức cộng sản, thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam đầu năm 1930 tại Hương Cảng (Trung Quốc). Đây là một quyết định có ý nghĩa vượt thời gian, vượt không gian của Người - một nhân tố quan trọng để thực hiện thắng lợi khát vọng độc lập, tự do cho Tổ quốc.

2. Ngày 28-1-1941, sau gần 30 năm hoạt động ở nước ngoài, Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh trở về Tổ quốc tại Cao Bằng, trực tiếp lãnh đạo phong trào cách mạng cả nước, mở ra một giai đoạn thắng lợi mới cho cách mạng Việt Nam.

Tại Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 8 (tháng 5-1941), Người cùng Trung ương Đảng quyết định chuyển hướng chiến lược cách mạng: Đặt nhiệm vụ giải phóng dân tộc lên hàng đầu; tạm gác khẩu hiệu tịch thu ruộng đất của địa chủ và chủ trương thành lập một Mặt trận dân tộc thống nhất rộng rãi để mở rộng khối đoàn kết toàn dân tộc, tập trung vào nhiệm vụ chống đế quốc, giành độc lập dân tộc...

Nhằm khơi nguồn sức mạnh nội lực vô cùng to lớn của cả dân tộc, Mặt trận Việt Nam độc lập đồng minh (Việt Minh) được thành lập ngày 19-5-1941, nêu rõ quan điểm: *“Việt Minh chủ trương liên hiệp hết thảy các giới đồng bào yêu nước không phân biệt giàu nghèo, già trẻ, trai gái, không phân biệt tôn giáo và xu hướng chính trị, đặng cùng nhau mưu cuộc giải phóng và sinh tồn”*. Đồng thời, chính sách 44 điểm của Việt Minh đã góp phần thực hiện hai điều mà toàn thể đồng bào đang

mong ước: Làm cho nước Việt Nam hoàn toàn độc lập; làm cho dân Việt Nam sung sướng, tự do...

Có sức mạnh hiệu triệu, đánh thức tinh thần dân tộc nhằm mục tiêu đánh Pháp, đuổi Nhật để dựng lên nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, từ những tổ chức thí điểm đầu tiên ở Hà Quảng (Cao Bằng) năm 1941, Việt Minh phát triển nhanh và lan rộng trong toàn quốc. Cùng với đó, các đoàn thể Hội Nông dân cứu quốc, Hội Công nhân cứu quốc, Hội Phụ nữ cứu quốc, Hội Thanh niên cứu quốc... cũng được thành lập và lớn mạnh ở khắp các tỉnh, thành phố...

Tháng 8-1945, những điều kiện cho cuộc Tổng khởi nghĩa giành chính quyền trong toàn quốc đã chín muồi. Ngày 14-8-1945, Nhật hoàng tuyên bố đầu hàng không điều kiện phe Đồng minh. Quân Nhật ở Đông Dương mất tinh thần, chính phủ Trần Trọng Kim hoang mang, tê liệt. Người và Trung ương Đảng nhạy bén triệu tập Hội nghị đại biểu toàn quốc của Đảng, quyết định phát động Tổng khởi nghĩa, thi hành “10 chính sách Việt Minh”, thành lập ủy ban khởi nghĩa toàn quốc để thống nhất chỉ huy cuộc chiến đấu, ra Quân lệnh số 1, hạ lệnh Tổng khởi nghĩa trong cả nước, nhằm kiến lập nên nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa hoàn toàn độc lập trước khi quân Đồng minh kéo vào Đông Dương giải giáp quân đội Nhật. Ngày 16-8-1945, tại đình Tân Trào (tỉnh Tuyên Quang), Quốc dân Đại hội đã thông qua việc phát động Tổng khởi nghĩa trên toàn quốc, thông qua “10 chính sách Việt Minh” và quyết định: Cử ra ủy ban giải phóng dân tộc Việt Nam - như là Chính phủ lâm thời của nước Việt Nam trước khi thành lập một chính phủ chính thức, do Hồ Chí Minh làm Chủ tịch.

Những quyết định chính xác, kịp thời của Người và Trung ương Đảng trong những năm 1941-1945, sức mạnh vĩ đại của lòng yêu nước, khát khao độc lập, tự do, tinh thần dân tộc, đoàn kết muôn người như một trong Mặt trận Việt Minh dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã làm nên thắng lợi của cuộc Cách mạng Tháng Tám năm 1945; khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa - nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên ở Đông Nam Á.

... Hành trình đầy khát vọng, đầy bản lĩnh và quyết tâm của người thanh niên Nguyễn Tất Thành - Bác Hồ vĩ đại đã đưa cách mạng Việt Nam bước sang một trang mới “*nước Việt Nam có quyền hưởng tự do và độc lập, và sự thật đã thành một nước tự do độc lập*”. Và cũng từ đây, trên bản đồ thế giới, hai chữ “Việt Nam” xuất hiện, càng ngày càng trở nên rạng rỡ..

Văn Thị Thanh Mai // Báo Hà Nội mới Xuân

Đi qua 91 mùa xuân với nhiều cung bậc thăng trầm, Đảng ta vững vàng chèo lái con thuyền Việt Nam đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác. Trước thềm xuân mới, Đảng bước vào nhiệm kỳ Đại hội XIII với khí thế, niềm tin chắc chắn ở những thắng lợi mới bằng khát vọng xây dựng một Việt Nam hùng cường, phồn vinh, hạnh phúc.

1. Suốt hành trình vẻ vang 91 năm qua, Đảng ta luôn dành trọn tâm huyết, khát vọng vì một nước Việt Nam độc lập, tự do và hạnh phúc. Khát vọng được gửi gắm qua thông điệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh, người sáng lập và rèn luyện Đảng ta: "Tôi chỉ có một sự ham muốn, ham muốn tột bậc, là làm sao cho nước ta được hoàn toàn độc lập, dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ai cũng có cơm ăn áo mặc, ai cũng được học hành".

Xây dựng cơ đồ tổ tiên đã để lại, làm sao cho chúng ta theo kịp các nước khác trên toàn cầu là khát vọng cháy bỏng của Hồ Chí Minh ngay khi bắt tay vào kiến thiết nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa cách đây gần 76 năm, sau Tuyên ngôn Độc lập tại Quảng trường Ba Đình. Người đã nghĩ tới một đất nước trở nên tươi đẹp, sẽ bước tới đài vinh quang để sánh vai với các cường quốc năm châu.

Trong ác liệt, đau thương bởi cuộc chiến tranh xâm lược do đế quốc Mỹ gây ra, Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn có niềm tin chắc chắn: "Chiến tranh có thể kéo dài 5 năm, 10 năm, 20 năm hoặc lâu hơn nữa. Hà Nội, Hải Phòng và một số thành phố xí nghiệp có thể bị tàn phá, song nhân dân Việt Nam quyết không sợ! Không có gì quý hơn độc lập, tự do. Đến ngày thắng lợi, nhân dân ta sẽ xây dựng lại đất nước ta đàng hoàng hơn, to đẹp hơn!".

Cách nhìn, tầm nhìn của Hồ Chí Minh về khát vọng xây dựng lại và phát triển đất nước đàng hoàng hơn trước chiến tranh hết sức toàn diện, sâu sắc, vừa trước mắt vừa lâu dài. Người coi đây là một cuộc chiến đấu khổng lồ chống lại những gì đã cũ kỹ, để tạo ra những cái mới mẻ tốt tươi.

Bằng ý chí, quyết tâm và sức mạnh vô địch của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, Đảng và nhân dân ta đã miệt mài chiến đấu, vượt bao gian khổ, hy sinh và đã hiện

thực hóa khát vọng to lớn ấy bằng hết thắng lợi này, đến thắng lợi khác, mà đỉnh cao là chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ, đại thắng mùa xuân năm 1975, giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, bảo vệ Tổ quốc, làm tròn nghĩa vụ quốc tế và đưa đất nước vào giai đoạn đổi mới.

Hơn nửa thế kỷ Bác đi xa, đặc biệt là 35 năm đổi mới là một giai đoạn lịch sử quan trọng trong tiến trình 91 năm phát triển của đất nước từ khi Đảng ta ra đời, đánh dấu sự trưởng thành mọi mặt của Đảng với khát vọng xây dựng đất nước. Sự nghiệp đổi mới do Đảng khởi xướng, lãnh đạo là sự nghiệp cách mạng to lớn, tiếp tục biến khát vọng thành những thành tựu hiện hữu, nâng cao mọi mặt đời sống chính trị, kinh tế, xã hội đất nước.

2. Dự thảo Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng khẳng định: “Nhìn lại 35 năm thực hiện công cuộc đổi mới, 30 năm thực hiện Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, đất nước đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử, phát triển mạnh mẽ, toàn diện so với những năm trước đổi mới. Quy mô, trình độ nền kinh tế được nâng lên. Đời sống nhân dân cả về vật chất và tinh thần được cải thiện rõ rệt. Đất nước chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín như ngày nay”.

Đất nước hôm nay đang đứng trước vô vàn khó khăn, thử thách, nhưng những thời cơ, vận hội mới cũng đang mở ra. Trong bối cảnh ấy, khát vọng xây dựng đất nước hùng cường, phồn vinh, hạnh phúc càng trở nên mạnh mẽ hơn bao giờ hết.

Trong dự thảo Báo cáo chính trị, Trung ương xác định mục tiêu: “Nâng cao năng lực lãnh đạo, năng lực cầm quyền và sức chiến đấu của Đảng; xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện; củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa; khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, phát huy ý chí và sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc kết hợp với sức mạnh thời đại; đẩy mạnh toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa; bảo vệ vững chắc Tổ quốc, giữ vững môi trường hòa bình, ổn định; phấn đấu để đến giữa thế kỷ XXI, nước ta trở thành nước phát triển, theo định hướng xã hội chủ nghĩa”. Chúng ta phấn đấu đến năm 2025: Là nước đang phát triển có công nghiệp theo hướng hiện đại, vượt qua mức thu nhập trung bình thấp. Đến năm 2030, kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng: Là nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao. Đến năm 2045, kỷ niệm 100 năm thành lập nước: Trở thành nước phát triển, thu nhập cao.

Cụ thể hơn, chúng ta phấn đấu, tốc độ tăng trưởng kinh tế bình quân 5 năm đạt khoảng 6,5-7%/năm. Đến năm 2025, tổng sản phẩm trong nước (GDP) bình quân đầu người khoảng 4.700-5.000 USD.

Có khát vọng, tầm nhìn, Trung ương Đảng đồng thời chuẩn bị đầy đủ với 12 định hướng phát triển đất nước giai đoạn 2021-2030, 11 nhóm giải pháp, xác định rõ 6

nhệm vụ trọng tâm, 3 đột phá chiến lược. Đây chính là bộ cảm nang để biến khát vọng trong giai đoạn mới thành hiện thực.

3. Qua 35 năm đổi mới, trực tiếp là 5 năm thực hiện Nghị quyết Đại hội XII, từ những thành tựu và hạn chế, Đảng ta đã rút ra những bài học kinh nghiệm quý báu làm hành trang cho giai đoạn mới. Để có thể viết tiếp những trang sử hào hùng của dân tộc, tiếp tục khát vọng và biến khát vọng hiện hữu trên khắp đất nước Việt Nam mến yêu, thì những bài học ấy phải nằm lòng, thường trực ở trong tim mỗi con người Việt Nam, nhất là những con người “đứng mũi, chịu sào” ở mỗi cấp, mỗi ngành, mỗi cơ quan, đơn vị, địa phương...

Trong đó, bài học hàng đầu là chú trọng đặc biệt công tác xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, tổ chức, đạo đức; phải coi cán bộ và công tác cán bộ thực sự là “then chốt của then chốt”. Phải luôn quán triệt sâu sắc, thực hiện nghiêm túc quan điểm “dân là gốc”, mà cốt lõi là vì dân, do dân, lấy hạnh phúc, niềm tin và sự hài lòng của nhân dân làm mục tiêu phấn đấu và thước đo năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng. Phải có quyết tâm chính trị cao, nỗ lực lớn, hành động quyết liệt, năng động, sáng tạo trong lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành, tổ chức. Trong khi tập trung xây dựng đồng bộ thể chế, phải chú trọng giải quyết hài hòa các mối quan hệ trong đổi mới, hội nhập và phát triển. Trên cơ sở nắm bắt, dự báo đúng tình hình, không để bị động, bất ngờ, phải kiên quyết, kiên trì bảo vệ độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ.

Đảng và mỗi tổ chức Đảng phải chú trọng việc nâng cao năng lực lãnh đạo, năng lực cầm quyền và sức chiến đấu; xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện; xây dựng Nhà nước tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả; xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là đội ngũ cán bộ cấp chiến lược đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ, gắn bó mật thiết với nhân dân; khơi dậy khát vọng phát triển đất nước, phát huy ý chí, sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, kết hợp với sức mạnh thời đại. Phát huy mạnh mẽ lòng yêu nước, tinh thần dân tộc, dân chủ xã hội chủ nghĩa; giá trị văn hóa và sức mạnh của con người Việt Nam, vai trò của khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo; chủ động, nhạy bén nắm chắc thời cơ, vượt qua khó khăn, thách thức, tiếp tục đổi mới mạnh mẽ tư duy, hoàn thiện thể chế, khơi dậy ý chí, tiềm năng, nguồn lực cho phát triển.

Với sự chăm lo của Đảng, Nhà nước bằng quyết tâm “không ai bị bỏ lại phía sau”, phồn vinh và hạnh phúc là thực tế mà mỗi chúng ta có thể cảm nhận được một cách rõ ràng trong không khí của mùa xuân Tân Sửu đang rộn ràng đến bên hiên nhà. Đó cũng chính là nguồn động lực để chúng ta tiếp tục thổi bùng lên ngọn lửa của niềm tin và khát vọng, để tư duy thống nhất với hành động vì một Việt Nam hùng cường, phồn vinh, hạnh phúc.

Bùi Đình Phong // Báo Hà Nội mới Xuân

KỶ NIỆM LẦN THỨ 62 NGÀY BÁC HỒ PHÁT ĐỘNG “TẾT TRỒNG CÂY” (XUÂN 1959 – 2021)**ĐÔI CÂY ĐÓN BÁC**

Cụ Nguyễn Tạo, một cán bộ cách mạng kỳ cựu, lúc sinh thời đã hàng chục năm được Bác Hồ giao trọng trách: Thứ trưởng Bộ Nông Lâm, Tổng cục trưởng Tổng cục Lâm nghiệp. Là “Tư lệnh” của cả một ngành kinh tế quan trọng, nhưng khi nói về công việc của mình, cụ chỉ nói: “Mình làm nghề rừng”, về nghỉ hưu, cho đến tuổi ngoài 90, cụ vẫn tỏ ra hết sức yêu “nghề rừng”, thường kể những mẩu chuyện về mối quan tâm của Bác Hồ trong việc “Trồng cây gây rừng”, nhất là từ khi Người phát động “Tết trồng cây” (tháng 11 năm 1959). Suốt 10 năm trời, cho đến ngày Bác vĩnh viễn đi xa, cụ thường xuyên được Người gọi lên báo cáo và nhận chỉ thị trong lĩnh vực này.

Chủ tịch Hồ Chí Minh xem mô hình quy hoạch xây dựng Thủ đô (16/11/1959). Ảnh TTXVN

Câu chuyện đầu tiên mà cụ kể cho tôi nghe tại nhà riêng của cụ ở phố Lò Đúc, Hà Nội là cuộc gặp Bác vào ngày 27/12/1968 để báo cáo với Người về kết quả trồng cây của cả năm đó. Cụ Nguyễn Tạo thưa với Bác:

Từ tháng 11 năm 1959, Bác phát động “Tết trồng cây” đến nay, ngành Lâm nghiệp và các cấp Đảng

bộ, chính quyền của các tỉnh, huyện, xã đã lấy Tết trồng cây của Bác làm ngày mở đầu cho việc trồng cây suốt năm và việc trồng cây đã trở thành một “mỹ tục” của toàn dân. Năm 1959, mới có độ 100 hợp tác xã chú ý trồng cây, nay đã có 12.000 hợp tác xã trồng cây, phần lớn đã thực hiện trồng cây “4 tốt”. Năm 1959, chỉ có 16 vườn ươm của Nhà nước, nay riêng hợp tác xã đã có tới 15.000 vườn ươm, có vườn ươm rộng hai, ba héc ta. Tính đến hết năm 1968, toàn miền Bắc đã trồng được gần 40 vạn héc ta. Nếu tính mỗi héc ta có 2000 cây thì tổng số cây đã trồng được là 800 triệu cây.

Nghe tới đó, Bác Hồ nhìn cụ, hỏi:

Chú có “khuếch đại” không đấy? Chắc chú chỉ tổng kết trên báo cáo chứ gì?

Thưa Bác, theo báo cáo của các địa phương cộng lại thì đã trồng được 60 vạn héc ta. Cán bộ của ủy ban Kế hoạch Nhà nước và Tổng cục Lâm nghiệp đã đi thống kê số cây trồng các tỉnh và thấy ở hợp tác xã cũng như các lâm trường quốc doanh, số cây trồng bị mất nhiều. Phần do không bảo vệ tốt để cây chết, phần do bị chặt phá và phần khác do bom đạn của giặc Mỹ tàn phá. ở phía Nam tỉnh Quảng Bình, các dải rừng chống cát bay hầu như bị bom phá trụi hết. Một số tỉnh như Hòa Bình, trâu bò thả rong, phá nhiều khu rừng trồng. Cho nên, cháu chỉ tính còn độ 60% tổng số cây trồng theo báo cáo thôi ạ!

Bác nghe xong, lại hỏi:

Thế chú có tính cây sú vẹt không?

Thưa Bác, ngành lâm nghiệp vận động trồng cây sú vẹt chống sóng bảo vệ đê biển nhưng không tính số lượng cây này, vì cũng không đếm xuể ạ!

Bác cười nói:

Bác xuống Nam Định nghe báo cáo kế hoạch trồng cây. Bác hỏi: “Các chú có tính cả cây sú vẹt vào đó không?” Chú phụ trách trả lời: “Thưa Bác, có ạ!”. Đấy, chú không thường xuyên đi xuống cơ sở thì họ tính cả cây sú vẹt cho chú đấy!

Bác còn hỏi cụ thể tình hình trồng cây ở một số địa phương như hợp tác xã Đô Lương (huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn) và dặn nên lập một xưởng rèn cho hợp tác xã. Cuối cùng, Bác dặn cụ Nguyễn Tạo sẽ lên góp ý kiến cho bài báo mới của Bác. Cụ nói: “Được gặp Bác, báo cáo với Bác hết về công tác trồng cây, tôi thấy phấn khởi vô cùng khi biết Bác lại viết bài báo về Tết trồng cây lần thứ tám. Các báo sẽ đăng, sẽ nói nhiều về trồng cây. Các cấp Đảng bộ và chính quyền sẽ phải hết sức chú trọng tới công tác trồng cây. Đó là một vũ khí sắc bén cho ngành Lâm nghiệp, một sức mạnh lớn lao, thúc đẩy phong trào trồng cây của toàn dân”. Cụ Nguyễn Tạo nói tiếp: “Nhưng điều phấn khởi nhất đối với tôi là được thấy Bác vẫn vui tươi, sáng suốt, mặc dù sức khỏe có giảm sút, chân trái và tay trái của Bác bị yếu. Tôi nghĩ, tiếng cười tươi vui của Bác là niềm phấn khởi của cả dân tộc, trí sáng suốt của Bác là ánh sáng cho đất nước.

Sáng ngày 1/2/1969, ông Vũ Kỳ, thư ký của Bác, đã gọi điện mời cụ Nguyễn Tạo lên gặp Bác. Bác bảo ông Kỳ đọc bản thảo bài báo *Tết trồng cây* và nói cụ Tạo góp ý kiến. Cụ Tạo đề nghị: Xin Bác ghi: “Tết trồng cây là ngày mở đầu cho việc trồng cây cả năm” vì ở ta đến tháng 3 và tháng 7 mưa nhiều, trồng cây mới chắc sống. Bác đồng ý. Tôi lại xin Bác nhận cho: “Tết trồng cây đã thành một “mỹ tục” của toàn dân ta”. Bác đồng ý, nhưng sửa lại “đã thành một tục lệ tốt đẹp của nhân dân ta” và

Bác dặn: “Tiếng nói, chữ viết của dân tộc ta rất giàu, rất đẹp, nếu thiếu thật mới đi mượn của nước ngoài, các chú cần chú ý”.

Trong cuộc gặp này, Bác hỏi về công sá cho các cụ già trồng cây, về gỗ hoàng đàn và sau cùng Bác hỏi:

- Tết năm nay, chú có định mời Bác đi trồng cây ở đâu không?

- Thưa Bác, năm 1964, Bác đi thăm xã Vinh Quang (Phú Thọ). Buổi trưa nghỉ chân, Bác ăn cơm trên một đám đồi hoang ở xã Chu Mật, huyện Ba Vì, tỉnh Sơn Tây, Bác có nhắc Sơn Tây trồng cây. Nay các cụ ở Vật Lại đã trồng một đồi cây, đặt tên là “Đồi cây đón Bác Hồ” và những quả đồi của các xã xung quanh, cây cũng lên xanh tốt, cháu muốn Bác đi thăm các đồi cây của xã Vật Lại.

Và Tết năm đó - Tết Kỷ Dậu (1969), Bác đã đến thăm và chúc Tết nhân dân xã Vật Lại (Ba Vì, Hà Tây cũ). Người cùng nhân dân xã Vật Lại khai xuân trồng cây trên đồi Vật Lại. Buổi trưa, dưới bóng cây bạch đàn trên đồi Vật Lại, Người thân mật nói chuyện và chúc Tết nhân dân địa phương. Người nói: “Các cụ thì biết chuyện cũ, chuyện mới, nhưng các cháu ngày nay chỉ biết chế độ dân chủ cộng hòa. Đất nước bây giờ là của ta cho nên cần phải thi đua sản xuất giỏi, trồng cây giỏi”. Sau khi cùng cán bộ, đồng bào địa phương trồng cây, Bác hỏi Chủ tịch và Bí thư Đảng ủy xã.

Thế bây giờ các chú có mời Bác ăn Tết không?

Hai người vui vẻ nói:

Thưa Bác, chúng cháu đã chuẩn bị, xin mời Bác.

Bác cười bảo:

Nhưng thôi, cảm ơn các chú, Bác không ăn. Chú Kỳ đã lo cơm Tết cho Bác rồi. Bác mời Chủ tịch, Bí thư và cô Phó chủ tịch cùng ăn cơm với Bác và đồng chí Nguyễn Lương Bằng ở đây. Chú Kỳ và chú Cẩn sẽ đến ăn cơm với xã. Vì sao Bác không ăn cơm của các chú, chú Kỳ sẽ nói.

Trên ngọn đồi mang tên “Đồi cây đón Bác” ở Vật Lại, Bác, ông Nguyễn Lương Bằng và những người được Bác mời đã dự bữa cơm Tết cuối cùng của Người được bày trên chiếc chiếu trải giữa mặt đất, có đủ bánh chưng, giò, thịt mỡ, dưa hành, lại có cả canh nóng...

Ăn xong, Bác ngả lưng xuống chiếc chiếu giữa thảm cỏ, nhường chiếc giường xếp của mình cho ông Bằng và cháu Lộc (là con trai của Chủ tịch Nguyễn Hữu Thọ).

Trần Dương // Báo Văn nghệ Xuân 2021

ĐẢNG VÌ DÂN HÀNH ĐỘNG

Bất cứ lúc nào thì mục tiêu của Đảng cũng là vì dân. Mối quan hệ giữa Đảng với Nhân dân là mối quan hệ máu thịt. Khi nào mối quan hệ đó tốt thì sự nghiệp cách mạng sẽ thành công, khi nào mối quan hệ đó bị lơ là, hoặc chưa đạt nguyện vọng mong muốn của Nhân dân thì sự nghiệp cách mạng có thể gặp khó khăn.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng tiếp xúc với cử tri Hà Nội trước kỳ họp Quốc hội. Ảnh: Như Ý

DÂN LÀ GỐC, DÂN LÀ CHỦ

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt coi trọng vai trò là chủ, làm chủ của nhân dân. Trong tư tưởng của Người, nhà nước phải là nhà nước của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân; phải phục vụ nhân dân.

Bản Hiến pháp đầu tiên năm 1946 do Người làm trưởng ban soạn thảo, đã thể hiện đầy đủ tinh thần ấy, ghi nhận các quyền con người và quyền công dân. Toàn

bộ quyền lực của nhà nước đều bắt nguồn từ nhân dân.

Tư tưởng này cũng là kết tinh truyền thống lấy dân là gốc, dân là chủ, “sức dân như sức nước”, “đẩy thuyền cũng là dân mà lật thuyền cũng là dân” của dân tộc ta từ xưa đến nay.

Có thể thấy, trong bất cứ hoàn cảnh, điều kiện nào thì mục tiêu của Đảng cũng là vì dân. Mối quan hệ giữa Đảng với Nhân dân là mối quan hệ máu thịt. Khi nào mối quan hệ đó tốt thì sự nghiệp cách mạng sẽ thành công, song khi nào mối quan hệ đó bị lơ là, hoặc chưa đạt nguyện vọng mong muốn của nhân dân thì sự nghiệp cách mạng có thể gặp khó khăn. Vì thế, trong Di chúc để lại, lời cuối cùng mà Bác nhấn nhủ chính là xây dựng đất nước Việt Nam hòa bình, độc lập dân chủ và giàu mạnh để đem lại cuộc sống ấm no và hạnh phúc cho nhân dân.

Tuy nhiên, mục tiêu lý tưởng mà Đảng đặt ra phụ thuộc vào sự quyết định ở nhân dân. Khi nào nhân dân thấy mục tiêu của Đảng là của chính mình, đồng hành, cùng phấn đấu thì sự nghiệp cách mạng thành công. Ngược lại, khi nào mà chủ trương của Đảng đề ra chưa phù hợp với lòng dân, sẽ khó phát huy được sức dân.

XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ TIN DÂN, HIỂU DÂN VÀ TRỌNG DÂN

Đại hội Đảng lần thứ XIII sắp diễn ra là một sự kiện chính trị đặc biệt quan trọng đối với toàn Đảng, toàn quân và toàn dân. Các dự thảo văn kiện trình Đại hội XIII của Đảng tới đây tiếp tục đặt vấn đề sâu sắc hơn về mối quan hệ giữa Đảng với Nhân dân và coi đó là một trong những nhiệm vụ quan trọng hàng đầu trong công tác xây dựng Đảng. Trong điều kiện đảng cầm quyền thì mối quan hệ giữa Đảng và Nhân dân chủ yếu thông qua các đảng viên trong các cơ quan Nhà nước. Cho nên để tăng cường sự gắn bó máu thịt giữa Đảng và Dân phải xây dựng đội ngũ cán bộ thực sự gần dân, tin dân, hiểu dân, trọng dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Nước ta là nước dân chủ. Bao nhiêu quyền hạn đều

của dân”. Người cũng chỉ rõ: Nhà nước ta là Nhà nước của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân. Người dạy “Việc gì lợi cho dân, ta phải hết sức làm. Việc gì hại cho dân, ta phải hết sức tránh”. Vì thế, Đại hội Đảng tới đây phải lựa chọn những người thực sự có đức, có tài, trọng danh dự; thực sự là những công bộc của dân.

PGS.TS Nguyễn Minh Tuấn, Viện trưởng Viện Xây dựng Đảng

Tuy nhiên, việc bầu cán bộ là một chuyện, việc quan trọng hơn là giám sát và kiểm soát quyền lực của những người có chức, có quyền khi họ được bầu. Một cán bộ, đảng viên khi mới được quy hoạch, giới thiệu để bầu vào chức vụ cao hơn có thể rất tốt, song khi có chức, có quyền có thể sa ngã trước sự cám dỗ bởi lợi ích vật chất, nếu bản thân cán bộ đó thiếu rèn luyện, nếu thiếu sự giám sát của nhân dân. Những gì diễn ra ở nhiệm kỳ XII của Đảng đã cho chúng ta thấy rõ điều đó. Có rất nhiều cán bộ khi có chức, có quyền đã không giữ được bản lĩnh của người cán bộ, đảng viên dẫn đến có những hành vi vi phạm và bị xử lý kỷ luật.

Vì thế, việc xây dựng cơ chế kiểm soát quyền lực đối với những người có chức, có quyền là rất quan trọng. Nếu quyền lực không được kiểm soát rất dễ dẫn đến lạm quyền, lộng quyền, lợi dụng quyền lực vì lợi ích cá nhân, tham nhũng, “lợi ích nhóm”. Phải quản lý chặt chẽ cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý, đặc biệt là người đứng đầu, không để xảy ra tình trạng tha hóa quyền lực, tham nhũng, “lợi ích nhóm”. Bản thân những người được bầu vào các vị trí quyền lực cũng phải không ngừng tu dưỡng đạo đức, giữ gìn sự trong sạch, liêm chính, không để sa ngã bởi những cám dỗ về quyền lực và vật chất.

Nhiệm vụ quan trọng của Đảng và các cơ quan nhà nước là phải đem lại môi trường đáng sống cho nhân dân. Muốn thế, mọi cán bộ, đảng viên đều phải ghi nhớ điều Bác Hồ từng nói: “Trong bầu trời không có gì quý bằng nhân dân. Trong thế giới không có gì mạnh bằng lực lượng đoàn kết của nhân dân”.

Ngoài công tác cán bộ, cần tiếp tục đổi mới công tác dân vận.

Dân vận là phải đề ra chủ trương sát với cuộc sống của dân, nhu cầu của dân và giải quyết những vấn đề bức xúc trong nhân dân. Đặc biệt phải chú ý phát huy môi trường dân chủ trong nhân dân.

Muốn vậy, phải phát huy thực sự vai trò của Mặt trận Tổ quốc trong việc phản biện các chủ trương chính

sách của Đảng và Nhà nước. Các dự thảo văn kiện trình Đại hội XIII của Đảng lần này, ngoài việc nhấn mạnh, dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra còn có một điểm rất mới nữa được nêu bật là dân thụ hưởng. Tinh thần là dựa vào dân để xây dựng Đảng, có giải pháp thiết thực, cụ thể, thực sự dựa vào dân để xây dựng đội ngũ cán bộ. Đó là những nét mới, những điểm nhấn trong công tác dân vận được đề cập trong các dự thảo văn kiện trình Đại hội XIII của Đảng.

Văn Kiên // Báo Tiền Phong Xuân

CHÂN DUNG BÁC HỒ TRÊN GIẤY BẠC VIỆT NAM

Trong tâm thức của người Việt, Chủ tịch Hồ Chí Minh - hay như cách gọi đầy yêu kính của nhân dân Việt Nam, là Bác Hồ - luôn là tư tưởng, là hình ảnh về một con người dành trọn cả đời mình vì dân, vì nước. Hình ảnh của Bác hiện hữu trong nhiều điều, nhiều sự vật, mà gần nhất và thật nhất chính là đồng tiền Việt Nam. Song nhiều người dân Việt Nam ít có ai, khi cầm trên tay đồng tiền Việt Nam mà biết, mà hiểu được đằng sau mỗi tờ tiền in chân dung Bác Hồ kính yêu là ẩn chứa những câu chuyện, những tấm lòng của người họa sĩ...

BẢO CHỨNG CỦA ĐỒNG TIỀN QUỐC GIA

Đã 75 năm kể từ thời điểm tờ bạc tài chính Việt Nam đầu tiên ra đời (3/2/1946), biết bao biến cố, thăng trầm của từng giai đoạn lịch sử hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn là chân dung hiện diện duy nhất được in trên đồng tiền Việt Nam cho tới ngày nay. Đây có thể

xem là một trong những điểm vô cùng đặc biệt, nhất là khi có cơ hội so sánh với đồng tiền của nhiều quốc gia trên thế giới, như Australia đồng tiền in hai chân dung, ở Liên bang Nga có những đồng tiền in cả chân dung Lê-nin và chân dung Joseph Stalin, Trung Quốc đồng tiền in một vài chân dung... thì càng nhận thấy vai trò của Bác Hồ trong quá trình hình thành đất nước nói chung và đồng tiền Việt Nam nói riêng.

Lật giở lại lịch sử qua những tờ giấy bạc Việt Nam trong quá khứ, có thể dễ nhận ra tinh thần chân dung của Bác Hồ thay đổi theo từng giai đoạn lịch sử, song hành với những vấn đề, những tiến bộ về xã hội, nhận thức, thẩm mỹ của họa sĩ. Như đồng tiền Việt Nam giai đoạn 1946-1951, nhiều nhà nghiên cứu đều cùng chung quan điểm thần thái Bác Hồ đầy rạng ngời, mạnh mẽ.

TS. Hồ Trọng Minh - Giảng viên Trường Đại học Mỹ thuật, người đã dành rất nhiều công để tìm hiểu về hình tượng Bác Hồ trên tiền Việt Nam, trong một lần chia sẻ có nhắc tới hình ảnh Bác Hồ trên đồng tiền năm 1946 là thời kỳ Bác đang trong giai đoạn đàm phán ký kết Hiệp định sơ bộ Pháp - Việt. Theo ông Minh thì “lúc đó Bác vừa là đại diện cho quốc gia, nhưng cũng có những mối lo âu khi đối diện thù trong giặc ngoài, có thể thấy được những đau đầu qua ánh mặt Bác trên những đồng tiền thiết kế giai đoạn này”. Hay đồng tiền giai đoạn 1951 - giai đoạn kháng chiến cao trào - hình ảnh Bác thể hiện một sự đồng cam cộng khổ với nhân dân. Bác gầy nhưng sức vóc tinh thần vô cùng mãnh liệt.

Ngày 27/02/1959, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký sắc lệnh 15/SL cho phép “Ngân hàng Nhà nước Việt Nam phát hành tiền mới”. Đây cũng là năm đánh dấu bộ tiền đặc biệt của Việt Nam khi lần đầu tiên trên tiền giấy Việt Nam xuất hiện thêm hình ảnh quốc huy, ngôn ngữ được ghi trên đồng tiền duy nhất là tiếng Việt. Xuất hiện cùng quốc hiệu và quốc huy, chân dung Bác Hồ trên đồng tiền càng thể hiện rõ rệt về vị trí của một lãnh tụ của quốc gia. Không những vậy, bộ tiền năm 1959 cũng là lần đầu chân dung Bác Hồ được họa sĩ vẽ ở góc nhìn nghiêng. Nhưng dấu là chính diện hay ở góc độ nào, xuyên suốt 6 bộ tiền Việt Nam từ năm 1946 cho đến nay, ánh nhìn của Bác luôn hướng lên trên. Ánh nhìn đầy kiêu hãnh, khát vọng và tận hiến vì non sông, dân tộc. Tới sau khi hoà bình lập lại, chân dung của Bác trên đồng tiền Việt Nam tiếp tục có những thay đổi, ngày càng phong phú hơn. Nhưng có một điều nổi bật là tính trang trọng luôn được thể hiện.

Chân dung Bác Hồ trên tiền giấy Việt Nam như một bảo chứng của đồng tiền quốc gia. Dân ta yêu Bác, kính trọng và tin Bác. Trong suốt những tháng năm chiến tranh liên miên, nhân dân Việt Nam thấy hình ảnh Bác Hồ trên đồng tiền của nước mình, như một biểu tượng của lòng yêu nước, của khát khao độc lập, của khát vọng tự do. Họa sĩ Nguyễn Xuân Tăng, nguyên Phó phòng Thiết kế tiền của Ngân hàng Nhà nước, người vẽ chân dung Bác trong 4 mệnh giá tiền polymer gồm tờ 20.000 đồng, 50.000 đồng, 200.000 đồng và 500.000 đồng chia sẻ: vẽ chân dung chính diện của Bác là thử thách với các họa sĩ vẽ mẫu tiền. Chân dung Bác trên đồng tiền Polymer là kết quả thời gian ông đi tu nghiệp ở Liên Xô năm 1989, nhờ sự góp ý của các thầy, và ông cũng đã phải vẽ đi vẽ lại nhiều lần thì chân dung Bác mới được hoàn chỉnh. Theo ông Tăng, vẽ chân dung Bác đặc biệt nhất là vẽ môi, để làm sao khoe môi Bác như đang cười, còn mắt thì phải sáng nhưng lại hiền từ và độ lượng, ông cũng cho rằng, đồng tiền thời kháng chiến tuy còn đơn giản, nhưng chính vì vậy mà nó gần như một tác phẩm hội họa. Người dân yêu quý đồng tiền không phải vì giá trị vật chất, mà hơn tất cả, bởi trên đó có hình ảnh của Bác, vị lãnh tụ của đất nước, vị cha già kính yêu của dân tộc. Về sau này, kỹ thuật in tốt hơn, tinh vi hơn, nhưng không thể phủ nhận ấn tượng sâu sắc về tình cảm của người dân Việt Nam đối với chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh trong thời kỳ kháng chiến trên tiền giấy. Khi đó đồng tiền vừa là hình ảnh mang tính lịch sử, chính trị, vừa là niềm tin sắt đá, thủy chung của nhân dân với sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, là sự gửi gắm trọn vẹn với lãnh tụ.

Trò chuyện với những họa sĩ vẽ tiền từ nhiều thập niên trước, suy nghĩ trở đi trở lại trong tâm trí của những người đã từng góp phần vào sự hoàn chỉnh diện mạo đồng tiền Việt Nam, tất cả đều mong muốn thể hiện chân dung Bác Hồ bằng sự tôn kính đối với lãnh tụ. Không khó để nhận ra tình cảm đó xuất phát từ sâu thẳm trái tim của họ, của những con người thậm chí chưa từng một lần được gặp Bác, được đối diện với Bác. Nhưng niềm tin yêu, trân trọng và tôn thờ thì không ngừng chảy trong huyết quản, để rồi cho dù có biết bao nhiêu thay đổi, biến thiên của đời sống, hình ảnh Bác Hồ trên tiền giấy Việt Nam vẫn là duy nhất.

VĂN HOÁ Á ĐÔNG BAO TRÙM

Không chỉ song hành cùng lịch sử đất nước, là bảo chứng cho đồng tiền của một quốc gia, chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh còn được nhìn nhận dưới nhiều góc độ, đặc biệt về

tính thẩm mỹ, văn hoá, tư tưởng gửi gắm. Hoạ sĩ Trần Tiến, nguyên Trưởng phòng thiết kế tiền của Ngân hàng Nhà nước từng chia sẻ, thật khó có một chân dung nào tuyệt vời hơn chân dung Bác Hồ. Bởi nếu xét về hình thức, hình ảnh Bác là hình ảnh của một ông già Á Đông tiêu chuẩn, với đôi mắt tinh anh, nét mặt ôn hòa, tướng mạo khiêm cung... Ngoài phong thái của một vị lãnh tụ, người hoạ sĩ vẽ chân dung Bác Hồ phải làm sao phải thể hiện được điều này thì mới thành công.

Cầm trên tay tờ tiền Việt Nam của thời điểm bây giờ, so sánh với những đồng tiền của các thời kỳ trước, chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh nằm ở phần chính, chiếm diện tích và vị trí lớn trên đồng tiền. Không chỉ đơn thuần dừng ở việc tả thực hình ảnh lãnh tụ của một quốc gia, chân dung Bác Hồ trên đồng tiền Việt Nam bao trùm hơn hết là tính văn hoá. Nhìn hình ảnh Bác là thấy được sự đàng hoàng, đĩnh đạc, khiêm nhường, nhưng vẫn luôn tươi tắn, rạng ngời. Không những vậy, một điểm được nhà nghiên cứu chỉ ra cũng vô cùng đặc biệt, là trong khi đồng tiền của nhiều quốc gia khác, chân dung của các vị lãnh tụ hầu hết đều ở góc nhìn $\frac{3}{4}$, trong mỹ thuật được xem là góc nhìn tiêu chuẩn, mà những quốc gia châu Á gần với Việt Nam như Nhật Bản, Hàn Quốc, Thái Lan, Campuchia... đều sử dụng. Nhưng với đồng tiền Việt Nam, chân dung Bác lại được sử dụng nhiều nhất lại ở góc nhìn chính diện. Các hoạ sĩ phương Tây thích lựa chọn góc độ vừa, có ánh sáng tốt, thể hiện hình khối mạnh, đồng thời biểu hiện tính cách của nhân vật sống động, thì chân dung trên tiền giấy Việt Nam có xu hướng giống chân dung biểu tượng. Liên tưởng một chút tới hệ thống tượng cổ trong các đình chùa, thì khái niệm trực thần đạo thể hiện rất rõ. Tư duy người Việt có cái nhìn thẳng, có sự cân đối hai bên, kết thúc của trực thẳng phải là vật linh thiêng nhất. Tư duy này dường như cũng đã được thể hiện trên đồng tiền Việt Nam, như ngầm nói lên diễn biến tâm thức của người Việt. Cái nhìn thẳng luôn là cái nhìn cương trực, quyết tâm, của sự dám đối diện, thể hiện bản lĩnh của một cá nhân.

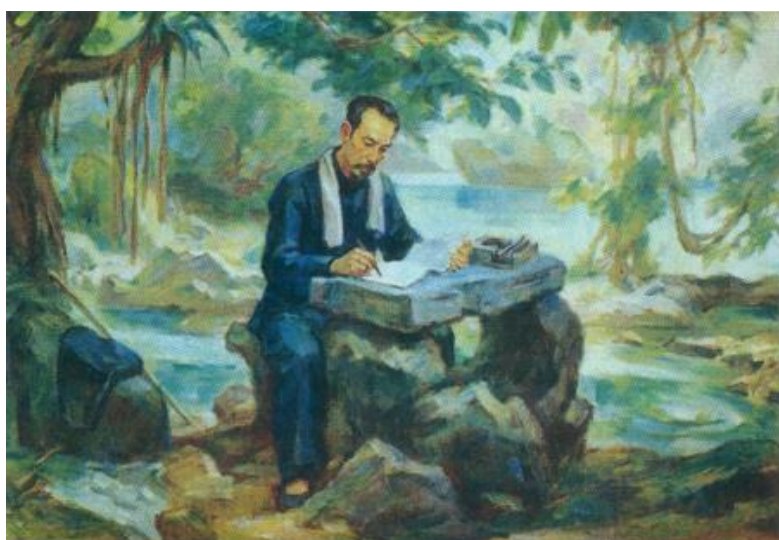
75 năm trôi qua, nếu đem xếp các bộ tiền ở các giai đoạn gần nhau theo thứ tự thời gian, sẽ thấy chân dung Bác có sự khác nhau. Bác của những năm thập niên 40 chắc chắn sẽ khó có thể nào giống như hình ảnh Bác những năm thập niên 50, khi tuổi đã cao, khi gánh nặng quốc gia ngày một nhiều thêm. Và cũng thật khó để so sánh hình ảnh Bác Hồ trên đồng tiền ở giai đoạn nào là đẹp nhất, bởi mỗi giai đoạn lịch sử, chân dung của Bác có sự thay đổi. Nhưng đâu có khác biệt, có những đổi thay, từ sự đau đáu vận mệnh nước nhà, tới phong thái ung dung tự tại như ông tiên trên bộ tiền Polymer ngày nay, thì chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh trên các bộ tiền đều được thừa nhận là những chân dung có giá trị thẩm mỹ riêng, xứng đáng là tác phẩm mang tính mỹ thuật. Chính vì vậy mà chúng ta hoàn toàn có quyền tự hào về đồng tiền của quốc gia mình, về những sáng tạo mà các hoạ sĩ trong từng bức chân dung Bác, qua từng giai đoạn lịch sử dân tộc đã thể hiện. Đây chính là một trong những minh chứng khẳng định về sự độc lập, chủ quyền của quốc gia, mà ẩn sau là niềm tự hào, sự tôn kính của nhân dân Việt Nam dành cho Bác - người sống là để cho đi.

* Bài viết có sử dụng tư liệu của TS. Hồ Trọng Minh

Thảo Minh // Báo Văn nghệ Xuân

NHỚ VỀ NHỮNG THẬP NIÊN ĐẦU THẾ KỶ 20

Bắt đầu của mọi bắt đầu - đó là năm 1911, cách đây chẵn 110 năm, người thanh niên Nguyễn Tất Thành rời bến Nhà Rồng lên một tàu buôn có tên Latouche-Tréville, với một cái tên mới và một giấy căn cước có nghề nghiệp là thủy thủ (matelot), để đến với nhiều bến cảng châu Âu, châu Phi, châu Mỹ... Một cuộc đi khắp “năm châu bốn bể”, để tìm giá trị đích thực của: “Tự do, bình đẳng, bác ái”, nhằm tìm ra con đường cứu nước - con đường biết bao thế hệ tiền nhân đã xả thân tìm kiếm, dẫu nhiệt huyết dư thừa, nhưng tầm nhìn bị bó hẹp nên đành thúc thủ.

*Bác Hồ làm việc tại Pác Bó.
Tranh của họa sĩ Trịnh Phòng*

Có thể nói, cuộc lên đường này là đốm sáng đầu tiên soi rọi vào đêm trường tăm tối của nghìn năm phong kiến và hơn nửa thế kỷ chủ nghĩa thực dân trên đất nước ta. Một khởi động cho một hành trình vĩ đại - ở thời điểm năm 1911 - nếu có thể nói như vậy, về cuộc lên đường này của một người thanh niên ở tuổi 21, rồi đây sẽ có tên là

Nguyễn Ái Quốc khi đặt chân đến Paris - trung tâm của chủ nghĩa tư bản hiện đại và cũng là trung tâm của phong trào cộng sản quốc tế. Để, từ Paris mà có bản “Yêu sách của nhân dân An Nam” gửi Hội nghị Versailles năm 1919, tiếp đó là những phát biểu sôi nổi và gay gắt lên án chủ nghĩa thực dân ở Đại hội Tours-1920, và một tiên tri vào năm 1921 - cách đây chẵn 100 năm trong bài viết “Đông Dương”, đăng trên Tạp chí Cộng sản (La Reve Communiste, số 14): “Đảng sau sự phục tùng tiêu cực, người Đông Dương giấu một cái gì đang sôi sục, đang gào thét và sẽ bùng nổ một cách ghê gớm, khi thời cơ đến. Bộ phận ưu tú có nhiệm vụ phải thúc đẩy cho thời cơ đó mau đến. Sự tàn bạo của chủ nghĩa tư bản đã chuẩn bị đất rồi: chủ nghĩa xã hội chỉ còn phải làm cái việc là gieo hạt giống của công cuộc giải phóng nữa thôi”.

110 năm - cuộc lên đường của người thanh niên Nguyễn Ái Quốc và chẵn 100 năm - lời tiên tri Đông Dương thức tỉnh.

Đúng 9 năm sau, kể từ năm 1921, đó là năm Nguyễn Ái Quốc chủ trì cuộc họp thống nhất các tổ chức đảng để có một đảng mang tên Đảng Cộng sản Việt Nam - sự kiện chính trị quyết định tương lai của dân tộc Việt Nam. Để đến được với sự kiện này, là một hành trình bền bỉ nhằm tổ chức các lực lượng cách mạng ở trong nước và nước ngoài, song song với những trang bị về nhận thức và lý luận được kết tinh trong hai áng văn tiêu biểu mang tên tác giả Nguyễn Ái Quốc. Đó là “Bản án chế độ thực dân Pháp”, viết bằng tiếng Pháp, xuất bản năm 1925 ở Paris và “Đường Kách mệnh”, bằng tiếng Việt - xuất bản năm 1927. Với hai tác phẩm có ý nghĩa lý luận - rút từ thực tiễn và soi đường cho thực tiễn, thời điểm năm 1930 - ghi một dấu son quan trọng tạo nên một bước ngoặt quyết định trong lịch sử cách mạng Việt Nam: Sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam. Đến thời điểm năm 1931, xuất hiện một tác phẩm văn chương của Nguyễn Ái Quốc có tên là “Nhật ký chìm tàu”. Đó là một câu chuyện được viết theo hình thức truyện chương hồi, gồm nhiều chương, với mỗi chương mở đầu bằng một câu thơ lục bát kể lại câu chuyện của 3 nhân vật là Pôn, Zô và Râu sau một cuộc chìm tàu, may mắn được cứu và “lạc” vào một xứ sở, có tên Liên bang Xô viết, với những chuyện được chính mắt thấy tai nghe: “Nước Nga có chuyện lạ đời/ Đem người nô lệ thành người tự do/.../ Sung sướng thay thợ thuyền Nga/ Ngày làm, ngày nghỉ đều là có lương”.

Sau khoảng lùi 90 năm, ở thời điểm năm 1931 lưu hành “Nhật ký chìm tàu”, lại đến khoảng lùi 80 năm, với thời điểm 1941. Đó là năm Nguyễn Ái Quốc, sau 30 năm xa xứ, mới chính thức được đặt chân lên địa đầu Pác Bó, bởi phải đến thời điểm này thì tình thế cách mạng mới đến được với dân tộc Việt Nam. Thời điểm Xuân 1941, may mắn được đánh dấu bởi hai bài thơ về Pác Bó, khẳng định sự hiện diện của một người con vĩ đại của dân tộc đã có thể về với quê hương, với Đất mẹ - để từ đây mở ra con đường đến với “Tuyên ngôn Độc lập” - 1945 khai sinh nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa. Thời điểm 1941 - “Ôi sáng xuân nay, Xuân 41/ Tráng rùng biên giới nở hoa mơ/ Bác về... Im lặng. Con chim hót/ Thánh thót bờ lau, vui ngân ngơ...” (Tố Hữu-“Theo chân Bác”-1970) đã vào thơ, không chỉ một mà là hai bài. Đó là: “Pác Bó hùng vĩ” và “Tức cảnh Pác Bó”, cả hai bài đều được làm vào tháng 2-1941, chẵn 80 năm về trước, đúng vào ngày Tết cổ truyền của dân tộc - cái Tết đầu tiên Nguyễn Ái Quốc được trở về đón trên Đất mẹ - quê hương.

Trở lại Xuân Tân Sửu 2021, mong chúng ta đừng ai quên những thập niên đầu thế kỷ 20 kể từ những năm 1911, 1921, qua 1931 đến 1941 như một sự sắp xếp tự nhiên hành trình dân tộc qua hành trình của một người con vĩ đại - đó là Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh...

Phong Lê // Báo Quân đội nhân dân Xuân

CUỘC CHUYỂN GIAO THẾ HỆ CHO THỜI KỲ “CẤT CÁNH”

Đại hội XIII của Đảng được nhận định là thời điểm đánh dấu một phần sự chuyển giao thế hệ từ lớp cán bộ sinh ra, lớn lên, được rèn luyện trưởng thành trong những năm kháng chiến, sang lớp cán bộ lớn lên, trưởng thành trong hòa bình. Là người trực tiếp tham gia giảng dạy cho các lớp bồi dưỡng cán bộ cấp chiến lược, trong đó có rất nhiều người được quy hoạch vào các vị trí trọng chốt, GS. TSKH Vũ Minh Giang, Phó Chủ tịch Hội Khoa học lịch sử Việt Nam chia sẻ với *Tiền Phong* về những cơ hội và thách thức của cuộc chuyển giao thế hệ lần này.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước và các đại biểu dự hội nghị T.Ư 14

đang đứng trước những cơ hội và thách thức chưa từng có trong lịch sử.

Thực tế, những biến động đang diễn ra trên thế giới đã dẫn tới nhiều hệ lụy to lớn đối với vấn đề hòa bình, ổn định và phát triển của nhân loại. Không phải ngẫu nhiên mà người ta thường nói cứ sau một đêm ngủ dậy thì cái gì cũng có thể diễn ra, cái không thể lường trước trong ngày hôm qua lại diễn ra trong ngày hôm nay.

Hiện Việt Nam đang ở thời kỳ chuẩn bị cất cánh. Chúng ta đã có hơn 35 năm đổi mới để đưa một đất nước nghèo nàn, thiếu thốn đến ngưỡng cửa phồn vinh. Thế giới cũng đã biết đến Việt Nam như là một quốc gia có uy tín quốc tế, một thành viên có trách nhiệm, tiếng nói có trọng lượng trong các vấn đề thế giới. Tuy nhiên, vào “giai đoạn cất cánh” thì mọi thứ phải đổi thay, khác hẳn với trạng thái “lăn trên đường băng”. Trong thời kỳ này, chỉ cần một chút sai sót thôi có thể dẫn đến những hậu quả khôn lường.

NHIỀU THÁCH THỨC LỚN

Đại hội Đảng lần diễn ra trong bối cảnh thế giới có rất nhiều biến động. Bối cảnh đó đặt ra những thách thức nào trong công tác nhân sự, thưa ông?

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng luôn luôn được đón chờ như là một sự kiện trọng đại của đất nước. Trước thời khắc hệ trọng này, chúng ta lại

Vì thế, việc chuyển giao thế hệ lần này - chuyển giao thế hệ từ lớp cán bộ sinh ra, lớn lên, được rèn luyện, trưởng thành trong những năm tháng kháng chiến, chủ yếu được đào tạo ở trong nước và tại các nước xã hội chủ nghĩa, sang lớp cán bộ lớn lên, trưởng thành trong hoà bình và được đào tạo từ nhiều nguồn, nhiều nước có thể chế chính trị khác nhau, là cấp thiết và đang đặt ra những thách thức vô cùng to lớn trên vai những người nhận trách nhiệm. Nhưng bao giờ cũng vậy, bên cạnh thách thức, khó khăn là cơ hội. Những gì chúng ta đạt được trong thời gian vừa qua chính là nền tảng, là cơ hội cho những người kế cận phát huy. Ví dụ tăng trưởng kinh tế, dù gặp nhiều khó khăn, chúng ta vẫn có mức tăng trưởng dương cao nhất so với năm nền kinh tế lớn trong khu vực Đông Nam Á, là một trong 16 nền kinh tế mới nổi thành công nhất thế giới và được thế giới đánh giá cao...

Bên cạnh đó, trong khi cả thế giới quay cuồng vì đại dịch COVID-19 và rơi vào khủng hoảng nghiêm trọng nhiều mặt, cả về y tế, kinh tế, xã hội và quản trị thì chúng ta đã hai lần bình tĩnh vượt qua và vẫn kiên cường, tỉnh táo quyết đoán chuẩn bị ứng phó với dịch bệnh trong tâm thế hết sức cảnh giác. Chúng ta đã biết phát huy thế mạnh của hệ thống chính trị nhất nguyên và những giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc để vượt qua đại dịch cũng như vượt qua mọi khó khăn, thử thách. Đây được coi là hành trang, là sức mạnh nguồn lực quan trọng để chúng ta tiến tới tương lai.

TÌM ĐÚNG NHÂN TÀI ĐỂ CHUYỂN GIAO

Là người trực tiếp giảng dạy cho các cán bộ cấp chiến lược - những người sẽ gánh trên vai trách nhiệm trong thời kỳ “cát cánh”, ông thấy quá trình chuẩn bị ra sao, nhất là chất lượng cán bộ?

Đối với Đại hội Đảng lần thứ XIII sắp tới, điều cấp thiết đặt ra và cần bàn lúc này là phải tìm cho đúng nhân tài để chuyển giao thế hệ. Việc chuẩn bị cho sự chuyển giao thế hệ của Đảng trong thời gian qua là một công việc hệ trọng được tiến hành công phu, bài bản, kỹ lưỡng và có hệ thống nhất từ trước đến nay mà tôi được biết. Các cán bộ dự kiến được bổ sung vào Trung ương đều được sàng lọc kỹ lưỡng và luôn có sự điều chỉnh, không cứng nhắc, cố định. Căn cứ kế hoạch tổng thể, cán bộ trong diện quy hoạch được cử đi đào tạo, bồi dưỡng, luân chuyển công tác để rèn luyện, thử thách qua thực tiễn, với nhiều cương vị công tác từ thấp đến cao.

Chương trình bồi dưỡng nâng cao trình độ cho đội ngũ kế cận cũng đa dạng, phong phú và vô cùng thiết thực, chứ không phải đóng khuôn trong lý thuyết. Tham gia giảng dạy là các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước và một số nhà khoa học, chuyên gia đầu ngành, ngoài ra còn có các bộ trưởng, trưởng ngành để lực lượng kế cận trong tương lai hiểu được công việc ở tầm vĩ mô trên từng lĩnh vực. Ví dụ như những bài học về kinh nghiệm cầm quyền, không chỉ là bài học hiện tại mà còn là những bài học xưa, xem ông cha mình từng quản lý đất nước, cầm quyền như thế nào? Những bài học thất bại cũng được đưa ra phân tích mổ xẻ.

Đội ngũ không chỉ thụ động tiếp thu một chiều mà tham gia trao đổi, thảo luận, chia sẻ kinh nghiệm về những mô hình, những cách làm hay, sáng tạo cũng như những khó khăn, vướng mắc cần tháo gỡ thậm chí đánh giá lại bài giảng. Khi giảng dạy, tôi cũng thấy bất

ngờ và thú vị trước nhiều ý kiến, câu hỏi nêu ra trong các phiên thảo luận. Nó thể hiện trí tuệ, tư duy sắc sảo trước rất nhiều vấn đề đặc biệt là những vấn đề thực tiễn mới đặt ra và sự thăng thấn của đội ngũ cán bộ cấp chiến lược. Có những câu hỏi thực tế chứ không khuôn sáo, lý thuyết. Điều đó hứa hẹn một thế hệ lãnh đạo mới, trẻ trung, tài đức, năng động chắc chắn là tiền đề quan trọng cho giai đoạn phát triển mới của đất nước.

Tuy nhiên, nhìn vào đội ngũ kế cận cũng không tránh khỏi những ý kiến băn khoăn. Ví như trong danh sách gần 200 người được Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương lần thứ 9 khóa XII đưa vào quy hoạch Ban Chấp hành Trung ương khóa XIII vừa rồi đều có độ tuổi dưới 50. Bên cạnh sự vui mừng “con hơn cha là nhà có phúc” thì cũng có suy nghĩ cho rằng như vậy có “non” không? Có thiếu kinh nghiệm không? Song với tất cả những gì tôi được biết thì sự chuẩn bị về đội ngũ cho lần chuyển giao này khiến tôi rất yên tâm. Xưa nay tuổi trẻ làm nên lịch sử cũng là quy luật phổ biến ở nước ta. Những việc khó người trẻ đều đã làm được thời đến thời kỳ này tài năng trẻ càng có đất để thể hiện.

Việc lựa chọn và bổ nhiệm vào các vị trí lãnh đạo rất cần quy trình, quy trình chọn ra

hiệm kỳ 2020 – 2025, có 27 bí thư thuộc thể hệ x, người trẻ nhất là ông Lê Quốc Phong, sinh năm 1978, Bí thư tỉnh ủy Đồng Tháp. Trong 27 bí thư 7x, có 4 người đang là ủy viên Trung ương Đảng khóa XII; 12 người là ủy viên dự khuyết Trung ương khóa XII và 11 người chưa vào ban chấp hành Trung ương.

đúng người mình cần, trong đó trách nhiệm và cái tâm của những người đảm nhận trách nhiệm thực hiện các quy trình đó vô cùng quan trọng. Đã có trường hợp làm đúng quy trình, quy định nhưng không chọn đúng người, đúng việc. Cho nên quy trình chỉ là các công đoạn để chúng ta

đánh giá khách quan, chứ tự nó không làm nên chất lượng. Khi quy trình không được thực hiện một cách khách quan thì hoàn toàn có thể bị tác động, dẫn đến không chọn đúng người. Vì thế, điều quan trọng là làm sao loại được việc đưa người nhà, người thân, “cánh hẩu” vào vị trí không chính đáng. Loại bỏ hiện tượng cán bộ trẻ “con ông cháu cha” chưa đủ độ chín, chưa đủ thời gian thử thách để trưởng thành đã được bổ nhiệm vào những vị trí lãnh đạo một cách thần tốc. Loại bỏ tình trạng “hoàng hôn nhiệm kỳ”, loại bỏ tình trạng kéo bè kéo cánh... Đồng thời cần gia cố thêm về mặt tổ chức, thể chế, quy định, tránh “tha hóa quyền lực”. Khi giao cán bộ vào vị trí trọng trách quyền lực thì phải kiểm soát để quyền lực đó để không bị tha hóa, dẫn đến hiện tượng tiêu cực.

LÃNH ĐẠO PHẢI HIỂU VAI TRÒ CÔNG BỘC

Ông mong muốn gì ở những người lãnh đạo mà đại hội sắp tới sẽ chọn ra?

Xuất phát từ những điều kiện tự nhiên, điều kiện lịch sử hết sức đặc biệt, con người Việt Nam có những giá trị, phẩm chất độc đáo: tinh thần yêu nước nồng nàn và nhân văn; anh hùng trong chiến đấu, tinh tế trong ứng xử; sáng tạo trong lao động, giản dị trong lối sống; tinh thần cố kết cộng đồng, lòng khoan dung, cởi mở, giàu năng lực tiếp biến... và điều mà dân tộc hướng đến là vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế, sánh vai với các

cường quốc năm châu. Vì thế Đại hội Đảng XIII sắp tới, nhân dân kỳ vọng vào những người được bầu vào Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư... phải thấu hiểu được khát vọng lớn của nhân dân. Mỗi một vị lãnh đạo tới đây phải nuôi trong mình khát vọng làm sao để đất nước đi lên, bộ mình đi lên, địa phương mình đi lên. Nhân dân kỳ vọng về trọng trách gánh vác đất nước đối với thế hệ cán bộ mới đủ đức, đủ tài, đủ năng lực lãnh đạo đưa đất nước tiếp tục phát triển nhanh, bền vững trong nhiệm kỳ mới đang lớn hơn bao giờ hết.

GS. TSKH Vũ Minh Giang

quan, tự mãn.

Trong lịch sử, dân tộc Việt Nam đã từng trải qua những thử thách vô cùng hiểm nghèo, song đều vượt qua. Dân tộc này không hề bình thường chút nào mà là phi thường. Dân tộc này nhất định sẽ vượt qua mọi khó khăn thử thách để sánh vai với các cường quốc năm châu, mãi mãi phồn vinh, mãi mãi trường tồn. Muốn như vậy, mỗi người nhận trách nhiệm dẫn dắt đất nước phải có tư duy phi thường, chứ không được hãm mình trong tư duy tầm thường, phải có ý chí dõng mãnh lấn lướt.

Muốn thế thì đội ngũ cán bộ kế cận phải tiêu biểu cả về tài năng và đạo đức, chứ làm chưa được gì mà đã “biệt phủ”, xe hơi, nhà lầu thì khó mà dân tin. Lãnh đạo phải hiểu vai trò công bộc, đừng tìm cách tăng đặc quyền, đặc lợi. Lãnh đạo phải lo cái lo của dân trước, chứ chỉ chăm lo lợi ích của mình thì sẽ mất lòng tin trong dân.

Trân trọng cảm ơn Giáo sư!

Đối với đội ngũ lãnh đạo, nhất là lãnh đạo trẻ phải không ngừng học hỏi, nâng cao trình độ. Có thể ai cũng đã trải qua việc học ở chỗ này, chỗ khác song sự học không bao giờ dừng lại. Quan trí ngày càng phải được nâng cao, tránh suy nghĩ mình là quan chức rồi làm việc gì cũng được. Suy nghĩ đó là sai lầm. Sự thoái hóa cũng chính từ sự chủ

Bên cạnh đó phải tiếp tục tuyên chiến với tham nhũng, suy thoái đạo đức ở trong Đảng, trong đội ngũ cán bộ lãnh đạo, không có vùng cấm, không có ngoại lệ. Điều nhiều người dân mong muốn là làm sao, trong nhiệm kỳ mới, kỷ luật của Đảng và pháp luật của Nhà nước không phải “sờ” đến các ủy viên Trung ương, ủy viên Bộ Chính trị.

Văn Kiên // Báo Tiền Phong Xuân

PHÁT HUY TIỀM NĂNG, NÂNG CAO VỊ THẾ, TẬN DỤNG THỜI CƠ, THÚC ĐẨY TỈNH BÌNH THUẬN PHÁT TRIỂN NHANH VÀ BỀN VỮNG

Năm mới, với khí thế mới nhiệm kỳ mới, Tòa soạn trân trọng giới thiệu với bạn đọc nội dung cuộc phỏng vấn đồng chí Bí thư Tỉnh ủy Dương Văn An.

Đồng chí Dương Văn An – Bí thư Tỉnh ủy

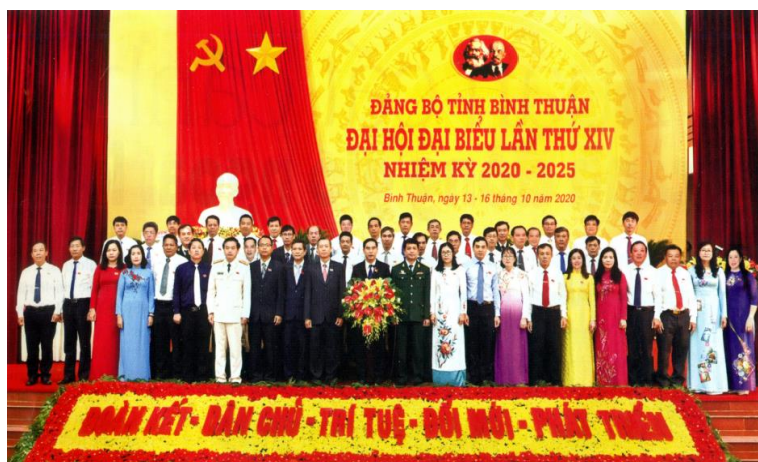
Thưa đồng chí, đất nước ta vừa khép lại một năm có nhiều sự kiện quan trọng, cũng là năm xảy ra thiên tai, dịch bệnh dồn dập, dai dẳng, phải thực hiện “mục tiêu kép” vừa phòng chống dịch Covid-19, vừa khôi phục các hoạt động kinh tế - xã hội. Đồng chí đánh giá như thế nào về tình hình phát triển kinh tế xã hội của tỉnh Bình Thuận trong năm vừa qua?

Đồng chí Dương Văn An - Bí thư Tỉnh ủy:

Năm 2020 là một năm đầy khó khăn, thách thức của đất nước nói chung và tỉnh Bình Thuận nói riêng. Là một tỉnh có 9 ca nhiễm Covid-19, chúng ta phải thực hiện nhiều biện pháp nghiêm ngặt phòng chống dịch. Nhớ lại những ngày giữa tháng 3 căng thẳng, cao điểm phòng chống dịch, nhiều khách sạn, nhà hàng, dịch vụ... đóng cửa; đường phố, trung tâm thương mại, các khu du lịch yên tĩnh đến lạnh lẽo... Thêm vào đó, nắng hạn kéo dài trong những tháng đầu năm ảnh hưởng lớn

đến sản xuất nông nghiệp, làm cho khó khăn càng thêm khó khăn. Mục tiêu “kép” được Chính phủ đặt ra: vừa phát triển kinh tế, vừa phòng chống dịch. Tỉnh Bình Thuận ngăn chặn được dịch, không để lây lan ra cộng đồng, các bệnh nhân nhiễm Covid-19 đều được chữa khỏi, tạo thêm niềm tin cho người dân. Hoạt động kinh tế trong điều kiện phòng chống dịch sớm ổn định, một số ngành sản xuất, kinh doanh phát triển, trong đó ngành công nghiệp năng lượng tăng trưởng nhanh, góp phần giữ được đà phát triển kinh tế tỉnh nhà; tốc độ tăng trưởng GRDP vì thế không bị giảm sâu như nhiều địa phương khác và đạt mức 4,54%, cao hơn mức tăng trưởng của cả nước (2,91%). Cơ cấu kinh tế tiếp tục chuyển dịch theo hướng gia tăng tỷ trọng công nghiệp và dịch vụ, giảm dần tỷ trọng nông nghiệp trong GRDP. Thu ngân sách (nội địa) của tỉnh vượt kế hoạch đề ra, đạt 8.461 tỷ đồng, gấp 1,88 lần so với năm 2015. Kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội tiếp tục được quan tâm đầu tư. Lĩnh vực văn hóa - xã hội có nhiều chuyển biến tiến bộ. Đời sống nhân dân tiếp tục được nâng lên, GRDP bình quân đầu người năm 2020 đạt 66,2 triệu đồng, tương đương 2.865 USD, tăng 123 USD so với năm 2019 và gấp khoảng 1,6 lần so với năm 2015. Năng suất lao động tiếp tục có sự cải thiện, ước đạt 116,1 triệu đồng/người, tăng

5,2% so với năm 2019 và gấp khoảng 1,7 lần so với năm 2015. Các chính sách an sinh, phúc lợi xã hội cho nhân dân được thực hiện đầy đủ, kịp thời, trong đó có chính sách dành cho người lao động bị ảnh hưởng trực tiếp bởi dịch Covid-19. An ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn tỉnh căn bản được giữ vững. Đại hội Đảng cấp cơ sở, cấp trên cơ sở và Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XIV thành công tốt đẹp, tạo được khí thế phấn khởi, niềm tin và động lực mới trong cán bộ, đảng viên, nhân dân. Những kết quả trên có ý nghĩa quan trọng, tạo tiền đề để tỉnh Bình Thuận tiếp tục phát triển nhanh, bền vững; thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XIV, nhiệm kỳ 2020 - 2025.

Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XIV, nhiệm kỳ 2020 – 2025 ra mắt. Ảnh: Đình Hòa

Bước sang năm mới 2021, cũng là năm đầu tiên thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Bình Thuận lần thứ XIV. Bình Thuận sẽ tập trung vào các nhiệm vụ trọng tâm gì, thưa đồng chí?

Đồng chí Dương Văn An - Bí thư Tỉnh ủy: Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XIV, nhiệm kỳ 2020 - 2025 xác định mục tiêu xây dựng tỉnh Bình Thuận trở thành tỉnh phát triển

nhanh, bền vững, mạnh về kinh tế biển, năng lượng và du lịch. Yêu cầu hàng đầu được đặt ra trong quá trình triển khai thực hiện nghị quyết là phải đổi mới tư duy và tạo sự thống nhất cao trong hệ thống chính trị, trong nhân dân, từ đó cụ thể hóa trong định hướng, quy hoạch, chiến lược và chính sách phát triển của từng địa phương, đơn vị với nguồn lực và cơ chế phát triển phù hợp. Theo đó, năm 2021 là năm nền tảng, năm tiền đề trong thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XIV, nhiệm kỳ 2020 - 2025; do vậy cần tổ chức thực hiện các nhiệm vụ ngay từ những ngày, tháng đầu của năm và năm đầu của nhiệm kỳ 5 năm.

Với tinh thần đó, trong năm 2021, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh sẽ tập trung đánh giá những nghị quyết đã ban hành trước đây và dự kiến nghiên cứu, xây dựng, ban hành 5 nghị quyết mới về phát triển kinh tế - xã hội, đó là nghị quyết về phát triển nông nghiệp, nông thôn gắn với tái cơ cấu ngành nông nghiệp; nghị quyết về phát triển du lịch, nghị quyết về phát triển kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội, nghị quyết về phát triển công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp, nghị quyết về chuyển đổi số, phát triển hạ tầng số.

Nhiệm vụ xây dựng Quy hoạch tỉnh Bình Thuận thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 sẽ được ưu tiên bởi đây là một nội dung rất quan trọng. Nếu quy hoạch tốt, có tầm nhìn xa, giải pháp thực hiện hợp lý thì sẽ phát huy có hiệu quả tiềm năng, lợi thế, nguồn lực của tỉnh cho mục tiêu phát triển nhanh, bền vững. Nếu không có quy hoạch tốt, chúng ta có thể sẽ đi chậm hoặc sai hướng, không giải tỏa được tiềm năng, nguồn lực bị kìm hãm, phát triển sẽ chậm lại.

Vấn đề phát triển kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội sẽ tiếp tục được đẩy mạnh. Một trong những ưu tiên là triển khai dự án Khu công nghiệp - dịch vụ - đô thị Hàm Tân - La Gi ở xã Sơn Mỹ và dự án Khu công nghiệp Tân Đức, ở xã Tân Đức, huyện Hàm Tân. Đề xuất Bộ Công Thương và Chính phủ xem xét đưa vào Quy hoạch điện 8 một số dự án điện gió ngoài khơi, điện khí LNG gắn với hệ thống truyền tải điện, về giao thông, tỉnh sẽ phối hợp với các đơn vị liên quan thúc đẩy tiến độ thi công các công trình, dự án của giai đoạn trước như đường bộ cao tốc Bắc – Nam (phía đông) đoạn Vĩnh Hảo - Phan Thiết và Phan Thiết - Dầu Giây; xây dựng sân bay Phan Thiết; tiếp tục tranh thủ nguồn vốn hỗ trợ của Trung ương và vốn của địa phương để xây dựng tuyến đường ven biển như đường 719 B (Phan Thiết - Kê Gà), Hòn Lan - Tân Hải, mở rộng, nâng cấp đường 719 (Kê Gà - La Gi); chuẩn bị đầu tư cầu Văn Thánh... về thủy lợi, hoàn thành hồ Sông Lũy, triển khai các thủ tục để xây dựng hồ Ka Pét, phát triển mạng lưới kênh mương thủy lợi để chủ động nguồn nước tưới và nước sinh hoạt trong mùa khô hạn. Các công trình bệnh viện, trường học, văn hóa, thể dục thể thao... trong danh mục đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021 - 2025 sẽ được tính toán xây dựng vào thời điểm thích hợp để phát huy tốt nhất hiệu quả đầu tư.

Vấn đề cải cách hành chính, cải thiện môi trường thu hút đầu tư sẽ được ưu tiên với quyết tâm cao hơn nữa trong năm 2021 và các năm tiếp theo. Thời gian qua, chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI), chỉ số cải cách hành chính (PAR Index), chỉ số hiệu quả quản trị hành chính công (PAPI) và chỉ số hài lòng của người dân, tổ chức đối với cơ quan hành chính Nhà nước (SIPAS) của tỉnh ta không cao, thậm chí có chỉ số thuộc nhóm thấp nhất nước. Trên thực tế, chúng ta đã có nhiều cố gắng, nhưng các địa phương khác cố gắng cao hơn chúng ta, do vậy chúng ta cần cải thiện các chỉ số này với sự nỗ lực lớn hơn, quyết tâm cao hơn.

Một trong những nhiệm vụ quan trọng nữa là xây dựng Đảng bộ và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh; nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức Đảng. Quá trình này, Tỉnh ủy sẽ tập trung chỉ đạo cấp ủy, tổ chức Đảng các cấp tăng cường hơn nữa công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên; đấu tranh chống suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống và những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Đồng thời, triển khai học tập, quán triệt và tổ chức thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, tạo sự thống nhất cao trong nhận thức và hành động của Đảng bộ, sự đồng tình, ủng hộ của nhân dân. Bên cạnh đó, Đảng bộ tỉnh sẽ tập trung lãnh đạo tổ chức thành công cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội (khóa XV) và bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp, nhiệm kỳ 2021 - 2026; bầu chọn được những đại biểu thật sự tiêu biểu, xứng đáng đại diện cho ý chí, nguyện vọng và quyền làm chủ của nhân dân.

Để thực hiện tốt các nội dung công việc trên, yếu tố quan trọng là con người, sắp tới, Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh sẽ tiếp tục công tác kiện toàn đội ngũ cán bộ; bố trí, phân công cán bộ phù hợp, nhằm phát huy tốt nhất năng lực, sở trường của đội ngũ cán bộ và đảm bảo sự kế thừa, phát triển. Phải xây dựng cho được đội ngũ cán bộ các cấp có chuyên môn cao, có năng lực thực tiễn, phẩm chất đạo đức trong sáng; gần dân, trọng dân, có trách nhiệm với nhân dân; đồng thời sẵn sàng thay thế cán bộ yếu kém, thiếu trách nhiệm đối với công việc.

Trước thềm năm mới, đồng chí Bí thư có thông điệp gì muốn gửi tới cán bộ, chiến sĩ, nhân dân tỉnh Bình Thuận?

Đồng chí Dương Văn An - Bí thư Tỉnh ủy: Nhiệm kỳ Đại hội XIV của Đảng bộ tỉnh là một chặng đường mới, tuy vẫn còn nhiều khó khăn, thách thức nhưng có nhiều thuận lợi, thời cơ hơn trước. Trước đây, chúng ta mong ước có cao tốc, sân bay thì đường bộ cao tốc đoạn qua địa bàn tỉnh đã được khởi công, dự kiến cuối năm 2022 sẽ hoàn thành; sân bay Phan Thiết đang hoàn thiện một số thủ tục để triển khai xây dựng trong năm nay. Những vấn đề chúng ta từng xem là khó khăn, thách thức, bất lợi như nắng nóng, gió nhiều, giờ đang trở thành tiềm năng, lợi thế khi chúng ta tận dụng bức xạ mặt trời, năng lượng gió để phát triển điện mặt trời, điện gió. Những khó khăn của sản xuất nông nghiệp như thiếu nước sản xuất từng bước được tháo gỡ; hệ thống hồ đập, kênh thủy lợi đang được đầu tư xây dựng sẽ nâng cao khả năng đáp ứng nguồn nước phục vụ sản xuất và sinh hoạt lên nhiều lần. Bình Thuận đang trở thành một điểm đến hấp dẫn, thu hút các nhà đầu tư trên các lĩnh vực: công nghiệp (nhất là công nghiệp năng lượng), du lịch, nông nghiệp, bất động sản, hạ tầng khu công nghiệp, dịch vụ... Tuy nhiên, trên thực tế, việc cụ thể hóa, triển khai thực hiện vẫn là khâu yếu. Kỷ luật, kỷ cương ở nhiều nơi chưa nghiêm. Một bộ phận cán bộ, đảng viên còn quan liêu, xa dân, chưa tự coi mình là “công bộc” của nhân dân, chưa thực hiện đầy đủ trách nhiệm trong thực thi công vụ, thậm chí còn có tình trạng né tránh, đùn đẩy trách nhiệm, tư tưởng “dễ làm, khó bỏ”; nhiều công việc, thủ tục hành chính, giải quyết còn chậm, gây bức xúc cho nhân dân và doanh nghiệp.

Để thực hiện thắng lợi những mục tiêu, nhiệm vụ Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh đề ra, bên cạnh tạo sự đồng thuận, ủng hộ của nhân dân tỉnh nhà, đội ngũ cán bộ, công chức các cấp, các ngành, các địa phương cần nỗ lực, cố gắng nhiều hơn nữa. Mỗi cán bộ, công chức phải luôn suy nghĩ, trăn trở với công việc, với những điều chưa làm được. Phải tích cực đổi mới, sáng tạo, tìm hướng đi, giải pháp mới, không theo lối mòn trì trệ. Phải mạnh mẽ dám nghĩ, dám làm, dám quyết định, dám đột phá và dám chịu trách nhiệm. Ở thời điểm này, tỉnh Bình Thuận đã có tiềm lực, vị thế, thời cơ mới; nếu không đạt được những mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ đề ra, không thúc đẩy Bình Thuận phát triển thì chúng ta có lỗi với nhân dân, có lỗi với các thế hệ đi trước. Do vậy, tôi mong tất cả cán bộ, công chức, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý, người đứng đầu cấp ủy, các cơ quan, đơn vị, địa phương phải có quyết tâm cao, nỗ lực lớn, hành động quyết liệt hơn nữa; đoàn kết, gắn bó, cộng đồng trách nhiệm để thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ của năm 2021 và của cả nhiệm kỳ; để đến năm 2025, tỉnh Bình Thuận thực sự là một tỉnh mạnh về kinh tế biển, năng lượng, du lịch, phát triển bền vững.

Nhân dịp mừng xuân Tân Sửu, thông qua Báo Bình Thuận, tôi trân trọng chúc toàn thể cán bộ, chiến sĩ và nhân dân tỉnh nhà luôn mạnh khỏe, hạnh phúc, thành công, an khang, thịnh vượng.

Xin cảm ơn đồng chí! Chúc đồng chí cùng gia đình năm mới an khang, hạnh phúc.

Khôi Nguyên // Báo Bình Thuận Xuân

CÂU CHUYỆN ĐẦU XUÂN: BÌNH THUẬN CẮT CÁNH CÙNG NHỮNG CÁNH ĐỒNG GIÓ NGOÀI KHƠI

Năm Tân Sửu 2021, dự kiến là năm những cánh đồng gió ngoài khơi (off-shore wind farm) của Bình Thuận sẽ được khởi công. Những dự án điện gió hàng chục tỷ USD này sẽ thay đổi không chỉ 2 vùng đất phía bắc và nam tỉnh mà sẽ là "cú hích" cực mạnh để Bình Thuận cắt cánh.

Nhà đầu tư ThangLong Wind và lãnh đạo tỉnh ký kết hợp tác đầu tư. Ảnh: Đình Hòa

Kê Gà: ThangLong Wind 12 tỷ USD

Bình Thuận vốn có tiềm năng năng lượng gió thuộc loại cao nhất nước, số giờ gió nhiều trong năm, tốc độ gió cao và ổn định, rất phù hợp, thuận lợi để phát triển điện gió. Điện gió ngoài khơi Bình Thuận hiện đang có sức thu hút lớn với các nhà đầu tư hàng đầu quốc tế.

Một trong các dự án đó là: Cánh đồng gió ngoài khơi mang tên ThangLong Wind đang xúc tiến sẽ được xây dựng ngoài khơi cách bờ biển mũi Kê Gà khoảng 20 - 50 km, nơi có tốc độ gió bình quân 9,5m/s. Các turbine gió đầu tiên được xây dựng có công suất 9,5 MW Tổng công suất của dự án đạt khoảng 3.400 MW. Vốn đầu tư được thu xếp cho toàn bộ dự án tương ứng khoảng 11,9 tỷ USD, chưa kể phần đầu tư cho kết nối vào hệ thống điện quốc gia.

Theo Tập đoàn Enterprize Enegry (Anh quốc), các đối tác Việt Nam trong dự án này là Công ty liên doanh dầu khí Việt - Nga (Vietsovpetro), Công ty cổ phần Kết cấu kim loại và Lắp máy dầu khí và Công ty cổ phần Tư vấn Điện 3; nhà cung cấp thiết bị tuốc bin là Mitsubishi Vestas Offshore Wind; nhà cung cấp tài chính là Ngân hàng Société Genarale. I

Theo Sở Công Thương, dự án ThangLong Wind đã được Thủ tướng Chính phủ đồng ý chủ trương cho phép nhà đầu tư Enterprize Energy triển khai thực hiện khảo sát, đo đạc thu thập số liệu gió ngoài khơi mũi Kê Gà và giao Bộ Công Thương chủ trì phối hợp với các bộ, ngành tổ chức hướng dẫn chủ đầu tư lập hồ sơ bổ sung dự án vào Quy hoạch phát triển điện lực quốc gia, trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

Công ty Enterprize Energy đã tiến hành lắp đặt thành công hệ thống Lidar đo gió tại giàn khoan Diamond để thu thập dữ liệu gió. Theo phía chủ đầu tư, phương án khảo sát chi tiết dự án này gồm: khảo sát và thu thập số liệu gió, thời gian đo liên tục trong 12 tháng và ở độ cao 200 m so với mực nước biển; khảo sát sự di trú của các loài chim biển, sinh vật biển; khảo sát địa vật lý; khảo sát địa chất công trình; khảo sát môi trường nước và sinh thái biển... Công ty Enterprize Energy cũng đã khảo sát lấy ý kiến gần 400 hộ gia đình tại ven biển khu vực Phan Thiết, Hàm Thuận Nam và thị xã La Gi về hoạt động đi biển có liên quan đến dự án ThangLong Wind.

Một điều đặc biệt là, dự án cao nhất Việt Nam. Theo tính toán Nam có tiềm năng cung cấp tối gồm công việc khảo sát, tư vấn tạo chân đế, tháp gió, xây dựng đường dây 500 kV, kho bãi tương đương giá trị từ tư. Các việc phục vụ bảo hoạt động. Mặt khác, qua Nam sẽ học tập được kinh nghiệm của điện gió ngoài khơi để sau

ThangLong Wind có tỷ lệ nội địa hóa các ngành công nghiệp, dịch vụ ở Việt Nam 50% tổng giá trị đầu tư của dự án bao gồm thiết kế, mua sắm, gia công chế tạo trạm biến áp 500 kV, lưu chứa, căn cứ hậu cần 6 - 8,3 tỷ USD trong tổng vốn đầu tư, bảo dưỡng kéo dài ít nhất 25 năm chu kỳ dự án này hàng ngàn kỹ sư, công nhân Việt Nam thi công, xây lắp, thiết kế các hạng mục này áp dụng cho các dự án khác.

Hiện tại, ThangLong Wind đã ban ngành, đặc biệt là từ lãnh đạo thể hiện bằng các văn bản của tỉnh trong suốt thời gian vừa qua. Đặc biệt đền bù cho người dân chịu ảnh hưởng nhận được rất nhiều sự ủng hộ từ

nhận được rất nhiều sự ủng hộ từ các bộ và nhân dân Bình Thuận, điều đó đã được và nhà đầu tư gửi Thủ tướng Chính phủ phê duyệt trong quá trình xây dựng phương án hưởng trong khu vực dự án, nhà đầu tư đã phía người dân.

Cánh đồng gió ngoài khơi La

Nếu phía nam của tỉnh, tại biển Thang- Long Wind trị giá 12 tỷ USD cũng đã thu hút các nhà đầu tư điện gió công suất 3,5 GW, trị giá

Gà: 10 tỷ USD

Kê Gà có dự án cánh đồng gió ngoài khơi thì phía bắc tỉnh - tại La Gà (Tuy Phong) quốc tế đang khẩn trương xúc tiến dự án 10 tỷ USD.

Vào ngày 22/7/2020, Tập đoàn Đan Mạch, thay mặt Quỹ Thị Novasia Energy đã ký Biên bản dự án điện gió ngoài khơi La Gà tập đoàn tiên phong trong ngành Thái Bình Dương với các dự án

Copenhagen Infrastructure Partners (CIP) trường Mới I, cùng với Asia- petro và ghi nhớ với UBND tỉnh về việc phát triển với tổng công suất lên đến 3,5 GW. CIP là công nghiệp điện gió ngoài khơi tại châu Á tại Đài Loan, Hàn Quốc, Nhật Bản và Úc.

Tháng 10/2020, Liên danh điện gió ngoài khơi La Gàn và Công ty TNHH Novasia Energy, đã ký kết 2 hợp đồng khảo sát địa điểm chính tại Tuy Phong với kinh phí khảo sát khoảng 5 triệu đô la Mỹ. 2 hợp đồng này bao gồm Hợp đồng Lidar nổi và Hợp đồng đánh giá tác động môi trường và xã hội.

Hợp đồng Lidar nổi sẽ do AXYS Technologies, một công ty công nghệ với 46 năm kinh nghiệm trong lĩnh vực giải pháp dữ liệu gió và đại dương thực hiện. AXYS sẽ hợp tác với các số nhà thầu phụ Việt Nam, bao gồm Pet- rosetco, Cảnh sát biển Việt Nam và Rynan Technologies để thực hiện hợp đồng.

Hợp đồng đánh giá tác động môi trường và xã hội (ESIA) được trao cho tập đoàn NIRAS, một tập đoàn có công ty mẹ tại Đan Mạch với nhiều kinh nghiệm đánh giá các tác động môi trường và xã hội cho các dự án điện gió ngoài khơi trên toàn cầu. NIRAS và các nhà thầu phụ Việt Nam sẽ cùng thu thập dữ liệu, mô hình hóa kết quả và thiết kế các giải pháp để giảm thiểu tối đa bất kỳ tác động tiêu cực nào của dự án La Gàn lên môi trường và xã hội, đảm bảo dự án được thực hiện theo các tiêu chuẩn quốc tế cao nhất.

Kể từ khi ký Biên bản ghi nhớ với UBND tỉnh Bình Thuận vào tháng 7/2020, dự án điện gió ngoài khơi La Gàn đã tích cực đẩy mạnh các hoạt động, bao gồm cả việc khảo sát thực địa, cũng như xin bổ sung vào Quy hoạch phát triển Điện 8.

Trong quá trình xúc tiến dự án điện gió La Gàn, Chính phủ, Bộ Công Thương, Bộ Tài nguyên và Môi trường và các bộ, ngành, cơ quan liên quan cũng như chính quyền địa phương Bình Thuận đều rất ủng hộ.

Việc thực hiện 2 dự án “khủng” tại La Gàn (Tuy Phong) và Kê Gà (Hàm Thuận Nam) có tổng trị giá 22 tỷ USD (khoảng 506.000 tỷ đồng) sẽ mang lại rất nhiều lợi ích, nguồn thu đáng kể cho ngân sách tỉnh nói riêng và nền kinh tế của Bình Thuận nói chung từ nhu cầu việc làm, cung cấp nhu yếu phẩm, dịch vụ và các lợi ích liên quan khác đến dân sinh - kinh tế.

Huỳnh Thanh // Báo Bình Thuận Xuân

NGÀY TẾT Ở SƯ ĐOÀN 9

Không khí ngày Tết ở Sư đoàn 9, Quân đoàn 4 chọn rộn bắt đầu từ những ngày cuối tháng Chạp. Cán bộ, chiến sĩ cùng chung tay thiết kế, trang trí khu vực đón xuân, củng cố cảnh quan môi trường. Đơn vị phát huy tính sáng tạo, trang trí doanh trại, khu vui xuân bằng những sản phẩm do chính công sức, trí tuệ của bộ đội tạo nên. Nhờ vậy, không gian văn hóa Tết ở đơn vị đặc sắc từ cách bài trí đến từng bức tranh linh vật, câu đối...

Cán bộ, chiến sĩ Sư đoàn 9 và thanh niên kết nghĩa ở địa phương cùng tham gia văn hóa, văn nghệ dịp Tết. Ảnh: Hồng Giang

Là đơn vị chủ lực, ngày Tết ở Sư đoàn 9 bên cạnh vui xuân còn là khoảng thời gian cao điểm phải trực SSCĐ. Theo Đại tá Võ Phước Vỹ, Bí thư Đảng ủy, Chính ủy Sư đoàn 9, với phương châm “vui tươi, đầm ấm, tiết kiệm, an toàn, SSCĐ cao”, đơn vị quán triệt và thực hiện tốt tinh thần “4 cùng” (cùng ăn, cùng ở, cùng vui chơi và cùng trực SSCĐ)

để cán bộ, chiến sĩ đoàn kết, gắn bó, đón Tết trong không khí tươi vui, nghĩa tình và không quên nhiệm vụ. Đa số chiến sĩ là người miền Nam nên quá trình tổ chức Tết, đơn vị rất quan tâm đến những phong tục, món ăn... giúp bộ đội có cảm giác gần gũi như được đón Tết tại gia đình.

Vào ngày Tết, lãnh đạo, chỉ huy sư đoàn trực tiếp xuống cơ sở chúc Tết, ăn cơm cùng bộ đội tạo không khí dân chủ, cởi mở, ấm áp. Đội ngũ cán bộ hướng dẫn chiến sĩ cách gói bánh tét, bánh chưng, bày mâm ngũ quả, trang trí bàn thờ Tổ quốc... để bộ đội cảm nhận được một cái Tết đầy đặn, ý nghĩa. Binh nhất Dương Quốc Vương (Đại đội 2, Tiểu đoàn 1, Trung đoàn 1) chia sẻ rằng, bản thân thích nhất là không khí cùng đồng đội chuẩn bị đón xuân trong những ngày giáp Tết. Mọi người như xích lại gần nhau, hiểu nhau hơn. “Nhờ đón Tết trong quân đội, tôi học được sự tỉ mỉ, khéo léo để gói bánh chưng vuông vắn, chiếc bánh tét tròn đầy hay ý nghĩa việc bày mâm ngũ quả đặc trưng của miền Nam” - Vương bộc bạch.

Trong dịp đón Tết cổ truyền của dân tộc, đến với Sư đoàn 9, chúng ta sẽ được cảm nhận không gian văn hóa Tết độc đáo, tạo nên ấn tượng khó quên với bộ đội,

nhất là với chiến sĩ lần đầu tiên được đón Tết trong quân ngũ. Tổ chức đoàn thanh niên xây dựng và triển khai chu đáo kế hoạch vui xuân, đa dạng về hình thức và luôn đổi mới nội dung. Cán bộ, chiến sĩ cùng tham gia các hoạt động sôi nổi, như: Bình báo tường, hái hoa dân chủ, giao lưu văn hóa, văn nghệ, cùng các trò chơi dân gian, như nhảy bao bố, kéo co, bịt mắt bắt vịt, cầu thăng bằng... Dưới nắng xuân lung linh, ấm áp, cán bộ, chiến sĩ cùng hòa mình vào những điệu múa tập thể, khiêu vũ quốc tế, nhảy sạp với đoàn viên, thanh niên đơn vị kết nghĩa của địa phương. Những điệu múa của cán bộ, chiến sĩ đơn vị vốn chỉ quen với thao trường, bãi tập thật giản dị nhưng không kém phần khéo léo, duyên dáng tạo nên không khí vui tươi, phấn khởi, chào mừng năm mới. Trong các trò chơi, ai cũng muốn được tham gia, thử sức, giành những phần quà nhỏ đầu năm để làm kỷ niệm chia sẻ với bạn bè, người thân.

Hấp dẫn và thu hút nhất vào ngày Tết ở Sư đoàn 9 là hội thi múa lân ở các cấp. Mỗi tiểu đoàn thành lập một đội lân do chính cán bộ, chiến sĩ cùng luyện tập để phục vụ múa biểu diễn trong hoạt động tập thể và thi cấp trung đoàn hoặc khối trực thuộc. Binh nhất Tất Kim Hòa (Đại đội 2, Tiểu đoàn 4, Trung đoàn 2) bộc bạch: “Tôi không nghĩ sẽ được múa lân trong đơn vị vào những ngày đầu năm mới. Hòa mình vào các hoạt động tập thể giúp tôi có những trải nghiệm thú vị khi đón Tết cổ truyền trong quân ngũ. Đặc biệt, có đồng đội cùng tham gia trong mọi công việc nên thấy lúc nào cũng đông vui, nhộn nhịp. Đây là khoảng thời gian ấn tượng khó quên đối với tôi”.

12 năm đón Tết tại đơn vị, Thiếu tá Cao Đức Trí, Chính trị viên Tiểu đoàn 4, Trung đoàn 2, Sư đoàn 9 tâm đắc: “Giá trị sâu sắc trong ngày Tết ở Sư đoàn 9 là giúp bộ đội hiểu, giữ gìn và phát huy văn hóa tốt đẹp Tết cổ truyền của dân tộc gắn với những đặc thù phương Nam. Đồng thời, cán bộ, chiến sĩ nhận thức rõ vai trò, ý nghĩa của trực SSCĐ trong ngày xuân. Và hơn hết, cảm nhận được những giá trị thiêng liêng, giúp bộ đội thêm yêu thương, gắn bó với đơn vị”.

Tết ở Sư đoàn 9 thật đầm ấm, cán bộ, chiến sĩ xem đơn vị là nhà, đồng chí, đồng đội là anh em. Những lời chúc tốt đẹp cán bộ, chiến sĩ dành cho nhau, khoảnh khắc quây quần cùng đón Giao thừa, nghe Chủ tịch nước chúc Tết... sẽ là những kỷ niệm khó quên. Đúng 7 giờ sáng mùng Một tháng Giêng hằng năm, cán bộ, chiến sĩ Sư đoàn 9, với quân phục, tác phong chỉnh tề, thực hiện lễ chào cờ đầu năm. Tiếng hát Quốc ca thiêng liêng vang lên đầy tự hào, những tiếng hô “Xin thề!” đồng loạt như thúc giục cán bộ, chiến sĩ sư đoàn cùng quyết tâm cống hiến nhiều hơn, thi đua hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ trong năm mới.

Hồng Giang // Báo Quân đội nhân dân Xuân

II. TẾT CỔ TRUYỀN VIỆT NAM – VĂN HÓA NGÀY XUÂN

HÌNH TƯỢNG CON TRÂU TRONG VĂN HÓA VIỆT

Từ bao đời nay con trâu được ông cha ta xem là “đầu cơ nghiệp” - người bạn thân thiết, gắn bó với đời sống nông nghiệp và người nông dân Việt Nam. Hình ảnh con trâu trở thành biểu tượng trên nhiều lĩnh vực văn thơ, âm nhạc, hội họa, tín ngưỡng của người Việt.

Tranh Đông Hồ vẽ về trâu.

Tranh Đông Hồ vẽ về trâu

cây lúa còn bông/Thì còn ngọn cỏ ngoài đồng trâu ăn”... đã nói lên vị trí, vai trò quan trọng của con trâu đối với sản nghiệp người nông dân. Trong âm nhạc, có ca khúc **“Em bé quê”** của Phạm Duy, có mấy câu đầu nổi tiếng: *Ai bảo chăn trâu là khổ, chăn trâu sướng lắm chứ*. Bài hát **“Con đường Việt Nam”**, tác phẩm chung của 2 nhạc sĩ Anh Bằng và Trúc Hồ nói về bóng dáng con trâu và một vài trẻ em vui chơi thả diều sống trong khung cảnh thanh bình của miền quê...

Hiếm có quốc gia nào trên thế giới mà hình ảnh con trâu lại gần gũi và gắn bó với con người như Việt Nam. Con trâu không chỉ đơn thuần là công cụ sản xuất - sức kéo, mà còn là bạn của nhà nông. Con trâu đi vào ca dao tục ngữ trở thành hình ảnh đẹp để gắn bó với con người trong bài ca lao động sản xuất

*“Trên đồng cạn dưới đồng sâu,
chồng cày vợ cấy con trâu đi
bừa”* và không ai không biết đến những câu ca chan chứa tình cảm này: *“Trâu ơi ta bảo
trâu này/Trâu ra ngoài ruộng
trâu cày với ta/cấy cày vốn
nghiệp nông gia/Ta đây trâu
đấy ai mà quản công/Bao giờ*

Hình ảnh con trâu kéo cày trên ruộng lúa, hay con trâu đứng nằm gặm nhai cỏ trên bãi cỏ, cùng đầm mình trong vũng, ao, hồ nước là hình ảnh quen thuộc, gợi lên cảm giác thi vị của vùng

miền quê Việt Nam. Con trâu là hình ảnh của bản chất hiền lành, cần cù của con người Việt, biểu tượng cho sức khỏe lực điền. Hình tượng con trâu trong hội họa Việt Nam thể hiện từ những nét in khắc dung dị của tranh Đông Hồ đến nét vẽ hiện thực, tượng trưng và bán trừu tượng, được thể hiện với nhiều chất liệu từ tranh lụa, tranh sơn mài và nhiều nhất là sơn dầu. Trong tranh của Đông Hồ luôn ghi nhận hình ảnh con trâu đi sát với sinh hoạt làng quê, có những chú bé mục đồng thổi tiêu trên lưng trâu giữa những cánh đồng lúa chín vàng, hay bên những lũy tre xanh có những con trâu được nghỉ ngơi nhai cỏ sau những giờ làm lụng vất vả. Con trâu mang một nét văn hóa đồng quê bình dị hay trong thôn xóm mộc mạc. Con trâu vốn gắn liền với tuổi thơ của trẻ em tại nông thôn với những sinh hoạt chăn trâu rất gần gũi, vui đùa với trâu, tắm trâu, cưỡi trên lưng trâu, thả diều, bên lũy tre đầu làng, bên những vựa lúa chín vàng...

Cùng với nền văn minh lúa nước Việt Nam và Đông Nam Á. Chiếc sừng trâu gợi lên hình ảnh trăng lưỡi liềm, biểu tượng của nước trong tín ngưỡng nông nghiệp. Thời khắc giao thừa, người ta nhìn dáng trâu nằm hay trâu đứng, ngoảnh đầu ra cửa hay vào trong để biết năm đó làm ăn có thuận lợi hay không.

Chào năm Tân Sửu 2021 hy vọng rằng sẽ mang đến cho mọi người một biểu tượng của sức khỏe dồi dào, cùng tính nét cần cù chịu thương chịu khó trong lao động, sản xuất và luôn gặp nhiều may mắn, thành đạt trong cuộc sống.

Văn Dương // Báo Bình Thuận Xuân

CON TRÂU TRONG VĂN HÓA DÂN GIAN

Theo một khảo sát định lượng thì trong kho tàng ca dao đã được sưu tầm (khoảng trên 12.000 đơn vị lời ca) rất kỳ lạ là hình ảnh trâu, kể cả nghề xuất hiện trong kho tàng ca dao người Kinh rất ít, chỉ 69 lần nhưng ong, bướm, lợn, gà, chó... xuất hiện nhiều hơn hẳn. Trái lại, số lần hình ảnh con trâu xuất hiện trong văn hóa người Thái ở Việt Nam là rất nhiều. Đó là một thông tin cần quan tâm. Tất nhiên, chúng ta phải phân biệt số lần xuất hiện khác còn bài ca dao có hay hay không là một chuyện khác.

Hình ảnh cậu bé thổi sáo trên lưng trâu trong tranh dân gian Đông Hồ đã trở thành biểu tượng của làng quê Việt Nam

Có thể thấy rằng trâu là biểu tượng rất đời quen thuộc và phổ biến trong văn hóa cư dân người Việt cổ. Văn hóa người Kinh là văn hóa thừa hưởng một phần về hình ảnh con trâu. Trong văn hóa phương Nam của người Việt cổ, con trâu sớm được thuần hóa và được con người sử dụng vào các mục đích khác nhau. Trong văn hóa người Môn Khmer hay tộc người Tày - Thái, trâu được sử dụng nhiều trong các món ăn, trong nghi lễ, trong tạo hình. Hầu hết các cách chế biến thức ăn hiện nay chúng ta làm từ trâu xuất phát từ vùng Tây Bắc, còn với người Việt trước đây, những ẩm thực về trâu là rất ít.

Từ tổng thể đó, khi người Kinh tiếp xúc với tôn giáo và đặc biệt là Nho giáo và Phật giáo, trâu có biểu tượng khác đi. Ví dụ trong tranh nhà Phật thuộc Thiền tông Đại thừa, người Việt đã phổ biến tranh về trâu, gọi là “Thập mục ngư đồ”. Đó là 10 bức tranh nói lên quá trình tu thiền để đạt đạo. Họ coi trâu là biểu tượng của bản tính tự nhiên.

Người tu hành tìm đến giác ngộ thì phải đi sâu vào bản thể còn hoang dã đó. Đó là cả một quá trình tìm trâu, thấy trâu, bắt trâu, chăn trâu, cưỡi trâu về nhà, quên trâu nhưng còn người, quên trâu quên người, trở về bản nguyên, buông tay vào chợ khi đã đạt đạo bằng con đường “trực giác”, tức “trực chỉ nhân tâm”, “giáo ngoại biệt truyền” của thiền. Trong tranh dân gian và trong thơ ca Trung đại, các mảnh ghép của nó đã được tái hiện nhiều lần.

Trong lễ nghi Nho giáo, con người dùng trâu làm vật tế thần. Trong tác phẩm “Lĩnh nam chích quái”, một tác phẩm văn xuôi xa xưa của người Việt có ghi: “Khi tế lễ, làm con thỏ ngư đồ để cầu cho xã tắc, mùa màng”. Thỏ ngư đồ có 2 nghĩa, một là con trâu bằng đất nặn nhưng có người gọi thỏ ngư đồ là trâu đen phương Nam. Thỏ là địa phương ngoài Hoa Hạ như thỏ quan, thỏ tù.

Sau đó, Đồng bằng Bắc Bộ, Đồng bằng Trung Bộ ở các cửa sông mà người Kinh trở thành cư dân rất thành thạo về lúa nước thì con trâu đi vào ca dao và trở thành người bạn thân thiết của người nông dân, tượng trưng cho sự cần cù, nhẫn nại. Với người nông dân Việt, con trâu rất quan trọng với đồng áng, người ta nói “tậu trâu, lấy vợ, làm nhà”. Vì là sự nghiệp của người đàn ông trong một gia đình nên người ta chọn trâu rất kĩ, xem tướng trâu, xem từ mắt, mũi, răng, sừng, xoáy, chân, lưng... và khi mua một con trâu thì người nhìn tướng thì biết là dữ hay lành.

Trong gia đình có nuôi một con trâu hiền, trâu tốt thì coi như nhà ấy sở hữu một gia tài rất lớn. Con trâu biết nghe lời người, con người nói năng, ứng xử với nó, nó đều biết. Có những người nông dân nói chuyện với trâu cả ngày, kể chuyện như người bạn tâm tình. Có người khi bắt gặp là trâu lờm, thậm chí gồng lên nhưng cũng có người khi gặp, con trâu lại rất thân thiện, ở các lò mổ, khi trâu thấy đồng loại bị thịt, bị đánh, chúng gần như phát điên và sẵn sàng húc người. Bởi thế, ứng xử với trâu phải thật nâng niu, trân trọng.

Đến thời nay, khi tư duy làm nông nghiệp đã đổi mới, con trâu không phải cày nữa thì nó không được xem tướng một cách chu đáo. Người ta mua trâu là đo vòng bụng và chiều dài vì da trâu bán nhiều khi đắt hơn cả thịt. Vì da trâu có thể làm nguyên liệu cho nghề thuộc da làm trống, làm giày... Quan hệ giữa trâu với người cũng khác đi. Với nền nông nghiệp trâu là người bạn, có thể tâm sự với nó. Đặc biệt dưới góc độ văn nghệ dân gian thì rất nhiều bài hát của trẻ con là đồng dao gọi trâu. Và có những vùng trâu dùng để kéo gỗ như ở Quảng Bình có điệu hò “Lĩa trâu” rất độc đáo, tức là hát cho trâu kéo gỗ.

Chính những câu hò “Lĩa trâu” ngọt ngào, ân tình được những người thợ sơn tràng cất lên cùng cái vỗ tay nhẹ nhàng vào mông con trâu để báo hiệu cho nó giật, kéo gỗ đi hoặc báo hiệu trước mỗi lần vượt đèo, vượt dốc, băng khe, vượt suối chính là niềm động viên và cổ vũ quan trọng để cả người và trâu cùng vượt qua vất vả, nhọc nhằn, kéo gỗ đi về nơi tập kết. Bên cạnh đó, các câu hò thể hiện tình yêu trai gái với các cung bậc vui sướng, hạnh phúc hay khổ đau, thất vọng cũng còn được nhiều người thuộc và lưu truyền trong dân gian. Hiện nay tại câu lạc bộ hò khoan Lệ Thủy còn biểu diễn nhiều bài “Lĩa trâu”. Vào tháng 10- 2018, nghệ nhân Ngô Văn Diễn của câu lạc bộ đã giành Huy chương Vàng tại Hội diễn đàn, hát dân ca 3 miền toàn quốc tổ chức tại Quảng Ninh với điệu “Lĩa trâu” do nhà nghiên cứu văn hóa dân gian Nguyễn Hùng Vĩ sáng tác lời cổ trang.

Như vậy, có thể nói, con trâu đã vào trong văn hóa ẩm thực, đời sống văn nghệ dân gian, sử sách dân gian, lễ nghi của người Việt. Hi vọng năm Tân Sửu 2021, tinh thần “văn hóa trâu” với những phẩm chất tốt đẹp của đạo lý truyền thống dân tộc sẽ được phục hưng.

Ngô Khiêm // Báo An ninh Thế giới Xuân

Trâu là một hình tượng rất phổ biến trong văn hóa phương Đông và có sự gắn bó mật thiết đối với cuộc sống của người dân khu vực Đông Nam Á và Nam Á, đặc biệt là trong nền văn hóa Việt Nam. (Nguyễn Ngọc Thor*)

Năm 2021, con trâu sẽ đại diện 12 con giáp đồng hành cùng chúng ta trong suốt 365 ngày. Trong dãy hoàng đạo Đông Á (dãy 12 con giáp), con trâu là vật đại diện năm Sửu, con vật thứ hai sau con chuột (năm Tý). Trong văn hóa các nước Trung Quốc (trừ vùng Hoa Nam), Hàn Quốc và Nhật Bản, con vật ứng với năm Sửu là con bò (hoàng ngưu), trong khi ở Việt Nam (và vùng Hoa Nam, Trung Quốc) lại là con trâu.

TỪ ĐÂU CÓ TUỔI “CON TRÂU”

Trong dân gian lưu truyền sự tích Ngọc hoàng Thượng đế lệnh triệu kiến các loài vật lên thiên đình, loài nào đến trước được ưu tiên xếp trước. Chuột thường gặm nhấm lúc nửa đêm nên đến trước, trâu cũng thường thức sớm để nhai lại cỏ đã ăn ngày hôm trước và chuẩn bị đi làm đồng nên về nhì. Cứ như thế, các loài vật khác như hổ, mèo, rồng, rắn... lần lượt được xếp vào 12 con giáp.

Theo niềm tin dân gian, con trâu trong 12 con giáp mang lại may mắn, sung túc và thịnh vượng. Người tuổi Sửu được kỳ vọng là người cần cù, siêng năng, chậm nhưng chắc chắn trên con đường sự nghiệp. Hầu hết ý nghĩa các loài vật có xuất phát điểm từ tập tính của loài, chẳng hạn như hổ thì gan dạ, dũng mãnh, rùa thì sống lâu.

Loài trâu được cho là mang các đặc điểm siêng năng, cần cù, mạnh khỏe. Chính vì thế, khi đi vào thế giới biểu tượng, con người liên tưởng hình ảnh con trâu với các đức tính cần cù, chịu thương chịu khó (thức khuya dậy sớm), ngoan ngoãn, sung túc, thịnh vượng (có trâu cày đồng, mùa màng bội thu). Người Việt Nam xưa

quan niệm rằng “tậu nhà, cưới vợ và sắm trâu” là những việc quan trọng nhất trong đời người (nhà nông). “Con trâu là đầu cơ nghiệp” đối với nông dân, chính vì thế họ trân quý trâu, coi trâu như một người bạn chân tình nên thủ thi:

“ Trâu ơi ta bảo trâu này;
Trâu ra ngoài ruộng trâu cày với ta
Cấy cày vốn nghiệp nông gia;
Ta đây trâu đấy ai mà quản công
Bao giờ cây lúa còn bông;
Thì còn ngọn cỏ ngoài đồng trâu ăn”
(Ca dao Việt Nam)

NGƯỜI BẠN CHÍ TÌNH, CHÍ NGHĨA

Ở Nam bộ, trâu nước đã có mặt từ rất sớm, có thể từ trước khi người Việt có mặt. Châu Đạt Quan trong tác phẩm *Chân Lạp phong thổ ký* (thế kỷ XIII) từng ghi chép vùng hai bên sông Tiền thời ấy nước ngập, cây cối rậm rạp, có nhiều đàn trâu nước sinh sống tự do ở đó. Con trâu đã trở thành người bạn chí tình của những bậc tiền hiền trong những tháng ngày vất vả vỡ đất khai hoang thuở trước. Mùa len một tác phẩm điện ảnh nổi tiếng của đạo diễn Nguyễn Võ Nghiêm Minh, đã lột tả phần nào đó cuộc sống người dân đồng bằng sông Cửu Long mùa nước lũ xưa, khi mà trâu còn thì mạng sống con người còn, trâu chết thì cổ nghiệp cũng hết.

Vì con trâu chiếm giữ vị trí quan trọng trong đời sống vật chất các xã hội nông nghiệp lúa nước, trâu đi vào nghi lễ và phong tục nhiều dân tộc. Ví dụ, trâu là vật hiến tế thần linh ở Tây Nguyên (lễ hội đâm trâu); là một trong ba loài vật hiến sinh (bộ tam sinh: trâu/ bò, dê/cừu, lợn) trong văn hóa nhiều dân tộc Đông Á, trong đó có Việt Nam; trâu là một trong những loại lễ vật cưới hỏi trong văn hóa nhiều tộc người.

Trong văn hóa Phật giáo, con trâu là biểu tượng cho phẩm cách tự tu dưỡng tâm tính và bản ngã, tự thuần phục bản thân mình. Trong văn hóa Nho giáo, trâu (bò) là vật hiến sinh thần thánh. Trong văn hóa Đạo giáo, con trâu xanh từng là vật cưỡi của Lão Tử lúc cuối đời: tương truyền ông cưỡi trâu xanh đi về hướng tây và biệt tích. Trâu đã trở thành một phần quan trọng trong tư tưởng sống hài hòa với thiên nhiên và thuận theo tạo hóa (thiên nhân hợp nhất).

Với sức mạnh vượt trội, trâu trở thành “đồ vật” trong lễ hội chọi trâu (như ở Đồ Sơn, Hải Phòng). Trong tương quan so sánh hai khu vực Bắc, Nam ở Đông Á, con vật đại diện phương Bắc là ngựa, trong khi đại diện phương Nam là trâu.

TRÂU VÀ CÁC NỀN VĂN HÓA TRÊN THẾ GIỚI

Con trâu không chỉ phổ biến trong văn hóa các dân tộc Việt Nam mà còn có ở nhiều nền văn hóa khác. Các vùng nông thôn Quảng Đông, Quảng Tây (Trung Quốc), con trâu, lũy tre, làng mạc vốn dĩ rất quen thuộc trong tâm thức cư dân địa phương.

Dân tộc Miêu (sôrig rải rác từ Hồ Nam, Quý Châu, Vân Nam, Tây của Trung Quốc xuống Tây Bắc Việt Nam, Bắc Lào và Bắc Lan) coi thủy tổ của họ là một vị thần thân người đầu trâu (Si Vưu). Chính vì thế, trang sức đội đầu của phụ nữ người Miêu nhiều địa phương có hình dáng hai chiếc sừng trâu. Quảng
Thái
(Si Vưu).

Tương truyền Si Vưu đã từng giao chiến với Hoàng Đế (thủ lĩnh Hoa Hạ) ở trận Trác Lộc, Si Vưu thua trận nên con cháu dắt díu nhau chạy về phương Nam. Ngày nay, huyện Trác Lộc ngoại thành Bắc Kinh ở Trung Quốc có khu lưu niệm sự kiện này, có dựng tượng Si Vưu thân người đầu trâu hai tay ôm bó lúa. Các dân tộc Choang, Đơng ở Hoa Nam cũng trân quý loài trâu bởi chúng gắn liền với đời sống trồng trọt của họ.

Trong đại gia đình rồng Trung Hoa có loại rồng trâu (ngưu long), vốn dĩ là một loại tôtem địa phương của một số cộng đồng nhỏ, song về sau được xếp (hoặc vận động để được xếp) vào gia đình rồng bởi nguyên lý “thấy sang bắt quàng làm họ”.

Ở Indonesia, dân tộc Minang Kabau (sinh sống ở Tây Sumatra) trân quý trâu đến nỗi ngoài việc thiết kế phục trang đội đầu của phụ nữ giống hai chiếc sừng trâu ra thì kiến trúc nhà ở truyền thống cũng có hai đầu mái cong vút như hai chiếc sừng trâu. Dân tộc Toraja (sinh sống trên đảo Sulawesi) làm nhà sàn cũng với hai đầu mái cong vút kiêu hãnh. Ở Philippines, trâu nhà cũng là loài vật thân thiết từng đi vào nghi lễ tế bái thần lúa trong văn hóa một số dân tộc.

Ở Nam Á, trâu cũng là loài vật hỗ trợ đắc lực cho nhà nông ở một số khu vực (như Bangladesh chẳng hạn), trong khi loài bò chiếm giữ vị trí quan trọng trong đại đa số các cộng đồng theo đạo Hindu ở Ấn Độ.

Ở Bắc Mỹ không có trâu nhà thuần dưỡng mà chỉ có loài trâu hoang dã (bison), từng sinh sống đông đúc vùng phía nam Ngũ Hồ. Hiện tại, phía Bắc bang New York có một thành phố lấy tên loài trâu - thành phố Buffalo. Trâu hoang đã và đang trở thành một trong các biểu tượng quan trọng trong phong trào bảo vệ và giữ gìn môi trường thiên nhiên ở các địa phương khu vực này.

Đào Thu Hà ghi // Báo Pháp luật Tp.HCM Xuân

*PGS-TS Nguyễn Ngọc Thơ là học giả nghiên cứu Trung tâm Á Châu, ĐH Harvard; học giả nghiên cứu Viện Harvard-Yenching (Mỹ), đang công tác tại khoa Văn hóa học trường ĐH Khoa học xã hội và Nhân văn - ĐH quốc gia TP.HCM.

TƯỢNG TRÂU GIÚP MANG LẠI TÀI LỘC VÀ PHÚC KHÍ

Trâu là con vật hiền lành, kiên nhẫn và mạnh mẽ nên mang ý nghĩa no đủ, an lành. Trâu phong thủy được xem là linh vật giúp mang lại tài lộc và phúc khí cho chủ nhân. Tuy nhiên, cách bài trí, sử dụng tượng trâu phong thủy cho đúng để phát huy được hết năng lượng của linh vật lại ít ai biết.

Hướng đến thành công

Dân gian có câu "con trâu là đầu cơ nghiệp" để nhấn mạnh vai trò của nó trong công việc làm nông. Theo quan niệm xưa con trâu vốn là biểu tượng của sự chăm chỉ, tập trung và có sức lao

động - sáng tạo bền bỉ: "cày như trâu", "làm như trâu"... Chính vì vậy, trâu phong thủy là hình tượng tượng trưng cho sự mạnh mẽ, dẻo dai, là biểu tượng của sự an lành, no đủ, đem lại thành công cho sự nghiệp của người đàn ông.

Trong thuyết phong thủy con trâu cũng là biểu tượng cho sự chắc chắn - may mắn và an lành - bền vững. Các chuyên gia phong thủy cho rằng, con trâu là con vật có nhiều đức tính quý báu: hiền lành, bền bỉ, mạnh mẽ vì vậy, hình tượng con trâu là biểu trưng cho sự an lành - no đủ. Không chỉ chiêu tài, tăng vận khí và sức khỏe cho gia chủ mà tượng trâu phong thủy còn có thể trừ tà khí, xua đuổi tiểu nhân, mang đến thuận lợi trong mọi việc, từ đó, cuộc sống an khang thịnh vượng.

Trâu trong sơ đồ Bát Quái là quẻ Khôn thuộc Thổ, vì vậy, trong phong thủy trâu được xem là linh vật giúp mang lại tài lộc và phúc khí, thịnh vượng cho chủ nhân. Quẻ Khôn chủ về đất đai (Thổ) tức là sự thịnh vượng và bền vững nên linh vật trâu được những gia chủ kinh doanh bất động sản hoặc giới doanh nhân nói chung ưa chuộng, đặt trên bàn làm việc hoặc bài trí nội thất - ngoại thất: trang trí trong phòng khách, phòng làm việc hoặc bài trí ngoài sân vườn, tiểu cảnh...

Theo quan niệm phương Tây, trâu tượng trưng cho sức mạnh. Trâu có dáng tồn tại vàng, bốn chân chắc khỏe tương tự hình ảnh cột nhà có thể chống đỡ được những trận cuồng phong. Khí thế toát ra từ trâu giống như đang sẵn sàng để đối mặt với mọi điều có thể xảy đến, tâm thế vượt qua mọi khó khăn, thiếu thốn để hướng đến thành công.

Tượng trâu hợp tuổi nào?

Theo khoa học phong thủy, tượng trâu phong thủy hợp với những người có tuổi Sửu, Tý, Dậu, Hợi, Tỵ. Người tuổi Mùi thì không được phép đặt tượng trâu trong nhà, bởi Sửu khắc Mùi, giá trị phong thủy sẽ không được như mong muốn.

Đặc biệt, người tuổi Sửu hợp nhất với tượng trâu phong thủy. Người tuổi Sửu thuộc lớp người cần cù, chăm chỉ, sống có tinh thần trách nhiệm cao, được mọi người yêu quý. Vì thế, khi dùng tượng trâu phong thủy, gia chủ sẽ có được cuộc sống hàng ngày no đủ, kinh tế vững bền, gia đình an khang, thịnh vượng, hạnh phúc.

Là linh vật gắn liền với sự bền bỉ, đức tính hiền lành, mạnh mẽ, tượng trâu phù hợp với người mệnh Kim và mệnh Hỏa. Người mệnh Hỏa có tính cách cởi mở, ấm áp, hướng ngoại, dứt khoát và nhanh nhẹn nên hay chớp lấy được cơ hội tốt. Tượng trâu phong thủy rất phù hợp để kích hoạt nguồn năng lượng tích cực, mang đến vận may cho những người mệnh Hỏa. Linh vật trâu hiền lành, chăm chỉ, hòa đồng sẽ át chế những nhược điểm trong tính cách của người mệnh Hỏa, giúp bình tĩnh, nhẫn nại, ứng xử phù hợp trong những tình huống nóng nảy. Người mệnh Kim thuộc tốp người có đầu óc tổ chức cùng khả năng thích nghi nhanh với sự thay đổi của hoàn cảnh. Họ có ý chí quyết đoán, kiên định, cùng thái độ tập trung làm việc cao độ. Vì vậy, người mệnh Kim sử dụng tượng trâu phong thủy giúp tăng thêm năng lượng cho công việc, vượt qua khó khăn, sự nghiệp hanh thông, nhanh chóng thành công.

Đặt hướng sinh khí

Theo phong thủy trâu thuộc Thổ nên thích hợp đặt ở hướng Bắc, Đông Bắc, Tây Bắc. Đây là hướng sinh khí, có thể đón nhận được nhiều năng lượng tốt. Không nên đặt tượng ở hướng Tây Nam, chính Nam vì đây là hướng Mùi xung khắc với Sửu.

Do trâu thuộc hành Thổ nên địa điểm phù hợp nhất để bày trâu phong thủy là sảnh đường và phòng khách. Đặt tượng ở gần cửa ra vào, đối diện cửa sổ hoặc cửa chính để chiêu tài. Đặt tượng ở nơi khuyết góc trong nhà để trấn hung, cầu an. Gia chủ có thể đặt trâu phong thủy trong nhà nêu muôn vạn sự như ý, tăng cát khí, xua đuổi tiểu nhân, trấn trạch trừ tà. Đặt tượng trâu ở bàn thu ngân giúp việc kinh doanh đạt lợi nhuận cao.

Tượng trâu đặt ở công ty giúp thúc đẩy vận khí, cùng cô thương hiệu thêm bền vững. Đặt tượng trâu phong thủy trên bàn làm việc ở chính giữa hoặc trên giá sách giúp tinh thần được minh mẫn, thăng tiến trong công việc. Với những người đang khởi nghiệp thì có thể đặt trâu trong ngăn bàn với ý nghĩa phong thủy con trâu giúp mời gọi tài lộc, tiền bạc.

Tuy nhiên, đặt tượng trâu cũng có những kiêng kỵ nhất định. Khi đặt tượng trâu, không để sừng trâu hướng về bạn để gây thị phi, cản trở sự nghiệp. Không đặt trâu

ở phòng ngủ vì phạm xung sát kiêng kỵ. Không nên đặt quá nhiều tượng trâu phong thủy, nếu một bức tượng mà linh khí mạnh cũng đủ phát huy hết công dụng. Không chọn trâu phong thủy có hình dáng kỳ lạ bởi sẽ ảnh hưởng đến vận khí và khiến những sự việc không hay xảy ra ngoài ý muốn.

Chọn trâu phong thủy như thế nào?

Theo các chuyên gia phong thủy, tùy theo mục đích, vị trí đặt mà chọn tượng trâu cho phù hợp. Trâu để trấn trạch, trừ tà hình dáng sẽ khác với trâu đặt quầy thu ngân, bàn làm việc, giá sách, bàn khách...

Về chất liệu, trâu phong thủy sẽ có được tác dụng mạnh nhất nếu được làm từ nguyên liệu vàng, đồng (kim), tiếp theo là ngọc, các loại đá phong thủy, gốm. Sử dụng thuộc hành Thổ, Mộc khắc Thổ nên tượng trâu làm bằng gỗ sẽ bị vô hiệu hóa, mất tác dụng.

Nếu trâu phong thủy được làm bằng đồng hoặc gốm, composite và một số nguyên liệu khác thì gia chủ nên mạ vàng bề mặt để tạo độ bóng sáng và giúp linh vật hút năng lượng dương, tỏa ánh sáng hào quang ra xung quanh.

Về thần thái, hình dáng, biểu cảm, tư thế của trâu phong thủy rất quan trọng. Trâu phải có uy lực, thần thái thì mới tỏa ra linh khí. Tùy mục đích, vị trí đặt tượng mà chọn trâu có hình dáng phong thái phù hợp. Trâu để bàn làm việc, giá sách chỉ cần phong thái hài hòa, biểu hiện sự nhân hậu, trung thực, nhẫn nại, chịu thương chịu khó, chăm chỉ... Trâu nằm có dáng hiền hòa, dành cho gia chủ mong sự an nhàn, bình yên.

Dù ý nghĩa chung của chú trâu là biểu hiện cho sự nhân hậu, trung thực nhưng hình dáng trâu ngẩng đầu hay cúi đầu lại mang những tầng lớp ý nghĩa khác nhau. Trâu cúi đầu là biểu hiện của sự nhẫn nại, hòa nhã và khiêm nhường, có tác dụng tăng lên quý khí, tạo thêm vận may và mở rộng mối quan hệ. Trong khi đó, trâu ngẩng đầu lại biểu hiện cho tâm thế bình ổn, không thích ganh đua nhưng vẫn có ý chí phấn đấu, vươn lên bằng chính năng lực của mình.

Trâu có dáng đứng hơi gò xuống "đứng tấn" thủ thế vững chắc, tượng trưng cho sự bền vững, chắc chắn thường được cho là tốt hơn trâu có dáng đứng thẳng. Ở những vị trí trấn trạch, trừ tà, trấn hung, nên chọn những tượng trâu có uy lực, hình dáng "đứng tấn", sừng vươn lên cao, sẵn sàng tấn công.

Về số lượng, khi sử dụng trâu phong thủy, gia chủ không được phép bài trí quá nhiều mà chỉ cần nhân vào một vị trí quan trọng, cầu tài, cầu lộc hay trừ tà, trấn trạch. Thông thường, chỉ đơn giản là bày một tượng trâu phong thủy có linh khí mạnh đúng vị trí cần là đủ.

Đoàn Tú // Báo Khoa học và Đời sống Xuân 2021

BÁNH CHƯNG, BÁNH TẾT VÀ NĂM CON TRÂU

Sự kết hợp giữa truyền thống (phong tục lì xì) và hiện đại (phong cách lì xì) mang lại sự thú vị, hài hước và đầy ắp tiếng cười trong những ngày đầu năm.

Bánh chưng, bánh dày, bánh tét không đơn thuần là những món ăn. Các món bánh này còn được coi là biểu tượng trong văn hóa ẩm thực của người Việt mỗi dịp tết đến. Trong ba loại bánh này thì bánh chưng và bánh tét khá giống nhau về nguyên liệu, cách nấu và đặc biệt là biểu tượng cho hai miền Nam, Bắc.

Bánh chưng miền Bắc - bánh tét miền Nam. Bánh chưng dẹp, vuông - bánh tét tròn, dài. Bánh chưng gói bằng lá dong nhỏ - bánh tét gói bằng lá chuối to. Những sự đối lập nhưng làm nên sự hài hòa thú vị giữa hai loại bánh. Đó giống như là âm dương hòa hợp và đó mới đúng là ý nghĩa trong ẩm thực tết giữa hai miền Bắc, Nam.

Dù là hình thức, cách làm khác nhau nhưng nội dung bên trong của bánh chưng và bánh tét là giống nhau. Cả hai loại bánh đều được làm từ gạo nếp, đậu xanh, thịt heo và gia vị đi kèm. Khi thưởng thức đều thấy được hương vị hòa quyện giữa các nguyên liệu trong bánh. Có thể nói cả hai cùng được làm từ vị của đất nhưng lại mang hương của trời. Cho nên mâm cúng trong ngày tết của người miền Bắc không thể không bày bánh chưng, còn mâm cúng của người miền Nam không thể không chưng bánh tét. Có nghĩa là không có bánh chưng thì không còn vị tết và không có bánh tét cũng chẳng còn ý nghĩa của năm.

Những ngày cuối tháng 7, đầu tháng 8 âm lịch năm Canh Tý vừa qua, đồng bào miền Trung phải gánh chịu một trận thiên tai, bão lũ rất nặng nề. Mọi thứ đều bị cuốn theo dòng lũ. Lúc này, người Bắc, người Nam đều chung tay hướng về miền Trung. Và có lẽ thực phẩm cứu trợ cho miền Trung được nhắc đến nhiều nhất chính là bánh chưng và bánh tét. Những chiếc bánh chưng vuông vức từ miền Bắc, những chiếc bánh tét tròn trịa từ trong Nam đã gặp nhau ở miền Trung để giúp bao nhiêu người qua được cơn đói lòng giữa dòng lũ bao vây.

Có thể nói cả bánh chưng và bánh tét cùng được làm từ vị của đất nhưng lại mang hương của trời.

Lạ thay! Nhiều chiếc bánh chưng, bánh tét ở hai miền lại được làm từ tay các bạn rất trẻ. Các bạn hằng hái, tỉ mỉ gói từng chiếc bánh, thức cả đêm để nấu cho kịp gửi tới miền Trung. Điều này cho thấy bánh chưng và bánh tét đã trở thành tâm thức trong mọi thời đại, mọi thế hệ và trong mọi câu chuyện liên quan đến tình người trong hoạn nạn.

Còn trâu? Có quan hệ gì với bánh chưng và bánh tét? Chắc chắn là có chứ! Ngày xưa, lúc chưa phát minh ra máy cày, nếu không có trâu thì lấy ai cày ruộng để trồng lúa. Không có lúa thì lấy đâu ra gạo mà gói bánh chưng, bánh tét. Mà trâu lại là loài vật hiền lành, chịu thương, chịu khó, sức khỏe bền bỉ, đại diện cho sự dung hòa và rất giống với tính cách người Việt. Cho nên bánh chưng, chú trâu và bánh tét đều là một phần của văn hóa nông nghiệp, làm nổi bật thêm cho nền văn minh lúa nước của cư dân phương Đông.

Năm Tân Sửu, một năm có cả trâu, cả bánh chưng, cả bánh tét, chả phải người Việt sẽ có một năm thiên thời, địa lợi, nhân hòa hay sao?

Không có bánh chưng thì không còn vị tết và không có bánh tét cũng chẳng còn ý nghĩa của năm.

Trúc Huỳnh // Báo Pháp luật Tp.HCM

VỀ LÀNG HỒ, NGHE CHUYỆN TRANH TRÂU TẾT

Chân trâu thổi sáo" và "Chăn trâu thả diều" nằm trong số những bức tranh nổi tiếng nhất của làng tranh dân gian Đông Hồ (thị trấn Hồ, Thuận Thành, Bắc Ninh), về làng Hồ, được nghe và ngắm những bức tranh trâu, có dịp ngắm về việc bảo tồn dòng tranh Tết độc đáo, hồn cốt xưa trong nhịp sống hiện đại.

Bức tranh “ngủ ngơi”

TRIẾT LÝ CỦA BỨC TRANH TRÂU

Trở lại làng Hồ vào dịp gần tết, tôi thấy quang cảnh nơi đây vắng hơn năm ngoái. Nhưng khi bước vào nhà nghệ nhân Nguyễn Đăng Chế, có cảm giác ấm áp khi được đứng trong không gian phủ đầy tranh dân gian Đông Hồ.

Trong nhiều bức tranh treo tại nhà nghệ nhân Nguyễn Đăng Chế, nổi bật là bức “Chăn trâu thổi sáo” khổ lớn được lồng trong khung. Ông Nguyễn Đăng Chế

cho biết, con trâu là người bạn thân thiết của nhà nông nên hình tượng con vật này không thể thiếu được trong tranh dân gian. “Chăn trâu thổi sáo là bức nổi tiếng nhất về tranh con trâu làng tôi” - ông nói.

Chỉ vào bức tranh trâu, nghệ nhân cho hay, tranh vẽ hình ảnh một chú bé cưỡi trên lưng trâu, đang say sưa thả hồn theo tiếng sáo. Triết lý âm dương được thể hiện khá rõ trong bức tranh như đất-trời, cao-thấp, cỏ-sen, sáng-tối, đen-đỏ. Bố cục tranh hài hòa, các khoảng trống đều nhau tạo nên tính nhịp điệu cao, vừa chặt chẽ lại vừa phóng khoáng. Đáng chú ý, trong tranh, con trâu không hề có sự khống chế của dây thừng mà đang ngóc đầu lên như đồng cảm với con người.

Xưa kia có câu “đàn gảy tai trâu”, có ý mượn tai trâu để chê những người không hiểu gì về âm nhạc. Nhưng ở đây, trâu như bạn của người, bình thản nghe tiếng sáo do chú bé thổi. Trên đầu chú bé là chiếc lá sen được vẽ cường điệu lớn hơn bình thường, cạnh đó là dòng chữ “Hà diệp cái thanh thanh” (lọng lá sen che trời xanh). Nghĩa là, khi vạn vật hòa nhập vào thiên nhiên, mọi việc sẽ trở nên thanh thanh thản, vô tư như hình tượng chú bé và con trâu trong tranh.

Tranh “Chăn trâu thả diều” vẽ cảnh chú bé nằm ngửa trên lưng trâu để thả diều, bên cạnh là dòng chữ minh họa “nhất tương phúc lộc điền” (được mùa nhất người dân). Con trâu trong bức tranh này cũng không bị chế ngự của sự trói buộc nào. Cách thể hiện này làm bố cục của bức tranh cân đối, đầy đặn như ước mơ đầu xuân của con người. Treo hai tờ tranh “Chăn trâu thả diều” và “Chăn trâu thổi sáo” cạnh nhau, có tác dụng tương hỗ như hai vế đối. Trong đó, con trâu ở hai bức tranh phải được dán từ hai phía đi vào giữa để gặp nhau. Nghĩa là bức “Chăn trâu thả diều” ở tay phải người xem, bức “Chăn trâu thổi sáo” ở bên trái.

Ngoài hai bức tranh trên, tranh Đông Hồ còn có những bức tranh với hình ảnh con trâu khác như “Chăm học chăm làm”, “Nghỉ ngơi”, “Nhà nông cấy cày”... Một điểm khá tương đồng trong các bức tranh này là con trâu và người nông dân - tuy hai mà như một. Trâu giúp người nông dân công việc đồng áng, đồng thời là một người bạn của nhà nông. Đó là

tính cân bằng trong những bức tranh về con trâu của Đông Hồ.

Nghệ nhân Nguyễn Đăng Chế giới thiệu những bức tranh trâu do gia đình làm. Ảnh: Kiến Nghĩa

ÂM THÂM GIỮ LỬA LÀNG NGHỀ

Xem những bức tranh trâu tại nhà nghệ nhân Nguyễn Đăng Chế, tôi bỗng nhớ tới đoạn thơ trong bài “Chợ tết” của cố nhà thơ Đoàn Văn Cừ: *“Con trâu đứng vờ dim hai mắt ngủ/Để lắng nghe người khách nói bô bô/Anh hàng tranh kiu kịt quấy đôi bô/Tìm đến chỗ đông người ngồi dọn bán”*. Hình ảnh này khiến nghệ nhân Nguyễn Đăng Chế nhớ tới cảnh chợ tết năm xưa tại làng mình. Nghệ nhân kể, gia đình ông nhiều đời gắn bó với nghiệp làm tranh Đông Hồ. Tết Ất Dậu 1945, khi mới hơn mười tuổi, ông đã theo cha mẹ mang tranh ra chợ bán. Từ thời điểm này trở về trước, dòng tranh Đông Hồ phát triển khá mạnh, khi cứ vào dịp tháng tám đến tháng mười hai âm lịch là cả làng Hồ làm tranh. Đến tháng 12 âm lịch, phiên chợ tranh tết đầu tiên được mở vào ngày mùng 1, sau đó cứ cách 6 ngày lại mở một phiên vào các ngày 6, 11, 16, 21 và kết thúc vào 26 tháng Chạp. Khi đó, người dân các nơi lại đổ dồn về làng Đông Hồ mua tranh chơi Tết, nên dòng tranh này còn được gọi là tranh Tết.

Dần dà, khi nhu cầu chơi tranh không còn phổ biến như trước nên nghề làm tranh tại Đông Hồ đứng trước nguy cơ mai một. Năm 1992, khi đang làm việc tại Nhà xuất bản Mỹ thuật, ông Nguyễn Đăng Chế xin nghỉ hưu trước tuổi để về quê làm tranh. Ông sưu tầm những khuôn tranh cũ, bản nào còn sử dụng được thì dùng làm tranh, bản nào bị hỏng thì tìm cách phục dựng lại. Đến nay, tại nhà ông lưu giữ được hàng trăm bản khắc gỗ in tranh Đông Hồ, trong đó có nhiều bản khắc gỗ cổ. Đưa tôi xem vài bản khắc, nghệ nhân Nguyễn Đăng Chế cho biết: “Tranh Đông Hồ không có luật xa gần, nghĩa là chỉ nhìn thấy mảng bết thôi, nhưng người xem vẫn nhìn ra hình khối của bức tranh. Đó là nét độc đáo của dòng tranh này”.

“Do ảnh hưởng của dịch COVID-19, Tết Tân Sửu năm nay việc tiêu thụ tranh sẽ ít đi nhưng tranh Đông Hồ vẫn có chỗ đứng trong dòng tranh Tết. Năm mới ứng với con trâu, nên chúng tôi cần tới sự cần mẫn, bền bỉ của loài vật này để tranh Đông Hồ tiếp tục vượt qua thử thách mới do ảnh hưởng của đại dịch”.

Nghệ nhân NGUYỄN ĐĂNG CHẾ

Hiện nay, tại làng tranh Đông Hồ, gia đình ông Chế là một trong hai gia đình vẫn âm thầm giữ lửa làng nghề, còn lại đã chuyển sang nghề làm vàng mã.

Kiến Nghĩa // Báo Tiền Phong Xuân

Đối với những gia đình Việt có con cháu học tập hay làm việc ở xa thì Tết chính là một dịp đặc biệt nhất trong năm để đoàn tụ gia đình. Đây là nét văn hóa đặc trưng của người dân Việt Nam thể hiện sự đoàn kết, yêu thương của những người cùng một gia đình hay người thân quen.

Bữa Cơm tất niên thông thường được tổ chức vào chiều 30 Tết. Lúc này mọi thứ và công việc đã xong xuôi, cả nhà cùng nhau quây quần bên mâm cơm ấm áp ngày cuối năm. Trong khói hương trầm phảng phất, cả gia đình cùng ngồi

ăn cơm và trò chuyện. Mâm cỗ cúng tất niên vào chiều ngày 30 tết ngoài ý nghĩa tiễn biệt năm cũ, đây cũng là bữa cơm để con cháu thể hiện tấm lòng tôn kính, hiếu thảo với những người đã khuất trong gia đình.

Lễ vật trong mâm cơm cúng chiều cuối năm không cần quá cầu kỳ mà chủ yếu

thể hiện được tấm lòng thành. Mâm cơm đậm bạc, chỉ cần có đầy đủ các vị, các hàng đại diện cho các món mặn, chay, thể hiện được sự phong phú trong đời sống hàng ngày của cuộc sống, trước là để cúng thần linh, ông bà tổ tiên, sau là cấp cho con cháu mọi thành viên trong gia đình cùng hưởng lộc... Câu chuyện xoay quanh bữa cơm tất niên là việc con cháu báo cáo với ông bà những việc đã làm trong năm, ông bà cha mẹ nhắc nhở con cháu chuyện học hành, làm ăn đến lễ nghĩa, tình cảm, nhắc nhở con cháu những ngày tới đi chúc Tết họ hàng.

Đây cũng là bữa cơm để con cháu thể hiện tấm lòng tôn kính, hiếu thảo với những người đã khuất trong gia đình. Bữa cơm tất niên là lễ cúng xúc động nhất của mỗi gia đình Việt. Sau một năm làm lụng vất vả, mưu sinh, những người con xa quê lại trở về quây quần quanh mâm cơm tất niên, kể cho nhau nghe chuyện đời, chuyện nghề, chuyện mưu sinh khó nhọc.

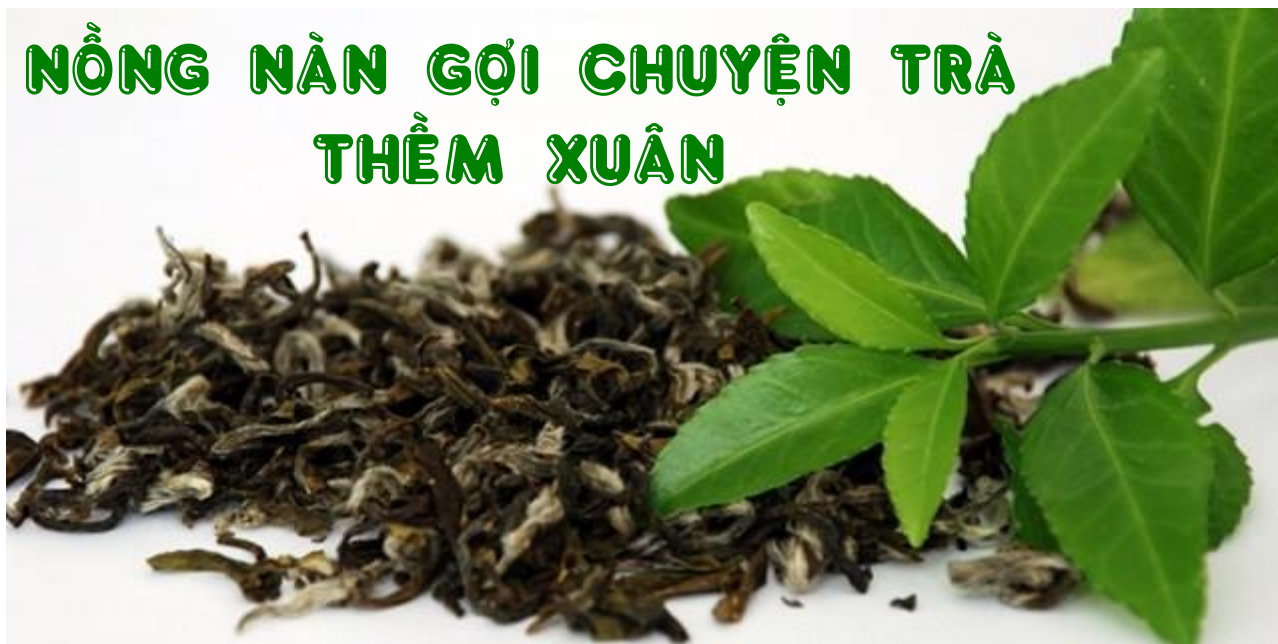
Dù mâm cỗ cuối năm đầy đủ cao sang, hay nghèo khó, thì mỗi người vẫn đong đầy tình yêu thương. Mỗi địa phương nghi thức cúng khác nhau, nhưng dù người Bắc hay Nam, người miền Trung hay miền Tây sông nước, bữa cơm tất niên bao giờ cũng trân trọng, nghĩa tình. Bao giận hờn, oán

trách được trút bỏ; bao mưu sinh nhọc nhằn gác lại vào dĩ vãng; chúc nhau bước sang một năm mới sức khỏe, làm ăn phát đạt, cuộc sống an lành, gặp nhiều may mắn.

Bữa cơm tất niên chiều 30 Tết vì thế luôn có một cái gì đó hết sức thiêng liêng. Nó trở thành sợi dây vô hình nối giữa người đã chết. Chính điều đó lý giải vì sao quê hương, gia đình luôn là nỗi niềm thương nhớ da diết của mỗi người dân đất Việt, đặc biệt là những con người xa quê, xa xứ, đang sống cách chúng ta nửa vòng trái đất mỗi khi xuân về.

Nguyễn Kim // Báo Gia đình Việt Nam Xuân

NÔNG NÀN GỌI CHUYỆN TRÀ THÈM XUÂN

Trà vừa rót vào chén, hương dậy khắp không gian, từ ngáy của cốm mới, đến mùi hoa quả tươi, hít sâu lại thấy rõ cả vị ngọt... chén trà thật kỳ lạ, được ví là kết tinh của hương mây - vị đất mà thành, bởi thế dù chưa chạm môi nhưng đã thấy tâm hồn tràn vương niềm xao xuyến.

Chạm nhẹ gạt từng cánh trà miên man lớp tuyết trắng phủ đầy trên búp tôm, vị trà chủ, cũng là người có kinh nghiệm làm trà trên non cao Tà Xùa, chia sẻ về thức trà trong niềm hứng khởi: “Riêng năm nay, trà Shan tuyết cổ thụ ở thiên đường mây Tà Xùa lại có những hương vị thật bất ngờ và khó đoán, khác biệt rất nhiều so với trà các năm trước”.

Nhắc đến trà cổ thụ Shan tuyết ở Đông - Tây Bắc Việt Nam, Tà Xùa là một địa chỉ đồ. Đây là địa danh khiến khách xuôi đã mang danh kẻ nghiện trà Shan, phải gọi là mê mẩn. Cũng phải, bởi Tà Xùa đẹp quá, duyên quá. Chỉ cách Hà Nội chừng 4 giờ xe chạy, mà cứ như đưa người ta vào thế giới khác, thoát tục, với cảm giác thực hư nhạt nhòa theo vằn xoắn dạo trôi mây trời. Khách đời đến Tà Xùa giản đơn thì ngắm mây, săn mây, vui vầy cùng mây. Nhưng ẩn dưới đám mây huyền ảo ấy, lại có bạt ngàn là trà. Mây như che chở, như bao bọc, hòa quyện, nhập vào trà. Thiên nhiên từ bao đời đã ban tặng cho thức trà Tà Xùa một “nàng thơ” đầy quyền rũ là Mây.

Trà và Mây, tuy hai nhưng hợp thành một. Đón chén trà Tà Xùa trước thềm xuân, đưa hương, chạm vị, nhìn chén nước trong, ngả màu vàng óng, mang lại bất ngờ đầy cảm xúc. Hương sao mà thơm đến lạ, nó thanh khiết, mềm dịu, như miên man bồng bênh. Nghiệm kỹ ra, thấy ở đó thoảng nồng tươi vỏ chanh cốm, hương

hoa lan, hương táo - lê - mận độ chín ngát. Hương thơm dịu nhẹ ấy chợt thoảng qua, mong manh, tưởng như mất đi, nhưng rồi lại quanh quất, ẩn hiện, cứ như những đụn mây trời đang theo gió đùa vui cùng khách thưởng trà xuân.

Thưởng trà trong tiết trời xuân là nét thanh tao truyền đời của người Việt

Những hình dung về chất xít trong một chén trà ngả vàng mật - vốn quen gặp trong trà xanh (diệt men) của đồng bào miền cao - hoàn toàn bị sai lệch. Ngụm trà đầu tiên đã khiến phải ồ à, kinh ngạc bởi vị chất đậm đà trong trà Shan cổ thụ đã được xử lý, chỉ

lưu ở đó thanh dịu, chất nhẹ nơi đầu lưỡi, còn lại nhường chỗ cho mượt mà, lan tỏa cùng vị ngọt mật sâu lắng, tạo nên hậu vị dày và phong phú trong chất trà.

Hỏi ra mới biết, thức trà ấy được gọi tên lấy luôn hai đặc sản của Tà Xùa ghép lại, thành “trà mây”, trà trong mây hay mây cuộn trong trà, với Tà Xùa thì cách nói nào cũng phải. Độ tươi ngon, tinh khiết của trà mây, hóa ra là sự đồng điệu cả quy trình dài. Trà mọc dưới tán rừng, mây ngày đêm che phủ, búp non vươn lên từ rêu mốc, hấp thụ dưỡng chất đất trời, chờ người thu hái. Để rồi khi chế biến, trà mây được sử dụng kỹ thuật chế biến kiểu bạch trà, cho lên men tự nhiên, chẳng qua lửa, chẳng chút vò, cứ thế hong búp trà lá cùng gió sương Tà Xùa, kỹ thuật làm trà ấy giúp hương - vị trà mây được trọn giữ một tình chân thủy.

Thưởng chén trà mây trước thềm xuân, cứ ngỡ như được uống cả đất trời miền cao Tà Xùa. Tìm hiểu thêm về trà Tà Xùa, như lạc vào mê cung của sự đa dạng. Từ trà xanh, bạch trà, hồng trà, trà vàng... trà ép bánh, đều có đủ. Hiển nhiên, mỗi dòng trà, đều sở hữu hương vị riêng, chất đậm có trà xanh, dịu dàng thanh cảnh có bạch trà, đậm thắm thì hồng trà là đỉnh, vừa uống vừa để dành thì có trà vàng, trà ép bánh.

Trở lại câu chuyện trà ép bánh, các vùng trà Shan Việt nhiều năm lép vế trước cái bóng quá lớn của người khổng lồ láng giềng, thật khó để nghĩ hay hình dung

người làm trà Việt có thể thoát cái bóng ấy, tự làm ra những dòng trà ép bánh cho riêng mình, với kỹ thuật, phương cách chế biến, phong vị... thuần Việt. Giờ đây, người H'mông Tà Xùa khi ứng dụng hỗ trợ máy móc và kỹ thuật, đã tạo nên thức trà ép bánh với dự báo của giới chuyên môn rằng sẽ làm rạng danh trà Việt.

Cũng với trà ép bánh, trên xa tít ở Giàng Pằng Sùng Đô của tỉnh Yên Bái, người H'mong bản địa cũng đã biết chế biến làm nên trà ép bánh thuần Việt. So với Tà Xùa, chất trà của Giàng Pằng mạnh mẽ, dữ dội, ấn tượng hơn nhờ vị trà đậm, hậu vị sâu, độ

Vùng chè cổ thụ Sùng Đô, Yên Bái

chát phong phú, trà ép bánh sống của Giàng Pằng thật sự phù hợp với những thói quen uống trà kiểu cảm tam quen thuộc. Nhờ chất trà mạnh mẽ, khi cho lên men tối ưu, tạo thành dòng trà chín, cũng định hình một dòng trà ép bánh đặc trưng riêng trên bản đồ trà Việt.

Tay nâng chén trà, trải nghiệm từng nhịp chạm với trà, lắng lại để như được nghe trà kể chuyện về miền đất, về con người, về trần ai khổ ải, cả những vất vả nhọc lao chính bản thân cây trà (mọc trên vùng đất núi đồi, nhiều sỏi đá, thiếu dưỡng chất...), của người làm trà (công phu thu hái, chế biến trong điều kiện thiếu thốn...) để tạo nên những thức trà lưu giữ trọn vị tinh hoa đất trời.

Trà Shan có ở khắp vùng Đông - Tây Bắc và trong số các địa danh có trà cổ thụ, những Tà Xùa, bản Bẹ, làng Sáng của Sơn La hay Giàng Pằng, làng Mảnh của Yên Bái sẽ là những đặc sản giá trị, là niềm tự hào của người bản địa, của người làm trà và với cả những người yêu trà cổ thụ mang thương hiệu Việt Nam.

Thiên An // Báo Gia đình Việt Nam Xuân

NHUNG NHỚ KHỎI CHIỀU BA MƯƠI TẾT

Vẫn là khói nhưng kỳ lạ thay khói chiều Ba mươi Tết lại khiến cho tôi nhung nhớ một cách ngẩn ngơ, ngơ ngẩn đến bản thân. Bây giờ là giữa tháng Chạp, chỉ còn hai tuần nữa thôi là sẽ đến ngày Ba mươi Tết. Tôi vẫn nhớ cái dáng mẹ khi xưa tắt bật, ống thấp ống cao, chân nam đá chân chiêu vừa dọn đám cỏ dại đầu ngõ vừa chếp miệng than rằng thời gian trôi nhanh như một cơn gió. Mới hôm nào còn ra Giêng mà bây giờ đã là tháng Chạp.

Là ngày Ba mươi Tết rồi đấy! Nhanh nhanh lên nào! Ôi, sợ không kịp mà đón Tết đi mất.

sẵn sàng một nhúm rơm khô cùng hộp diêm. Thằng út bảo với mẹ để con quẹt diêm châm lửa, nhưng mẹ sợ nó vụng về, ngăn không cho làm, cái mặt nó buồn thiu, hậm hực trông buồn cười gì đâu. Mẹ nhanh tay châm lửa, ngọn lửa bén nhúm rơm khô bập bùng cháy rồi lan dần sang những chiếc lá khô. Ngọn lửa bốc lên mang làm khói trắng đục lờn vờn từng lọn kéo theo sau là những thứ mùi quện lẫn. Mùi gì ấy nhỉ? Là mùi đám cỏ dại ngai ngái, mùi lá mít khô xào xạc âm ẩm, mùi lá nhãn, mùi cỏ màn trâu, mùi cây chó đẻ, mùi đất nồng nồng... Tất cả quện lẫn vào làn khói bay lên không trung, giữa chiều Ba mươi Tết nắng dịu dàng vàng chanh.

Mẹ sai thằng út chạy vào bếp lấy hộp diêm, rồi chạy tới cây rơm rút lấy một nhúm rơm khô đặt dưới đồng lá vụn để làm môi lửa đốt rác. Nhìn kìa! Cái mặt thằng út ra chiều thích thú lắm khi được mẹ sai việc. Nó chạy ù thật nhanh vào nhà rồi tót ra cây rơm, trên tay đã

Thoảng nghe đâu đây bên tai là tiếng lợn kêu eng éc của nhà hàng xóm đang làm đưng lợn Tết. Cùng lúc, bố cũng đã kịp bắc nồi bánh chưng lên bếp giao nhiệm vụ cho tôi và thằng út trông coi. Bếp lửa bố nhóm toàn là củi gộc nhãn khô, lửa cháy rất đượm. Hôm trước mẹ đi xát lúa cũng không quên mang một tải trấu về. Bố tỉ mẩn chắt trấu xung quanh bếp. Có vỏ trấu bếp lửa càng đượm hơn, ngọn lửa bùng lên reo vui tí tách, vỏ trấu un trong bếp tạo nên một mùi khói rất đặc biệt. Nó ngai ngái mà nồng nồng lại thêm chút khen khét của những hạt thóc lép đang còn sót lại. Thằng út “phát minh” sáng kiến chạy ngay vào góc nhà nhón lấy mấy củ khoai cho vào đống than đang bùng bùng đỏ rực. Hai chị em thi nhau, canh chừng khơi than, trở khoai liên tục vì sợ cháy. Rồi cuối cùng cũng đến giây phút tuyệt vời đấy. Khoai chín, cả một màu vàng ươm hiện ra, mật ứa ra theo tiếng nuốt nước bọt của cả hai chị em. Phù! Ăn khoai nướng vào trời lạnh rất tuyệt. Tôi đã rất nhiều lần ăn khoai nướng nhưng không hiểu sao ngồi ăn khoai nướng trong chiều Ba mươi Tết lại ngon một cách lạ lùng.

Gác lại chuyện nhà cửa, nồi bánh chưng đang sôi sùng sục cho mẹ, hai chị em lại chỉnh tề trang phục đi tảo mộ cùng với bố, đám anh chị em con nhà các bác, chú, các cô. Cho mãi sau này khi tôi lớn lên tôi đủ lớn khôn để hiểu ra rằng tảo mộ chiều Ba mươi Tết đó không hẳn là việc thực hiện nghĩa vụ của người con hiếu lễ với ông bà tổ tiên đã mất, mà còn ẩn sâu đó là cuộc hành hương tìm về ẩn ức mùa xuân năm cũ, để di dưỡng và thanh tẩy tâm hồn, để tiếp thêm nghị lực cho chặng đường phía trước. Những người con dù đi xa hay ở nhà, ngày cuối năm tự tay thắp một nén hương lên ngôi mộ đã được dọn dẹp sạch sẽ, trong bát ngát hương trầm tỏa bay, tưởng như từng sợi khói thơm kia có bóng dáng người xưa đang trở về. Chiều Ba mươi Tết thật thiêng liêng. Đứng giữa ông bà tổ tiên tôi như thấy tất cả giao thoa quyện chặt giữa hai cõi dương - âm, giữa hiện tại - quá khứ, cùng hướng đến tương lai...

Ngọn khói chiều Ba Mươi Tết mãi luôn là ngọn khói đặc biệt. Nó tỏa ấm không gian ngày cuối năm, làm ấm lòng những người con xa quê, tha phương chọn rộn mà ráo rắt... Hôm nay đây tôi ở một nơi rất xa quê nhà. Tôi cũng như thằng Út hay tất cả những đứa con xa quê vẫn luôn nhớ những gì thân thuộc nhất ở quê nhà, vào chiều Ba mươi Tết thiêng liêng. Ôi, nhớ nôn nao sợi khói năm nào mẹ hun đám cỏ dại, lá khô, ngọn khói từ que nhang trầm dịu dặt... Trong vô thức của những ký ức năm cũ tôi cảm nhận được những sợi khói mang hơi ấm diệu kỳ, chậm chậm tỏa lan trong lòng mình nhẹ bẫng, băng khuâng...

Đào Thanh Tùng // Báo Thủy sản Việt Nam Xuân

NGÀY TẾT NÓI VỀ CÁI ĂN TRONG QUAN NIỆM CỦA NGƯỜI VIỆT

Việt Nam là một nước nông nghiệp lúa nước. Cái ăn chủ yếu là sản phẩm nông nghiệp. Dĩ thực vi tiên (Coi ăn làm đầu); Dĩ thực vi thiên (Coi ăn bằng trời). Có thực mới vực được đạo - Có ăn thì mới làm được chuyện đạo. Cái ăn của người Việt chủ yếu là cơm, cơm gạo tẻ: *Đói thì thêm thịt thêm xôi/ Đã no cơm tẻ thì thôi mọi đẳng/ Cơm tẻ mẹ ruột./ Cơm tẻ no xôi vò chẳng thiết.*

Thế nhưng mọi người sẵn sàng chịu đói, sẵn sàng ăn những thứ quả khác để thực hiện lòng hiếu thảo, hay thực hiện hình thức hôn nhân một vợ một chồng: *Đói lòng ăn hạt chà là/ Dành cơm nuôi mẹ, mẹ già yếu răng/ Đói lòng ăn trái cây sung/ Chồng một thì lấy chồng chung thì đừng.*

Điều đáng trân trọng là con người không thể “đói ăn vụng, túng làm liều”. Người ta cố gắng là sao để “*Đói cho sạch, rách cho thơm*”. Trong hoàn cảnh lương thực thiếu thốn thì muốn no chỉ có cách ăn cơm tấm, muốn ấm, chỉ có cách nằm ổ rơm: No cơm tấm, ấm ổ rơm.

Người ta cũng thấy rất rõ rằng cái ăn có thể làm mất thể diện, thành xấu xa, chịu ràng buộc: “*Miếng ăn là miếng nhục*”, “*Miếng ăn quá khẩu thành tàn*”, “*Cơm ăn vào dạ là vạ vào thân*”.

Nhà thơ Nguyễn Khuyến từng đỗ đầu ba kì thi (Tam nguyên), đã từng làm chức Tổng đốc Sơn Tây, nhưng khi về già cảm xúc trước người hàng xóm cho thịt, đã làm bài thơ chữ Hán là *Tặng nhục*. “*Thịt*” chữ Hán là “*Nhục*”. Cho thịt tức là cho nhục. Mấy câu thật cảm khái: *Không ăn thì sẽ đói/ Ăn vào thì lại nhục/ Không ăn, người sẽ gầy/ Ăn vào người hóa tục.*

Các nhà thơ Việt Nam hiện đại sau này cũng đều vất vả vì cái ăn, vì thơ ca: Thơ ời ta bảo thơ này/ Để ta đi cấy đi cày nuôi thơ/ (Nguyễn Duy) Phạc phờ chạy gạo từng lon/ Nuôi thơ, nuôi vợ, nuôi con, nuôi mình.

(Trần Ngọc Tuấn) Ăn tuy không nhiều mỗi ngày, nhưng ăn mà không làm, chỉ ăn thì của cải có như núi cũng không đủ:

Miếng ăn núi lở/ của như non, ăn mòn cũng hết.

(Nhà thơ Nguyễn Hoàng Sơn sau này viết: *Tam Đảo thấp dần sau mỗi bữa ta ăn* là dựa vào ý này chẳng)

Hầu như cuộc sống đói khổ triền miên đã làm cho con người ao ước có một lần được no đủ trong đời: *Đừng có chết mất thì thôi/Sống cũng có lúc no xôi chán chè.*

Người ta ao ước đời sống no đủ cũng chỉ ước đến mức “Cơm gà cá gỏi”, “Cơm bưng nước rút”.

Trong thực đơn bữa ăn của người xưa, có quá nhiều các loại rau: Cơm không rau như đau không thuốc/ Cơm không rau như nhà giàu chết không kèn trống.

Ngoài việc ăn thức ăn chính là cơm, ăn thành bữa. Người xưa cũng chú ý đến những món ăn phụ đó là quả. Những món quả giản dị mà ngon, mà gần gũi: *Đánh chết cái nét không chừa/ Đi chợ vẫn cứ cùi dừa bánh đa.* Do hoàn cảnh kinh tế eo hẹp nên người ta chê phụ nữ hay ăn quả: *Con cò là con cò ki/ Ăn cơm nhà dì uống nước nhà cô/ Đêm nằm thì ngáy o o/ Chưa đi đến chợ đã lo ăn quả.*

Khi cuộc sống khá hơn, người không nghĩ đến chuyện ăn no mặc ấm nữa mà nghĩ đến chuyện “ăn ngon, mặc đẹp”. Nhà văn Vũ Bằng viết cả một cuốn sách về *Miếng ngon Hà Nội*. Thạch Lam viết các thức quà trong *Hà Nội băm sáu phố phường*. Nguyễn Tuân cũng viết về phở, chả quế...

Giáo sư Phan Ngọc, trong công trình Văn hóa Việt Nam và cách tiếp cận mới đã viết: “Món ăn Bắc là vua chúa hóa món ăn Tây; món ăn Huế là đế vương hóa món ăn Mường. Có một sự sành ăn Việt Nam cần giới thiệu với cả thế giới”.

Người Việt đối xử với cái ăn, cũng là đối xử theo cách văn hóa, cả về thức ăn lẫn cách ăn. Đó chẳng phải là điều đáng tự hào hay sao!

Vũ Nho // Báo Văn nghệ Xuân

VƯƠNG VẤN TẾT XƯA

Dù xưa hay nay, không chỉ ở vùng sông nước quê tôi, mà trên khắp mọi miền Tổ quốc, không khí đón Tết nơi nào cũng thật thiêng liêng, ấm áp.

Những thay đổi trong việc chuẩn bị đón Tết của người dân quê ngày xưa và nay đã có bước phát triển dài so với trước. Ngày xưa, chuẩn bị đón Tết chủ yếu là những loại bánh truyền thống và do từng gia đình tự làm lấy, như bánh phồng, bánh tét, mứt dừa, mứt gừng... Còn ngày nay có đủ các loại bánh, mứt bán ngoài chợ, siêu thị, từ loại có mức giá bình dân cho đến những mặt hàng cao cấp, đắt tiền, bao bì, màu sắc bắt mắt, nên bà con rất dễ dàng lựa chọn. Một số gia đình có thời gian và điều kiện cũng tự làm thêm vài loại bánh, mứt thể hiện sự khéo tay để đón Tết và cúng ông bà. Ngoài ra, trên chiếc bàn chính giữa nhà không thể thiếu mâm ngũ quả, trong đó có ít nhất 4 loại quả mà nhìn qua, ai cũng biết là gia đình muốn gửi gắm điều mong ước trong năm mới là: “măng cầu, dừa, đu đủ, xoài” (hiểu theo dân gian là: cầu - vừa - đủ - xoài), thêm chùm trái sung hoặc trái thơm. Ngày nay, nhiều gia đình vẫn còn chưng mâm ngũ quả như trên, như một phần không thể thiếu trong ngày Tết.

Dù đa số gia đình ở quê
vả, nhưng không khí đón
ràng đâu kém ngày nay.
nhưng lửa của nồi
Mùi hương của nếp,
thoảng quanh nhà
lành lạnh của
thật khó quên...

đều nghèo, cuộc sống vất
Tết ngày xưa cũng rộn
Đơn giản, thanh đạm
bánh tét ở góc sân...
của lá cứ thoang
trong không khí
đêm giao thừa

Gần Tết nhà nào
những bộ quần áo mới
trong gia đình, nhất là trẻ
món ăn trong ngày Tết.

Đình nào cũng chuẩn bị một khoản chi tiêu vào dịp Tết, tùy theo khả năng và rất căn cơ, như nuôi con heo, để dành đàn gà, vịt... chuẩn bị ăn Tết. Việc mua sắm Tết ngày xưa có phần đơn giản hơn. Quần áo từ người lớn đến trẻ con chủ yếu là may đo chứ người dân quê chưa quen mua quần áo may sẵn. Những gia đình có điều kiện, chuẩn bị may quần áo từ trước Tết khá lâu. Mùa Tết là mùa làm ăn của các thợ may ở quê. Còn thức ăn ngày Tết thì thịt heo là chủ yếu. Có khi cả xóm mấy gia đình làm 1 con heo, xẻ thịt cùng chia nhau ăn Tết hoặc chia lúa tẻ mùa...

cũng mua sắm. Từ
cho các thành viên
con, cho đến những
Dù khó khăn đến đâu, gia

Tôi còn nhớ hình ảnh con Sông Trẹm trước nhà luôn tấp nập ghe xuồng vào những ngày giáp Tết. Những chiếc xuồng ba lá chèo ngược xuôi từ vùng quê xa ra chợ thị trấn đem bán sản vật và mua sắm Tết. Một chút gió bắc thổi về lành lạnh và sương sớm la đà trên mặt sông, tạo nên khung cảnh vừa nhộn nhịp, vừa đẹp và yên bình.

Ngày nay, nhu cầu cuộc sống của người dân đa dạng, phong phú hơn ngày xưa rất nhiều, do điều kiện kinh tế và mức sống được nâng lên. Đa số những gia đình ở quê giờ đã có nhà xây. Như không còn căn nhà lá nào. Những con lộ nói từ thị trấn đã về đến từng xóm ấp, xe gắn máy cũng chạy thẳng luôn đến tận nhà. Khoảng cách từ miền quê và ngoài phố huyện hay chợ tỉnh không còn đáng kể nữa, kể cả khoảng cách về điều kiện cuộc sống. Năm nào lúa, tôm trúng thì việc mua sắm Tết đâu chỉ có bánh mứt, nôi thịt kho, nôi khổ qua dồn thịt, hũ tai heo ngâm giấm làm món nhậu cho đàn ông, hay các món thực phẩm chế biến... mà nhiều gia đình còn mua sắm nữ trang, nâng đời xe gắn máy, thay đổi điện thoại hay dàn karaoke... để ăn Tết.

Chợ hoa xuân.

Ảnh: NHẬT HUY

sống của người dân đa dạng, phong phú hơn ngày xưa rất nhiều, do điều kiện kinh tế và mức sống được nâng lên. Đa số giờ đã có nhà xây. Như không còn căn nhà lá nào. Những con lộ về đến từng xóm ấp, xe gắn máy cũng chạy thẳng luôn đến tận nhà. Khoảng cách từ huyện hay chợ tỉnh không còn đáng kể nữa, kể cả khoảng cách về điều kiện cuộc sống. Năm nào lúa, tôm trúng thì việc mua sắm Tết đâu chỉ có bánh mứt, nôi thịt kho, nôi khổ qua dồn thịt, hũ tai heo ngâm giấm làm món nhậu cho đàn ông, hay các món thực phẩm chế biến... mà nhiều gia đình còn mua sắm nữ trang, nâng đời xe gắn máy, thay đổi điện thoại hay dàn karaoke... để ăn Tết.

Những năm sau này, một bộ phận lao động nông thôn tìm đến nhà máy ở các khu công nghiệp miền Đông để làm công nhân. Nên vào những ngày giáp Tết, người lao động xa quê được về thăm nhà, mang theo tiền dành dụm được trong cả năm làm việc về cho gia đình mua sắm Tết tại quê nhà, làm cho không khí thêm tấp nập lạ thường.

"Về quê ăn Tết" không chỉ là chuyến về thăm quê nhà vào dịp Tết, mà còn là cuộc hành trình về với cội nguồn, với nơi chôn nhau cắt rốn. Giao thừa là thời khắc quan trọng nhất của dịp Tết, đánh dấu sự chuyển giao giữa năm cũ và năm mới. Đêm giao thừa, ông tôi bày hoa quả, bánh mứt trên bàn thờ để cúng tổ tiên và mâm cúng trời đất ngoài sân, với sự trang trọng và lòng thành kính. Sáng mùng 1 Tết, ông thường mặc áo dài khăn đóng, ngồi uống trà trước bàn giữa nhà. Một người trong thân tộc hoặc hàng xóm được cho là hợp tuổi đã được chọn từ trước, đến nhà đầu tiên gọi là xông đất đầu năm mới. Sau đó, con cháu lần lượt về tề tựu chúc Tết, mừng tuổi ông bà, thắp nhang bàn thờ tổ tiên.

Chúc Tết là nét đẹp văn hóa. Đầu năm, con cháu chúc Tết ông bà, cha mẹ; học trò chúc Tết thầy; người thân, bạn bè, láng giềng chúc Tết lẫn nhau. Vì vậy, dân gian từ xưa có câu: "Mồng một tết cha, mồng hai tết mẹ, mồng ba tết thầy". Ngày

Tết, người lớn quần áo thơm mát, trẻ con cũng xúng xính trong bộ quần áo mới, sắc màu tươi rói để chào đón năm mới. Đường giao thông ở quê tôi ngày xưa chủ yếu là đường sông, nên vào những ngày Tết, xuồng ghe của bà con đi chơi Tết, đi chúc Tết trên con Sông Trẹm trước nhà, trên các kênh rạch đầy sắc màu và vui tươi, nhộn nhịp. Một vài chung rượu để uống mừng năm mới với lời chúc tốt đẹp cho nhau, thật thanh đạm và ấm cúng. Ít khi nào bắt gặp những cuộc nhậu quá trớn tại gia đình, hay những hình ảnh say xỉn, lớn tiếng của cánh thanh niên trong những ngày Tết. Dịp Tết, người lớn lì xì cho trẻ con, tiền lì xì được gói trong bao giấy đỏ. Ý nghĩa là để lấy lộc đầu năm hơn là mệnh giá cao hay thấp của tờ tiền.

Ngày nay, những phong tục trong ngày Tết kể trên vẫn còn được duy trì trong các gia đình, dù ở nông thôn hay thành thị, tuy có ít nhiều thay đổi cho phù hợp với đời sống hiện tại, phù hợp với điều kiện và nếp nhà của mỗi gia đình.

Không khí đoàn tụ của các gia đình vào những ngày Tết có phần rộn rã hơn, pha với những nét mới của cuộc sống hiện đại, nhất là những gia đình có con cháu đi làm công nhân ở xa về. Đường sá thuận tiện, đi lại dễ dàng, thu xếp một chuyến về quê ăn Tết không còn khó khăn như xưa. Con cháu đoàn tụ chúc Tết ông bà, cha mẹ. Hàng xóm đến chúc Tết lẫn nhau. Thời hiện đại nên ngày càng có nhiều người gửi lời chúc Tết nhau qua điện thoại, nhất là những người còn trẻ. Chỉ một vài thao tác trên điện thoại đời mới đã gửi đến người thân, bạn bè kèm những lời chúc Tết kèm theo hình ảnh tấm thiệp rất đẹp! Điều này ngày xưa ở quê làm sao có được.

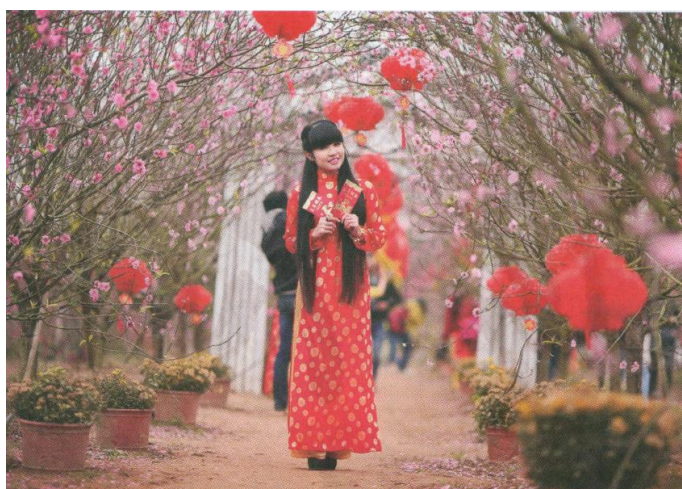
Ngày Tết ở quê hiện nay, những ly bia, những chung rượu mừng năm mới vẫn có mặt khắp mọi nhà và cũng có nhiều trận nhậu xả láng. Hai tiếng “Tết mà!” thường được nhắc đến để giải thích cho những cuộc vui quá đà. Những bao lì xì đỏ tươi, mệnh giá của những tờ tiền nằm trong bao cao hay thấp, nhiều tờ hay ít... được người nhận quan tâm hơn là ý nghĩa nhận lộc từ món quà lì xì của người tặng. Rồi những dàn loa kéo rải rác khắp xóm, ập lại lên tiếng. Bức tranh quê ngày Tết thật sinh động với đủ sắc màu, âm thanh rộn rã.

So với mấy mươi năm trước, cuộc sống của người dân miền quê đã thay đổi, đi lên cùng với sự phát triển chung của đất nước. Điều kiện và mức sống của người dân dù nông thôn hay thành thị đã khác ngày xưa rất nhiều. Vì vậy, chuyện ăn Tết cũng có nhiều thay đổi. Có những thay đổi phù hợp với đời sống văn minh, hiện đại, như tập tục kiêng cử quét nhà, đổ rác trong 3 ngày Tết... Nhưng cũng có những thay đổi làm sai lệch ý nghĩa và nét đẹp của phong tục ngày Tết, như sự “biến tướng” của việc lì xì, như việc lạm dụng bia rượu, tệ nạn cờ bạc... tạo nên những hình ảnh không đẹp và hậu quả không hay trong ngày Tết. Tuy nhiên, dù ở vùng, miền nào, thành thị hay nông thôn, ý nghĩa và không khí ngày Tết cổ truyền của dân tộc luôn được người dân giữ gìn, để Tết luôn là ngày quan trọng và thiêng liêng nhất trong năm của dân tộc.

Nguyễn Sông Trẹm // Báo Xuân Cà Mau 2021

VỀ NHÀ ĐÓN TẾT, GIA ĐÌNH LÀ TRÊN HẾT

Đất trời chuyển giao, tiễn năm cũ, đón năm mới luôn là thời khắc thiêng liêng nhất trong tín ngưỡng, tâm linh của người Việt. Tết Nguyên đán thường là dịp các thành viên trong gia đình trở về cùng nhau thắp nén nhang trên bàn thờ ông bà, tổ tiên bày tỏ sự hiếu đễ, cầu mong những điều tốt đẹp nhất đến với mình và người thân rồi quây quần chúc phúc, mừng tuổi, tận hưởng không khí đoàn tụ, sum vầy hòa thuận, ấm cúng. Tuy nhiên, cuộc sống hiện đại nhiều xô bồ ngày nay, những nghi lễ Tết cổ truyền đang có xu hướng bị xao nhãng trong một số gia đình trẻ...

ĐỪNG ĐỂ NHỮNG LÝ DO LÀM HOEN CAY MẮT MẸ

Từ lúc Sơn gọi điện thông báo Tết này vợ chồng nó đi du lịch nước ngoài, lòng dạ bà Thoa rối bời như lửa đốt. Lệ ở quê bà nhà nào có con dâu mới thì Tết đầu tiên phải làm lễ ra mắt tại từ đường, phải đến chào hỏi, nhận anh em, họ hàng. Bà đã sắm sửa, chuẩn bị chu đáo mọi thứ rồi mà vợ chồng Sơn không về thì biết ăn nói sao với trường

họ, với chòm xóm, láng giềng. Còn cả dự định buổi chiều ngày tất niên dẫn nàng dâu ra viếng phần mộ ông bà, tổ tiên và người cha sinh thành ra Sơn cho phải đạo... cũng đành gác lại. Hầu hết các gia đình ở quê bà, con cháu dù bận rộn, đi làm ăn xa ở đâu Tết cũng cố gắng thu xếp về quây quần, đoàn tụ bên bố mẹ. Bà sinh hạ được 3 người con nhưng chỉ có mình Sơn là con trai nên dù Sơn lập nghiệp ở thành phố bà vẫn thường xuyên nhắc nhở con phải hướng về nguồn cội. Thấy vợ Sơn trẻ người non dạ, tính cách lại thiếu cởi mở, mặn mà trong việc tiếp xúc với mọi người xung quanh, bà đã băn khoăn, lo lắng...

Mặc mẹ thuyết phục thế nào vợ chồng Sơn cũng gạt đi với lý do “đã bỏ mấy chục triệu ra mua vé rồi, không trả lại được”, bà Thoa gọi điện lên Hà Nội nhờ thông gia khuyên nhủ giúp. Vậy nhưng, chẳng những không dạy con gái lối ứng xử “nhập gia tùy tục”, lấy chồng phải theo nề nếp, gia phong nhà chồng, thông gia nhà bà lại thần nhiên chép miệng thốt lên: “Nhiều vùng quê cứ quan trọng hóa các nghi thức lễ Tết đã cổ hủ, lạc hậu. Bọn trẻ làm việc bận rộn, áp lực cả năm rồi, Tết là dịp nghỉ ngơi, vui chơi cho thoải mái. Làm cha, làm mẹ nên tôn trọng, ủng hộ sự lựa chọn của các con”. Được mẹ đẻ che chắn, vợ Sơn được thể lẩn tránh: “Tết này được nghỉ 9 ngày, chúng con chỉ đi chơi một tuần thôi, còn 2 ngày về quê tha hồ mà trình diện họ hàng, làng nước. Nói thật, nghe mấy chị ở cơ quan kể chuyện Tết về quê chồng mệt bơ phờ, tay chân nể toác ra vì lúc nào cũng cặm cụi nấu ăn, rửa bát rồi đi mời như cả chân từ đầu làng tới cuối làng vẫn chưa chúc Tết xong nhà

cô dì, chú bác... con đã rùng mình rồi. Mẹ cứ phiền phiền thôi, đừng câu nệ lễ Tết cho phiền phức”. Chưa hết bàng hoàng về sự ngược đời “con dâu dạy mẹ chồng”, bà Thoa tốt cùng thất vọng khi vợ Sơn bồ bã hỏi bà cần bao nhiêu tiền chi trang cho lễ ra mắt họ hàng, sắm sửa Tết trong nhà thì đưa cho chứ cô không có thời gian, cũng chẳng biết mua thứ gì. Cố giấu những giọt lệ chực trào ra nơi khóe mắt, bà thở dài ghim gút vào đáy lòng nỗi xót xa, tê tái chẳng biết chia sẻ cùng ai. Suy nghĩ quá nông nổi và có phần bị chi phối bởi sự thực dụng thái quá của vợ Sơn khiến bà tổn thương. Thời bà, cái Tết đầu tiên ở nhà chồng có ý nghĩa vô cùng quan trọng. Đó là một bước ngoặt ảnh hưởng tới cả cuộc đời sau này nên nàng dâu nào cũng nỗ lực tiếp thu, học hỏi mẹ chồng từ khâu dọn dẹp, trang trí nhà cửa đến việc bày biện ban thờ, làm lễ cúng tất niên, cúng giao thừa, rồi thăm viếng, chúc Tết họ hàng, làng xóm... Niềm mong mỏi lớn lao nhất của bà là các con giữ nếp gia phong ấy nhưng xem ra chẳng đơn giản chút nào...

TẾT VỀ NHÀ ĐỂ LÀM GÌ? TẾT VỀ NHÀ ĐỂ HẠNH PHÚC

Nhiều gia đình trẻ giờ đây có xu hướng chán Tết, hay muốn đi du lịch, đi đâu đó thật xa và thư giãn thực sự. Họ muốn được đón Giao thừa trên máy bay, mừng 1 Tết được hít khí trời ở một chân trời mới, được ngủ nướng trong khách sạn cả ngày, được ăn một bữa thịnh soạn mà không phải là thịt mỡ dưa hành, cả năm quần quật bên công việc, Tết là cơ hội để thưởng cho bản thân những điều như thế chứ không phải quay cuồng với tí ti thứ khác tại nhà...

Thực ra, những người trưởng thành có quyền lựa chọn cho mình trải nghiệm mới và dù việc xa nhà ngày Tết sẽ chẳng nhận được sự ủng hộ nào của người lớn nhưng tuyệt nhiên không ai muốn cấm cản con cái ngày đầu năm cả. Nhưng nếu bạn bình tĩnh để đẩy lùi suy nghĩ “ích kỷ” cá nhân ra khỏi đầu. Người trẻ còn cả thanh xuân bay nhảy phía trước nhưng ông bà bố mẹ thì chỉ biết vui với những thứ bình dị xung quanh mình. Nếu bạn biết nghĩ cho bản thân thì hãy đặt bản thân vào vị trí của người lớn, ở tuổi xế chiều con cháu chính là động lực duy nhất để vui sống. Sẽ thế nào nếu ai đó dành cả năm lao động biển biệt phương xa, ngày Tết đáng ra phải sum vầy bên gia đình thì lại đi du lịch mất hút. Người lớn không thể chờ Tết năm sau để bên bạn, vì đời vốn vô thường.

Trong khi bạn đang vui vẻ ở nơi nào đấy thì gia đình lại vắng bóng một người, bạn cảm thấy Tết đã trọn vẹn vì được làm điều mình muốn nhưng những người thân của bạn lại không thấy thế, vì có ai vui nổi khi con cháu không hiện diện ở nhà. Nếu ai đó cho rằng việc vì vu đây đó đầu năm trong khi nhiều người đang sum vầy bên nhau là khác biệt thì xin thưa đấy cũng có thể gọi là sự “ích kỷ”...

Không phải tự nhiên mà người ta tạo ra câu slogan “nhà là nơi để về” vì hẳn sau nó là nhiều câu chuyện Tết xa nhà đầy cô đơn. Gia đình là nơi để về, là nguồn cội, là chốn yên bình không bao giờ từ chối ta,... những định nghĩa này vốn dĩ đã không còn là lời “sáo rỗng” trong sách nữa. Với những ai xa quê, xa người thân thì mới thấm được ý nghĩa của nơi được gọi là gia đình.

Phương Linh // Báo Gia đình Việt Nam Xuân

NHỚ TẾT XƯA

Khi mai vàng trong vườn khê bung cánh nở vàng rực rỡ, những tia nắng ấm áp xua đi tiết trời se lạnh, cây trái đâm chồi nảy lộc, muôn hoa khoe sắc thắm là lúc mùa xuân đang về. Lòng tôi chợt bồi hồi, xốn xang khi nhớ về những ngày xuân xưa ấy.

Ngồi bên bếp lửa trông nồi bánh chưng ngày tết.

Tết ngày xưa của tôi đơn sơ và bình dị lắm. Tết đến chỉ đơn giản là được mẹ mua cho một bộ đồ mới, ăn những món ngon mà ngày thường chúng tôi không được ăn, được ngồi bên bếp lửa trông nồi bánh chưng chiều 30 tết...

Quê tôi ngày ấy người ta đón tết từ rất sớm. Tầm đầu tháng chạp trở đi, trong xóm đã rộn lên tiếng cốc cốc của những nhà đóng cốm. Làm cốm trải qua rất nhiều giai đoạn, quan trọng nhất là khâu chuẩn bị nguyên liệu chính là nỏ. Muốn nỏ bung lớn, mẹ phải chọn lúa nếp từ vụ trước và phơi, cất kỹ, sau đó cho vào một cái chảo “to đùng” rồi đem rang sao cho những hạt cốm xộp to xèo như những cánh hoa khoe ruột nỏ trắng ngần. Bọn trẻ con chúng tôi thì vừa nhặt vừa bóc nỏ bỏ vào miệng nhai ngon lành hoặc tung lên làm tuyết rơi. Khi những hộc cốm ép xong, chị em chúng tôi lại giành phần cắt hoa giấy đủ màu sắc dán lên. Nhìn những thành phẩm do chính tay mình làm ra, tự dưng cảm thấy tự hào vì được góp phần làm một điều gì đó cho gia đình ngày tết.

Tuy cuộc sống lúc đó khó khăn nhưng nhà nào cũng gói bánh chưng. Quê tôi không có lá dong, nên chỉ gói bằng lá chuối. Chừng 28 tết, mẹ phân công chị em chúng tôi đi cắt lá chuối sau vườn và đem phơi nắng cho lá mềm và dẻo hơn. Chiều 30 tết là chị em tôi đã lăng xăng dọn mọi thứ cần dùng cho mẹ tôi bắt đầu gói bánh. Bánh mẹ gói rất đẹp, chặt tay và vuông vắn. Bởi vậy, mỗi dịp xuân về bàn tay mẹ lúc nào cũng thơm mùi lá chuối, mùi gạo nếp. Trời đã bắt đầu đêm, những ngọn đèn dầu trong các ngõ xóm được thắp sáng. Cả nhà tôi quây quần bên ánh lửa bập bùng cùng chờ bánh chín. Đêm luộc bánh chưng thật là tuyệt diệu, những ngọn lửa đốt bằng những thanh củi lớn rần rật cháy, nồi bánh sôi, nghi ngút khói trắng uốn lượn bốc lên. Đêm đó cùng mẹ thức trắng cũng mệt thật, nhưng bù lại tôi được nhìn thấy những cái bánh đầu tiên được vớt ra từ nồi bánh. Trước khi vớt bánh ra khỏi nồi, mẹ đã chuẩn bị sẵn một thùng nước lạnh để ngâm bánh cho nguội, để cho ráo rồi mới đem vào bàn thờ tổ tiên.

Tết của ngày xưa là thế đấy, bình dị nhưng mà nhớ lắm. Những khoảnh khắc hồn nhiên của một thời thơ ấu khi được đón tết cùng người thân giúp tôi biết nâng niu và trân trọng những giây phút đầm ấm đó.

Sao Mai // Báo Bình Thuận Xuân

TẾT ĐÔNG – TẾT TÂY

“Văn hóa không có sự cao thấp, văn hóa chỉ có sự khác biệt” chính sự khác biệt này khiến cho việc hiểu văn hóa càng thêm thú vị. Trong những ngày cuối năm, cùng tìm hiểu sự khác biệt của nét văn hóa phương Đông phương Tây.

Ẩm thực ngày Tết của người phương Đông rất phong phú thường vào tháng 4.

Thời điểm đón Tết

Các nước phương Tây thường coi ngày mùng 1/1 theo Dương lịch là ngày bắt đầu một năm mới. Trong khi đó, các quốc gia phương Đông, trong đó có Việt Nam, thường dùng Âm lịch, tức là năm mới sẽ bắt đầu muộn hơn, trong khoảng tháng 1-2, thậm chí ở Myanmar

Cả Dương lịch và Âm lịch đều được xây dựng dựa trên chu kỳ thiên văn: Một ngày được tính theo vòng quay của Trái Đất quanh trục, một năm được tính theo quỹ đạo của Trái Đất quay quanh Mặt Trời và một tháng được tính theo quỹ đạo Mặt Trăng quay quanh Trái Đất. Các hệ thống lịch rất phức tạp bởi vì số ngày trong một tháng hay một năm không cố định. Âm lịch dựa trên việc theo dõi chu kỳ thiên văn, trong khi Dương lịch chia thành các tập hợp ngày gần giống chu kỳ thiên văn.

Hoạt động trong dịp Tết

Năm cũ qua đi, năm mới đến gần, dù là Đông hay Tây thì đều thực hiện các hoạt động cơ bản như mua sắm, dọn dẹp, trang trí nhà cửa, chuẩn bị các món ăn đặc biệt riêng cho ngày Tết, gửi lời chúc tốt đẹp đến người thân, bạn bè. Tuy nhiên, vẫn có nhiều hoạt động khác nhau.

Trong văn hóa phương Đông, ngày cuối cùng của năm thường tổ chức bữa ăn Tất Niên để tạm biệt năm cũ. Ngày đầu năm, người ta sẽ đốt hương trầm trên bàn thờ tổ tiên và khấn để cầu cho một năm mới bình an. Ngoài ra

thường đi chùa hay thăm hỏi họ hàng và bạn bè để chúc mừng năm mới. Trẻ con nhận lì xì từ người lớn để đánh dấu một tuổi mới.

Tết của người phương Tây được bắt đầu bằng những cuộc diễu hành với những phương tiện giao thông được trang trí rực rỡ trên đường phố, bằng sự tụ họp của hàng trăm nghìn người tại những địa điểm công cộng, cùng nhau uống champagne và chờ đón thời khắc ‘giao thừa’. Tuy nhiên, kỳ nghỉ và những hoạt động của họ được bắt đầu từ ngày Thiên Chúa Giáng Sinh (24/12) kéo dài sang đến đầu tháng Một năm sau.

Quan niệm về năm mới

Người phương Đông tin rằng, vào ngày Tết mọi thứ đều phải mới, phải đổi khác, từ ngoại vật cho đến lòng người; vì vậy khoảng mười ngày trước Tết họ thường sơn, quét vôi nhà cửa lại, tắt bật đi sắm sửa quần áo mới để mặc trong dịp này. Trong những ngày Tết, họ kiêng kỵ nhiều điều, ví dụ như quét dọn nhà cửa, không nóng giận, cãi cọ nhau vì có thể mâu thuẫn cả năm...

» Tuy có sự khác biệt về văn hóa đón tết đó, nhưng Tết phương Đông vẫn được coi như một kho giá trị vĩ đại trong trái tim người Việt khắp năm châu. Trong đó, giá trị văn hóa tâm linh, nghệ thuật, xã hội và kinh tế hòa quyện thành một thể thống nhất, không thể bác bỏ...

Người phương Tây đón Tết cũng rất tưng bừng. Với họ, năm mới cũng là một dịp để vui chơi, sum họp và cùng nhau ngẫm lại những điều đã qua. Những giờ phút thiêng liêng ấy, chính là điều quý báu nhất của mỗi con người.

Món ăn dịp Tết

Món ăn trong ngày Tết của người phương Đông đa dạng mang theo nhiều hy vọng cho năm mới. Ví dụ như Hàn Quốc mâm cơm ngày cúng ông bà có hơn 20 món, trong đó có Tteokguk (một loại bánh canh gạo), Japchae (miến Triều Tiên), San Jeok (thịt heo và rau củ nướng xiên) triết lý ngũ hành tương sinh. Hay như Trung Quốc có món chả giò giống thỏi vàng, miếng sủi cảo giống nén bạc và món gỏi cá sống Yusheng (Ngư sinh), trùng âm “dư sống” để tượng trưng cầu vọng cuộc sống dư giả... Trên bàn thờ tổ tiên của họ còn có sự hiện diện của hai chiếc Nín Cú (bánh tổ Niên Cao), một lớn ở dưới, một nhỏ ở trên tượng trưng cho sự thăng tiến, năm nào cũng vươn cao.

Theo truyền thống của người phương Tây, những gì họ làm hay ăn trong ngày đầu tiên của năm mới có liên quan đến sự may mắn suốt năm đó. Rất nhiều nước cho rằng, những vật giống như chiếc nhẫn thể hiện điều này vì theo họ, vòng tròn là hiện thân cho sự xoay vòng của cuộc sống, cho sự no đủ và may mắn; người Hà Lan cho rằng ăn bánh rán (có hình tròn) mang lại cho họ một tương lai tốt đẹp. Và rất nhiều vùng trên nước Mỹ coi đậu Hà Lan (loại đậu tròn màu xanh) là món ăn không thể thiếu trong bữa tiệc đầu năm. Bắp cải cũng là một loại rau luôn có mặt trong bữa tiệc này, lá của nó là dấu hiệu của sự thịnh vượng...

Minh Hiếu // Báo Thủy sản Việt Nam Xuân

TẾT XƯA VÀ TẾT THỜI 4.0

Trong kỷ ức thế hệ 8X trở về trước, tết là dịp để mọi người quây quần sum họp. Tết đúng nghĩa là đoàn viên, dấu rằng mấy chục năm về trước cuộc sống rất khó khăn nhưng tết vẫn được nhiều người mong đợi. Ngày nay cuộc sống phát triển, đời sống kinh tế của người dân trong cả nước được nâng cao, với sự phát triển của khoa học công nghệ, tết cũng có nhiều thay đổi.

Ngày còn bé, ta náo nức mong chờ từng ngày, cho cái tết chóng đến để được mặc áo đẹp, được ăn những món ngon mà ngày thường không có. Ngày 23 tháng

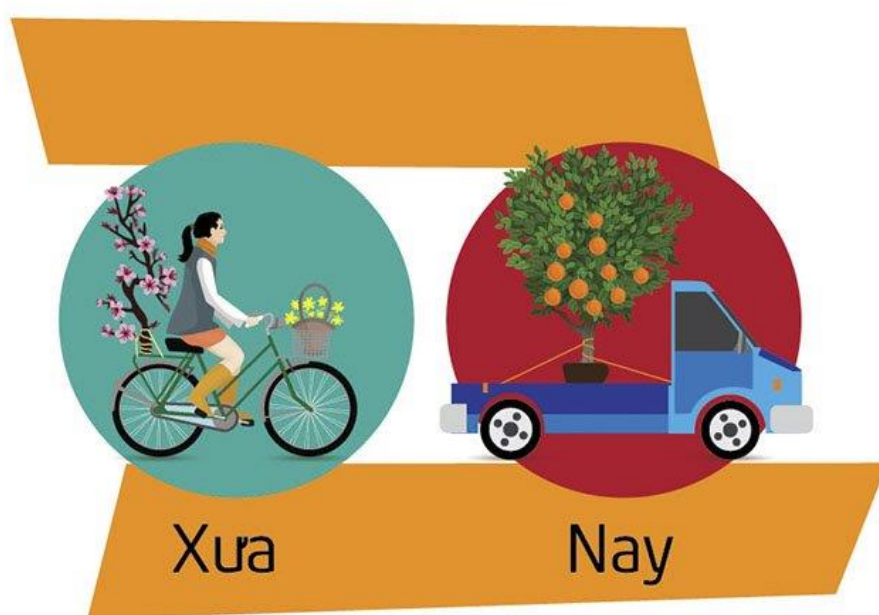
chạp, sau khi tiễn đưa ông Công, ông Táo về trời xong là nhà nhà bắt tay tất bật chuẩn bị tết. Nhà nào chưa gặt hái xong là khẩn trương hoàn tất công việc đồng áng để đón tết được thành thời.

Quê tôi là một vùng nông thôn ở miền núi, thời tiết ở đây quanh năm khắc nghiệt, người dân quê tôi quanh năm “bán mặt cho đất, bán lưng cho trời”. Nên chỉ những ngày tết mới được nghỉ ngơi. Mẹ tôi phân công cho mấy chị em đưa thì dọn nhà cửa, đưa thì dọn sân vườn, lau chùi bàn ghế... Nhưng tôi thích nhất là bám theo mẹ đi chợ tết, bởi những ngày ấy thật là nhộn nhịp. Chợ ngày thường cỡ 8 - 9 giờ sáng là vắng, nhưng ngày tết chợ họp từ lúc tinh mơ cho đến tận ngang chiều, trời mưa giăng giăng, cảm thấy cái lạnh xuyên qua kẻ áo, cứ như thế tôi và mẹ bước vào chợ xuân. Chao ôi, một rừng hoa rực rỡ màu sắc đủ các loại... những màu sắc ấy làm ấm áp không gian, xua tan đi cái lạnh lẽo của mưa phùn, gió bắc.

Trong lúc mẹ tôi đang ngồi gói từng chiếc bánh thì bố tôi lại kê gạch ra góc vườn để nhóm bếp chuẩn bị bắc nồi luộc bánh. Chiều 30 tết trong lúc chờ mẹ cúng tất niên, mấy đứa trẻ chúng tôi xúm xít ngồi quanh nồi bánh đang sôi sùng sục tỏa ra hơi ấm xua tan cái lạnh.

Năm nào cũng vậy, khi bố tôi vớt xong nồi bánh là tiếng pháo giao thừa lại rộn rã khắp làng trên xóm dưới báo hiệu một năm mới bắt đầu. Mặc dù sau này, không còn được đốt pháo nữa nhưng những tiếng pháo giao thừa tuổi thơ ấy vẫn luôn in

đậm sâu vào trong tâm trí tôi. Những kỷ ức hào hứng, vui vẻ cùng gia đình trong đêm giao thừa thật hạnh phúc biết bao. Nhưng với tết bây giờ, mọi người, ai cũng luôn bận rộn, tất bật trong cuộc sống. Phần lớn gia đình nào cũng phải thay đổi, tết cũng mang diện mạo mới. Ở thành phố, thậm chí là ở những miền quê giờ cũng chẳng mấy nhà còn gói bánh chưng, bởi có sẵn dịch vụ gói, nấu sẵn, chỉ cần cái “chạm tay” là có ngay những cái bánh chưng không khác mùi vị là bao. Chợ tết cũng khác rất nhiều dù là ở nông thôn cũng ít thấy được khung cảnh nhộn nhịp như xưa. Nhưng nó cũng chẳng là gì đối với những gia đình có nhu cầu sắm tết thì họ chỉ cần lên mạng đặt ngay thứ mình muốn và chờ hàng được giao đến tận nhà. Việc dọn dẹp nhà cửa để đón tết cũng không khó vì nay đã có các dịch vụ dọn dẹp.

Tết thời 4.0 cũng giúp ta trở nên gần nhau hơn với gia đình hay những người thân ở nơi xứ người. Trước đây công nghệ chẳng phát triển như bây giờ, những người con xa xứ chẳng thể về quê ăn tết vì không đủ điều kiện hay gặp khó khăn gì đó thì đối với họ tết là kỷ niệm

khó quên, nay những con người ấy giờ lại đang cảm thấy cô đơn, lạnh lẽo, buồn tủi và nhớ nhung bởi lẽ chẳng có người thân bên cạnh để cùng đón chào một cái tết đầm ấm. Nhưng nay nhờ có các ứng dụng tiên tiến của thời 4.0 thì nó cũng đã an ủi được phần nào nỗi nhớ nhà ấy vì ta có thể trò chuyện, nhìn gặp nhau trên các ứng dụng trực tuyến như Face Time, Zalo hay Messenger... Nó giúp ta chia sẻ niềm vui trong giờ phút giao thừa, nhìn thấy những tiếng nói thân thuộc, nụ cười cùng với ánh mắt của người thân. Có thể nhìn ngắm những khoảnh khắc vui tươi qua những tấm ảnh của người thân được đăng lên trên Facebook hay Zalo. Chỉ như thế thôi nhưng nó cũng đã an ủi phần nào cho những con người đang xa xứ.

Tết thời 4.0 đã thay đổi nhiều, đơn giản hơn, tiện lợi hơn, nhưng trong tiềm thức của mỗi người, hiện hữu mỗi nhà luôn giữ mãi nét truyền thống về tết Việt mà bao đời nay vẫn lưu giữ.

H.Hạnh // Báo Bình Thuận Xuân

NHỮNG LOÀI HOA CHỜ MÙA XUÂN VỀ

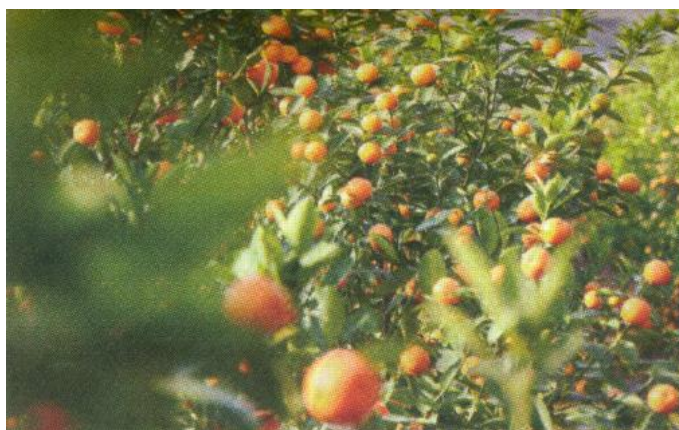
Hoa đào miền Bắc, hoa mai miền Nam, cây quất sai trĩu quả rước lộc về khắp bốn phương trời... đó là những loài hoa chờ mùa xuân về, để khi thấy sự hiện diện của chúng là người Việt biết cái Tết đang đến, mùa xuân đang về.

Trong ngày Tết, gia đình nào cũng mua một cành đào về để dùng, hoa đào trở thành một loại hoa không thể thiếu trong dịp Tết. Không chỉ tô điểm cho không gian ngày Tết thêm ấm cúng, tươi vui, hoa đào còn được người xưa gửi gắm rất nhiều tầng ý nghĩa. Trước hết, đào được coi là tinh hoa của Ngũ hành, có thể xua đuổi bách quỷ mang đến cho con người cuộc sống bình an, hạnh phúc.

Không chỉ vậy, hoa đào còn tượng trưng cho sự sinh sôi nảy nở. Ai cũng mong muốn có một năm an khang thịnh vượng, làm ăn thuận lợi, phát tài, gia đình vui vẻ. Hoa đào như gieo vào lòng người niềm tin, hi vọng về những điều tốt đẹp trong tương lai.

Hoa đào đem đến nguồn sinh khí mới, mọi người trong gia đình dồi dào sức khỏe, vạn sự như ý. Vẻ đẹp của loài hoa này còn tượng trưng cho người con gái xứ Bắc: dịu dàng, e lệ, kiều diễm...

Cũng chính ý nghĩa của cành đào ngày Tết mà đối với nhiều gia đình, chọn được một cành đào ưng ý thì coi như cái Tết đã trọn vẹn, đủ đầy. Việc chọn đào chơi Tết cũng lắm công phu, những người sành chơi đào ngày Tết thường chọn cho mình những cành thật già, có lớp vỏ sần sùi, đôi khi đã lún phún chút rêu xanh. Cành có già thì bông mới to, tươi được lâu, chậm tàn. Hơn thế, những cành đào già thường có màu sẫm, dễ làm nổi bật lên những cánh hoa mỏng manh, trong trẻo lúc vừa bung khỏi lớp áo nụ sau nhiều ngày “ngủ quên”. Những ngày giáp Tết, dành thời gian dạo qua các khu chợ bán đào, quất, dù có mua được hay không cũng thấy tâm hồn thư thái lạ thường.

Nếu như miền Bắc có hoa đào, thì cái Tết ở miền Nam lại gắn với hoa mai. Tết của người Việt không chỉ có hình ảnh chiếc bánh chưng, những phong bao lì xì đỏ mà còn có những cành mai vàng. Hoa mai vàng là nét đặc trưng của văn hóa Việt và nhất là tại miền Nam thì dường như nhà nào cũng không thể thiếu cành mai trưng trong nhà. Tiết trời se lạnh là lúc vạn vật có nhiều thay đổi, nhưng đây lại

cũng chính là lúc những nụ mai bung nở. Nhuộm vàng cả bầu không khí để đón một năm mới có nhiều điều may mắn.

Cũng như những loài hoa khác, hoa mai cũng mang ý nghĩa riêng tượng trưng. Trong ngày Tết cổ truyền Việt Nam người dân thường rất cẩn trọng trong lời ăn tiếng nói. Ngoài những câu chúc, những phong bao lì xì hay những phong tục kiêng cử thì chúng ta luôn mong muốn có một kỳ nghỉ Tết thật suôn sẻ và may mắn. Khi những nụ hoa mai bung nở trong tiết trời se lạnh và trong khi những loài hoa khác đang “nghỉ ngơi” thì nó lại tỏa hương khoe sắc. Điều này nói đến ý nghĩa của một sức sống mạnh mẽ, ý chí kiên cường và nỗ lực phấn đấu. Hoa mai mặc dù không mang hương vị đặc biệt bởi mùi của hoa không ấn tượng nhưng màu sắc của nó lại rất đẹp và mang một vẻ đẹp của sự may mắn.

Hoa mai là loài hoa được biết đến với sự sống rất bền bỉ có thể lên đến hàng trăm năm. Chính vì vậy hoa mai cũng tượng trưng cho sự dũng cảm và lòng kiên trì của con người. Một năm sung túc, bình an, may mắn, sum vầy và có ý nghĩa hơn nếu như trong nhà có thêm những bông mai khoe sắc.

Từ xa xưa, cây quất cảnh đã trở thành một nét văn hóa đặc sắc của người Việt trong ngày Tết Nguyên Đán. Nhiều người cho rằng “nếu không có cây quất, cây đào trong nhà là coi như chưa có Tết”. Cây quất có lá xanh tốt, sai quả, quả vàng đều thể hiện sự trù phú, hứa hẹn một năm mới được mùa, ăn nên làm ra, dồi dào sức sống.

Những cây quất lá xanh tốt, quả vàng chi chít thể hiện sự trù phú, hứa hẹn năm mới được mùa, ăn nên làm ra, dồi dào sức sống. Bài trí cây quất trong nhà với hy vọng mang lại niềm vui và may mắn cả năm cho gia đình, trong kinh doanh, đặt cây quất ở văn phòng hoặc cửa hàng sẽ đem lại cát khí lớn lao, sự đầu tư sáng suốt và thu được nhiều tài lộc gia tăng tiền tài và vận may cho các thành viên trong gia đình.

Không chỉ có đào, mai, quất tượng trưng cho cái Tết của người Việt, một hai năm trở lại đây, người dân lại có thú vui trưng bày những loại quả mang lại nhiều tài lộc như cam, lựu, bưởi cảnh... cùng các loài hoa mang nét đẹp rực rỡ như phong lan, ly, lay ơn, tuy líp, thủy tiên... Mỗi loài hoa đều mang một ý nghĩa riêng cùng vẻ đẹp của nó, mang đến không khí xuân cho mỗi gia đình Việt.

Huỳnh Vinh Hà // Báo Gia đình Việt Nam Xuân

Phong bì lì xì thời 5 chấm 0

Lì xì là một phong tục có lẽ không thể thiếu trong những ngày tết cổ truyền của người Việt. Cự tết đến, nhà nhà, người người chuẩn bị tiền mới, mới đến mức “có thể cạo được cả râu” để dành cho chuyện lì xì người thân, bạn bè.

Ý nghĩa của lì xì đã quá quen thuộc trong văn hóa người Việt. Trong đó, phong bao lì xì cũng là một phần quan trọng không thể thiếu trong câu chuyện mừng tuổi đầu năm.

Trước đây, mẫu phong bì thường thể hiện cảnh tết sum vầy của gia đình người Việt. Đó có thể là hình ảnh mâm ngũ quả, bức tranh gia đình đoàn viên, hoặc những cảnh mai, cây

đào khoe sắc rực rỡ... Những mẫu phong bì này hiện nay vẫn được sử dụng phổ biến. Bởi thực tế những mẫu phong bì này đã trở thành “bất hủ” với những hình ảnh mang ý nghĩa quá rõ ràng của tết Việt.

Thời nay! Thời của chú Diu Tút! anh Phây Búc! chị Gu Gồ! chú Zalo! cô Cốc Cốc!... (gọi vui là thời 5 chấm 0), câu chuyện lì xì không chỉ đơn thuần là mang lại niềm vui và sự may mắn trong năm mới mà còn thể hiện ở nhiều khía cạnh như tính thẩm mỹ, sự sáng tạo, phong cách sang hoặc chảnh, kèm theo đó là tính giải trí cao.

Mẫu phong bì thời 5 chấm 0 phải kể tới phong bao lì xì đậm chất “dân làm giàu” bởi nhìn rất tinh tế, sang trọng, thậm chí là dát vàng 24K và có giá tới hàng triệu đồng. Những hình ảnh được dát vàng thường là những biểu tượng mang lại sự

may mắn, hạnh phúc trong cuộc sống như ông Thần Tài, ông Thọ, Mèo chiêu tài may mắn, hoặc đơn giản chỉ là chữ Phúc, chữ Lộc hoặc chữ Thọ...

Thường thì những người làm ăn hay sử dụng loại phong bì này để tặng cho đối tác, khách hàng thân thiết với mong muốn xây dựng mối quan hệ tốt đẹp hơn.

Có lẽ hình thức bao lì xì thời 5 chấm 0 hot nhất và cũng phổ biến nhất chính là lì xì theo trend của cộng đồng mạng. Đây là kiểu lì xì chất chơi, mang lại sự thú vị, hài hước và đầy tính giải trí.

Như trong năm con Chuột vừa qua, hàng loạt hot trend của cộng đồng mạng được thiết kế đẹp, tinh tế in lên bao lì xì. Chẳng hạn lì xì theo trend bà Tân Vlog thì có “bao lì xì siêu to khổng lồ”. Theo phong cách của Mị thì có “Mị còn trẻ Mị muốn lì xì”. Theo phong cách điện ảnh thì có “thanh xuân như một tách trà, lì xì một phát hết bà thanh xuân”. Lì xì theo trend thoát ế thì có: “đang ế, lì xì nhiều nha mấy chế”, “nhận lì xì của chế sang năm hết ế”...

Theo Gia Cát Dự Đoán, năm nay sẽ là hàng loạt hot trend từ những ca khúc hit của bác Diu Tút như “buồn làm chi em ơi, tết nay được nhận lì xì” (hot trend từ bài *Buồn làm chi em ơi* của Hoài Lâm) hoặc “anh thật sự ngu ngốc, lì xì nhiều đó cũng không xong” (hot trend từ bài *Em không sai, chúng ta sai* của Erick). Gia Cát Dự Đoán cũng dự là chú Trâu góp mặt khá nhiều trên phong bì lì xì năm nay như “Năm Trâu hết râu”, “Tết rồi, sâu làm chi Trâu ơi”.

Kết! Những “nhà sản xuất” bao lì xì ngày nay luôn biết vận dụng những yếu tố mới trong thời đại mới để giúp người người đón một cái tết cũng hoàn toàn mới. Có lẽ! Đây chỉ là một câu chuyện nhỏ được góp nhặt từ những câu chuyện đầu năm. Nhưng sự kết hợp giữa truyền thống (phong tục lì xì) và hiện đại (phong cách lì xì) cũng góp phần làm tăng sự thú vị, hài hước và đầy ắp tiếng cười trong những ngày đầu năm.

Long Vũ // Báo Pháp luật Tp HCM Xuân

TÂN MẠN HOA TẾT

Đã trở thành cái lệ ngàn xưa - tết đến, nhà nào cũng vậy, từ trọc phú, trung lưu, tới dân nghèo cũng đều sắm một bình hoa, một cành hoa tết.

Sau này, thị hiếu được “nâng cấp” - không chỉ là bình, cành mà là cây - những cây đào, cây quất, cây mai... và những chậu phong lan đủ loại, mà mỗi cây, mỗi chậu có giá bạc triệu, nhiều chục triệu đồng. Những thứ mà thuở nhỏ ở quê, tôi chưa từng biết tới.

Lớn lên, vào lính pháo binh, ba mùa tết ngợp trong sắc ban, sắc đào vùng cao nguyên Châu Mộc. Rồi mười năm biên biệt nơi chiến trường xa với gần chục cái tết

ngợp trong sắc vàng hoa mai - loài hoa đặc trưng mùa xuân phương Nam.

Kết thúc chiến tranh, tôi bỗng trở thành công dân nơi phố thị, sớm “lây” thú chơi tao nhã chốn kinh thành - những ngày trước tết, bận bịu mấy cũng phải sắp xếp thời gian để có vài cuộc du ngoạn các chợ hoa tết Hà Nội. Giữa bạt ngàn sắc hoa, cũng chỉ có “tăm” cho được một cành đào ưng ý. Có năm phải guồng chiếc xe đạp cà tàng lên tận Nhật Tân mới chọn được một cành đào “tứ quý” - (có hoa, lá, quả và nụ non vừa nhú) còn rẻ hơn ở chợ hoa Hàng Lược tới mấy đồng. Nâng niu cành đào về khu cư xá, lòng lâng lâng, một tứ thơ chợt hiện “*Đã thấy mùa xuân xịch lại gần/ Trong từng ánh mắt nụ cười xinh/ Quất vàng khoe sắc trong vườn thắm/ Đào về trước ngõ cánh rung rinh*”. Đêm, ngắm hoa, thêm một khổ thơ nữa để hoàn chỉnh bài thơ.

Sau tết, tôi gửi in trên tờ Văn nghệ Công an và đến cuối năm đó, bỗng bắt gặp một nhạc phẩm của nhạc sĩ Hà My, trùng tên bài thơ của mình, cũng in trên tờ Văn nghệ Công an.

Đọc lướt nhanh mới vỡ lẽ đúng là bài “Nét xuân” của mình. Tìm anh bạn thân - nhạc sĩ Huy Hùng (Phó trưởng Đoàn ca nhạc Đài Tiếng nói Việt Nam), hỏi: “Này!

Anh có biết cô nhạc sĩ Hà My ở đâu không?”. “Để làm gì vậy?”. “Để có lời cảm ơn, vì cô ấy vừa phổ bài thơ của mình”. Huy Hùng nhìn tôi tủm tỉm cười đáp - “chả có cô nào cả mà chỉ có cậu Hà My tức nhạc sĩ Lê Gia Hiếu, đương kim Chánh văn phòng của Đoàn tôi đấy”. Cả hai chúng tôi cùng cười ngất.

Mấy năm sau, vào một đêm giao thừa, mở vô tuyến (VTV1) đón xem chúc tết đầu năm của Chủ tịch nước và tiếp theo là xem chương trình văn nghệ tân niên, tôi ngỡ ngàng, đó là chương trình “Vì an ninh Tổ quốc” của Bộ Công an thực hiện (Thời đó chưa có ANTV) với trọn vẹn 3 nhạc phẩm do 3 nhạc sĩ phổ thơ của Khổng Minh Dự. Nhạc phẩm làm nền cho chương

trình là “Nét xuân” do nghệ sĩ Hồng Liên trình bày; bài thứ hai là “Về Cà Mau quê em” do nhạc sĩ Lê Xuân Thọ, phổ bài thơ tôi viết tại Hòn Đá Bạc, tháng 9 năm 1998, nơi kết thúc kế hoạch phản gián “CM12” và thứ ba là nhạc phẩm “Có một thời như thế” do nhạc sĩ Trần Gia Cường phổ bài thơ cùng tên của tôi. Cả 2 bài sau do ca sĩ Nguyễn Hoài trình bày. Tôi lặng người đi trong giọng hát Nguyễn Hoài: *“Mà giờ đây giữa dòng đời tất bật/ Đồng đội xưa ai còn ai mất/ Giữa đường đông người vẫn thấy mình lẻ loi...”*.

Tôi thả hồn về với chiến trường xưa, cho tới khi có bàn tay vỗ mạnh vào vai mình, tôi bỗng thét lên: “Xuống hầm... Xuống hầm ngay... Pháo Đồng Dù... Pháo Bàu Chà Rầy đó!...”. Vợ ôm chầm lấy tôi, thẳng thốt: “Trời ơi! Anh... Anh làm sao vậy?”. Tôi vùng đứng dậy, trấn tĩnh mình: “Hồng... Hồng có sao! Không sao mà!...”.

Đó là những phút giây tôi sống lại với quá khứ, thả hồn về nơi chiến trường xưa tại mặt khu Bời Lời với một cái tết “bạch định” - không thực phẩm, không một nhành hoa tết. Số là trước tết năm đó, địch bao vây phong tỏa mặt khu bằng bom tấn, pháo bầy từ Đồng Dù câu tới, từ Bến Cát, Bàu Chà Rầy bắn sang, rừng đã tan

hoang lại càng thêm xơ xác. Các cửa ngõ vào căn cứ từ Gia Tân, Suối Sâu, Trảng Sa, Trảng cỏ... (thuộc Trảng Bàng Tây Ninh) tới Ba Cùm, Trung Hòa, An Phú Đông... (thuộc Củ Chi) đều bị địch cấm quân từ nhiều ngày trước tết. Các mũi trinh sát đột ra cửa ngõ mấy lần đều “đi không về rồi” mặc dầu thực phẩm phục vụ tết đã nhờ bà con mua cả rồi. Gạo dự trữ thì còn nhưng thực phẩm cạn kiệt bởi cái lý sự chủ quan “Tết đến nơi rồi, thanh lý hàng dự trữ đi mà chứa hàng mới”, thế là cấp dưỡng phóng tay, mấy chục hộp thịt chiến lợi phẩm trong trận chống càn và mấy ký cá khô tung ra hết.

Tới ngày 29 tết là sạch sành sanh. Chiều 30, kéo nhau ra bờ suối Cầu Cắm nấu cơm. Cũng may, còn sót lại 2 tay lưới bén, thả ngằm dưới suối, kéo lên được chừng nửa ký cá con, thả vào nồi canh chua lá bứa, thế là thành “tiệc tất niên” cho mười mấy cán bộ chiến sĩ. Đờn chinh chiến là vậy. Bù lại là “món ăn tinh thần” lại quá “phong lưu”, vẫn có đêm văn nghệ đón giao thừa tổ chức dưới “hầm hội trường” còn có cả tiết mục “hái hoa dân chủ” nữa chứ. Đã nói tới hái hoa, chí ít cũng phải có cành hoa rồi gài xen vào những mẫu giấy gấp kín có ghi nội dung bí mật trong đó. Ai “hái” được nội dung nào thì phải thực hiện đúng như vậy. Tỷ như: Hát một câu vọng cổ, kể một câu chuyện vui, ngâm mấy câu thơ, giả tiếng gà gáy, giả tiếng heo kêu...

Lại nói trước đó, buổi sáng 29 tết, Đoàn Thanh niên họp bàn chương trình văn nghệ. Cái khó nhất là làm sao có được một cành hoa! Sống giữa trọng điểm hủy diệt của địch, tìm một bông hoa đã khó, nói chi tới cả cành. Cái khó lớn cái khôn, một sáng kiến tuyệt vời được đưa ra - “không có hoa thật thì làm hoa giả. Mà phải 2 cành kia. Một cành mai, một cành đào. Lấy giấy pơ-luya tạo thành cánh hoa. Mượn bộ phận kỹ thuật 2 cây bút màu vàng và màu đỏ là xong”. Lính ta ỏi người tài hoa, làm giả mà như thật. Những năm sau này, căn cứ bám trụ của đơn vị không thể tồn tại ở mật khu mà phải chuyển về Đồng bằng sông Cửu Long, cái sáng kiến làm hoa đào giả được đem về địa bàn mới, nơi bạt ngàn sắc vàng hoa mai mỗi độ tết đến, xuân về.

Bao nhiêu cái tết sau chiến tranh, dạo qua các chợ hoa tết Hà Nội, dầu đã cầm cành đào ưng ý trong tay, vậy mà tôi vẫn dạo, vẫn dõng tìm để rồi chuốc lấy nỗi băng khuâng nhưng nhớ về một mùa hoa ngày ấy xứ phương Nam.

Thế đấy! Hoa tết đối với tôi đã hằn sâu bao kỷ niệm, những kỷ niệm một thời xa ngái nơi chiến trường xưa.

Khổng Minh Dự // Báo An ninh Thế giới Xuân

TẾT VIỆT TRONG MẮT KẺ THA HƯƠNG

Năm 2020 đầy biến động đang dần khép lại, như vậy cũng đồng nghĩa với việc Người Việt Nam sắp đón Tết Nguyên đán (Tết truyền thống - Tết Việt), và tôi cũng chuẩn bị đón cái Tết Việt thứ 9 của mình.

Saleem trong trải nghiệm làm bánh chưng

Tết là sự kiện văn hóa đối với mỗi người, nhất là với những dân tộc có truyền thống văn hóa lâu đời. Với người Việt Nam, Tết Nguyên đán là một món ăn tinh thần không thể thiếu, là ngày để đoàn tụ sum họp các thành viên trong gia đình, để các thế hệ tề tựu quây quần bên mâm cơm ấm cúng, cùng đón năm mới và những hứa hẹn về một tương lai tươi đẹp.

Là người nước ngoài, chính xác là người Palestine, sống tại Việt Nam, tôi đã đi hết những trầm trồ này đến những ngạc nhiên khác khi trải qua gần 9 cái Tết Việt. Với mỗi năm tôi lại có sự cảm nhận về ngày Tết khác nhau, nhưng có thể nói rằng, càng ngày tôi càng cảm nhận rõ nét và hiểu hơn rất nhiều về phong tục, tập quán của người Việt, điều mà ở cái Tết đầu tiên tôi chưa thể cảm nhận được, cũng bởi ngày đó trình độ tiếng Việt của tôi cũng như sự hiểu biết của tôi về văn hóa và phong tục tập quán của người Việt Nam còn rất khiêm tốn. Với tôi, cái Tết đầu tiên đó là cả một bầu trời của sự ngỡ ngàng, lạ lẫm, cảm giác khác biệt xen lẫn tò mò, khó hiểu.

Không khí sôi động và hân hoan của dịp Tết Nguyên đán mà tôi có thể thấy được rõ nét nhất là vào những ngày giáp tết khi đi cầu nguyện tại Thánh đường Hồi giáo số 12 Hàng Lược. Vào thời điểm này người người bỗng trở nên vội vàng chuẩn bị, sắm đồ đón Tết vô cùng náo nhiệt và rộn ràng. Đặc biệt là từ ngày 23 tháng Chạp (tháng 12 âm lịch) trở đi, tức là ngày tiễn ông Công ông Táo về Trời. Quả thực, về ngày này với người ngoại đạo như tôi rất thú vị vì vô cùng khó hiểu dù được bạn bè Việt Nam giải thích khá nhiều. Tôi thấy mọi người nô nức đi thả cá vàng ngoài sông, hồ với tâm trạng rất vui vẻ. Rồi người ta cũng tấp nập đi mua hoa đào, cây quất để mang về trưng diện trong nhà, rồi trang trí chúng bằng những dây đèn lấp lánh và những đồ trang trí mang đậm văn hóa phương Đông với màu đỏ vàng là hai màu chủ đạo thể hiện hạnh phúc và may mắn.

Nhiều bạn bè của tôi cũng thường nói về việc bận bịu mua sắm quà Tết biếu tặng người thân, họ hàng, bạn bè, đối tác để bày tỏ lòng biết ơn cũng như thể hiện sự quan tâm trong các mối quan hệ. Quả thực người Việt vô cùng trọng lễ nghĩa. Có lẽ điều này cũng được thể hiện qua một phong tục lâu đời của người Việt đó là Thờ cúng tổ

tiên. Phong tục thờ cúng tổ tiên của người Việt rất sâu sắc và với tôi đó là một truyền thống vô cùng tốt đẹp, giáo dục người đời sau phải tôn kính và biết ơn các thế hệ đi trước. Ban thờ tổ tiên là nơi được người Việt coi trọng vì sự linh thiêng, con cháu trong nhà phải thể hiện sự tôn kính bằng việc chấp tay bái lạy. Vào ngày Tết, Ban thờ cũng là nơi được trang hoàng rực rỡ và được sửa soạn tinh tươm, bày biện bởi mâm cao cỗ đầy thịnh soạn với đủ những đồ lễ truyền thống.

Bánh chưng là hình ảnh tiêu biểu gắn liền với ngày Tết Việt. Tôi đã rất may mắn khi có được rất nhiều trải nghiệm và kỷ niệm với loại bánh truyền thống này. Tôi đã được trải nghiệm gói khá nhiều loại bánh chưng ở Việt Nam và tôi tin rằng không phải người Việt Nam nào cũng có được trải nghiệm gói bánh chưng như tôi, vì xã hội ngày càng hiện đại, con người cũng bận rộn hơn, dịch vụ

Càng gắn bó lâu với Việt Nam tôi lại càng yêu mến đất nước và con người nơi đây. Vào những dịp Tết mà được bạn bè Việt Nam mời về quê ăn Tết cùng gia đình các bạn, tôi lại cảm nhận được sự thân thiện, mến khách và sự hào phóng của người Việt Nam.

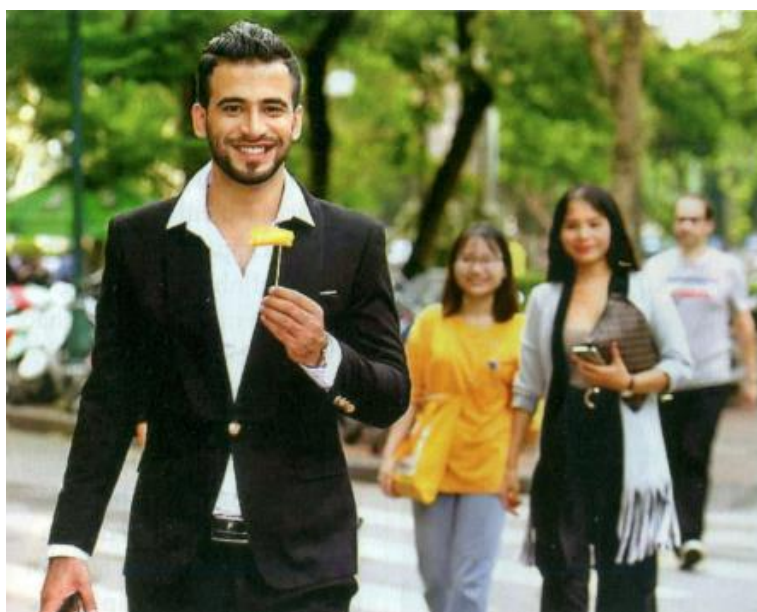
Saleem xin chữ

bán bánh chưng gói sẵn trở nên quen thuộc. Nếu ngày xưa gia đình nào cũng sẽ tự gói bánh chưng, trẻ con cũng tham gia trông luộc bánh, nhưng bây giờ không phải nhà nào cũng có thể thực hiện hoạt động vô cùng ý nghĩa này. Có thể nói, là người yêu những giá trị truyền thống, tôi thấy vô cùng tiếc cho thế hệ trẻ ngày nay khi dần lãng quên những hoạt động truyền thống dân tộc. Tôi đã từng gói bánh chưng vuông bằng khuôn ở Phú Thọ; gói bánh chưng Bò Đậu bằng tay ở Thái Nguyên; đến Hà Giang tôi lại được gói bánh chưng đen của dân tộc Tày; và ở Cần Thơ tôi được gói bánh chưng dài (bánh tét) - là một trong những đặc sản miền Tây. Tiếc là tôi lại chưa từng nếm thử các loại bánh chưng do chính tay mình gói vì tôi không ăn được thịt lợn, và điều đó khiến tôi nảy ra ý định: Gói bánh chưng bằng thịt cừu. Nhất định sau này tôi sẽ biến tấu đi một chút, sẽ thực hiện việc gói bánh chưng bằng thịt Lạc đà - đặc sản tiêu biểu của Sa mạc Ả Rập nói chung và Palestine nói riêng, để dung hòa ẩm thực giữa hai nền văn hóa lâu đời vốn được coi là vô cùng khác nhau.

Vào ngày tết Palestine sẽ không có bánh chưng giống như Việt Nam nhưng cũng có bánh truyền thống với nguyên liệu cơ bản là đặc sản phổ biến nhất và gần gũi nhất với đời sống của người nông dân ngày xưa. Đó là bánh Eid - một loại bánh ngọt giống bánh Trung thu của Việt Nam nhưng nhân bánh được làm từ quả chà là.

Sau 9 năm sinh sống, học tập và làm việc tại Việt Nam, tôi đã nhận ra rằng Tết Việt Nam và Tết Palestine có một vài điểm tương đồng như: Dọn dẹp, trang trí nhà cửa để đón tết; chế biến rất nhiều món ăn truyền thống, sum họp đoàn tụ các thành viên trong gia đình; diện đồ thật đẹp đi thăm viếng người thân, bằng hữu, hàng xóm láng giềng; mừng tuổi cho người già, trẻ em bằng tiền lì xì... Và cũng giống như Việt Nam,

Palestine cũng có ý nghĩa của những ngày tết như: “Mùng 1 Tết Cha - Mùng 2 Tết Mẹ - Mùng 3 Tết Thầy”. Điểm khác biệt nằm ở chỗ: Thời điểm tết của 2 dân tộc khác nhau. Tết Việt thường được tổ chức cố định vào mùa đông - xuân, tầm khoảng tháng 2 dương lịch hàng năm, còn Tết Palestine được tổ chức sau Tháng Lễ Ramadan, thời điểm không cố định mà luân phiên tuần tự vào các mùa được tính theo lịch đạo Hồi. Vì thế chúng tôi có thể đón Tết vào các mùa khác nhau, mỗi mùa Tết sẽ có sự thú vị riêng và vô cùng đặc biệt. Ngoài ra sau Tết 2 tháng, chúng tôi được đón thêm một Tết Lớn (Tết giết cừu) khi các tín đồ Hồi giáo đã hành hương đến thánh địa Mecca để cầu nguyện, và sau khi trở về sẽ thực hiện nghi thức giết cừu và phân phát thịt cừu cho người thân, họ hàng, và những người nghèo hay kém may mắn hơn.

Saleem

Đối với riêng tôi, Tết Việt mang lại nhiều niềm vui nhưng bên cạnh đó là thấp thoáng của những nỗi buồn man mác. Bởi vì thời điểm Tết của 2 đất nước khác nhau, nên đó cũng là lý do, khi ở lại Việt Nam ăn Tết Việt tôi lại thấy nhớ Tết Palestine rất nhiều, mong sớm có thể trở về với gia đình để được hưởng không khí như người Việt Nam đang được đón tết Việt Nam. Bên cạnh đó, tôi lại ở thủ đô Hà Nội - trung tâm Văn hóa - Kinh tế

- Chính trị của Việt Nam, vì thế Hà Nội trở thành điểm đến vì có nhiều cơ hội việc làm, dân cư các tỉnh cũng đổ về làm việc. Hình ảnh Hà Nội lúc nào cũng đông vui, náo nhiệt thường ngày lại không còn như vậy nữa vào những ngày Tết, khi người dân các tỉnh lần lượt về quê ăn tết đoàn viên, để lại Hà Nội với một không gian yên tĩnh và vắng vẻ lạ thường. Có lẽ vì thế nên mỗi lần bạn bè hỏi tôi: “Tết này Saleem có về nước không?” cũng khiến tôi không khỏi lặng đi, phảng phất chút buồn. Thực sự, tôi thấy vui cho mọi người vì được hưởng những điều tôi đang không có, cũng vui cho mình vì được nghỉ dưỡng một khoảng thời gian không ngắn sau một năm làm việc miệt mài... Dù vẫn luôn coi Việt Nam là quê hương thứ 2 của mình nhưng dù thế nào tôi vẫn là người gốc Palestine, sinh ra và lớn lên ở Palestine, nên nhìn cảnh gia đình đoàn viên ấm áp, hạnh phúc, tôi lại có đôi chút tủi thân, chạnh lòng.

Saleem Hammad // Báo Tiền Phong Xuân

SÁCH TẾT – PHONG VỊ NGÀY XUÂN

Tết đến Xuân về, quây quần bên gia đình với mâm cơm, với bánh kẹo, mứt Tết, đĩa hạt dưa cùng chén trà..., không khí Tết sẽ thêm đậm đà khi có cuốn sách Tết cạnh bên. Vài năm trở lại đây, sách Tết đã lại hiện hữu trong không khí Xuân nhiều gia đình, như một "gia vị" không thể thiếu. Với sách Tết, người già đọc để hoài niệm Tết xưa, người trẻ đọc để trân quý Tết nay.

MẠCH NGÀM VĂN HÓA

Trong không khí Xuân đã chộn rộn khắp phố phường, trong từng gian bếp, mái nhà, trên từng nhành cây, ngọn cỏ, người người, nhà nhà đã rục rịch sắm Tết. Nào đào, nào quất, nào mai, rồi mứt Tết, bánh chưng, dưa hành... Vài ba năm trở lại đây, trong danh sách sắm Tết của không ít người còn có những ấn phẩm ngày Xuân. Đó là một thú chơi tao nhã bên chén trà, bên miếng mứt Tết để cùng nhâm nhi hương vị Xuân.

Thú chơi sách Tết đã có từ lâu. Theo họa sĩ Lương Xuân Đoàn, hơn 90 năm trước, sách "Xem Tết năm Mậu Thìn 1928" của Tân Dân thư quán ra đời, đã mở lối tiên phong cho thể loại sách Tết trong lịch sử xuất bản nước ta. Nội dung chủ yếu trong cuốn này có 2 mảng văn hài đàm và thơ vui, chấp bút bởi nhiều tên tuổi nổi tiếng làng văn, mang lại cho độc giả những tiếng cười sảng khoái, với những câu chuyện, lời thơ giải trí nhẹ nhàng, dí dỏm ngày đầu năm. Thế nhưng, từ sau năm 1958, không còn ấn bản nào mang tên sách Tết, để lại trong lòng người đọc một khoảng trống tinh thần tiếc nhớ.

Ba năm trở lại đây, một số đơn vị xuất bản đã khơi lại dòng chảy đứt quãng này, tiêu biểu là Nhà sách Đông A với ấn phẩm "Sách Tết Kỷ Hợi 2019, tiếp đó là "Sách Tết Canh Tý 2020" và "Sách Tết Tân Sửu 2021". NXB Kim Đồng cũng tái khởi động lại dòng sách Tết cho thiếu nhi, mang đến nét Xuân cho các em nhỏ trong những ngày quây quần cùng gia đình. Trên thực tế thì dòng sách Tết cho thiếu nhi đã được NXB Kim Đồng thực hiện từ hơn 60 năm trước nhưng rồi vì nhiều lý do, đến năm 2020 vừa qua, sách Tết mới trở lại với các ấn phẩm như "Nhâm nhi Tết", "Đúng là Tết"... Và năm 2021, NXB Kim Đồng ra mắt "Nhâm nhi Tết - Tân Sửu 2021" cùng phiên bản tiếng Anh "This is Tết" của "Đúng là

Tết" năm trước. Bà Vũ Quỳnh Liên - Tổng biên tập NXB Kim Đồng cũng khẳng định, ra sách Tết sẽ là hoạt động thường niên được NXB như duy trì một nét đẹp văn hóa đọc.

Sự có mặt của những ấn phẩm Tết "cũ mà mới" ấy ngay lập tức được độc giả đón nhận, trở thành quà tặng tri thức đầy ý nghĩa, được đón chờ mỗi khi Tết đến Xuân về. Nhà văn Nguyễn Quang Thiều từng bày tỏ niềm vui trước sự trở lại của sách Tết: "Vây là bên cạnh những trang báo Tết hàng năm, sách Tết mang đến những vấn đề rộng hơn, hay hơn về Tết - một nét văn hóa truyền thống lâu đời của người Việt".

MUÔN MÀU TẾT

Đậm vị Tết là điều mà độc giả có thể tìm thấy trong các ấn phẩm Tết. Năm 2021, Công ty Đông A tiếp nối sách Tết năm thứ ba với cuốn "Sách Tết Tân Sửu 2021". Cuốn sách dày gần 300 trang do nhà văn Hồ Anh Thái tuyển chọn là một tuyển tập thơ - văn - nhạc - họa, với chủ đề mùa Xuân và ngày Tết. Mở đầu với "Khúc dạo đầu của mùa Xuân", cuốn sách đưa người đọc ngược miền ký ức trở về những ngày Tết xưa cũ ở miền quê nghèo trong "Tết xứ mưa" của Phạm Duy Nghĩa. Đó là một cái Tết rất đặc trưng ở vùng cao phía Bắc, nơi nhà cửa thưa thớt, Tết đến Xuân về kèm theo cái lạnh cắt da cắt thịt, nhưng vẫn không thể thiếu cảnh đào nhỏ với sắc màu đã in đậm trong ký ức của người Việt

Không chỉ vậy, cuốn sách còn đưa độc giả hòa mình trong không khí náo nức, khi các tân khoa vinh quy bái tổ trong "Tân Sửu vinh quy" của Đạt Nhân; rồi thưởng thức vị Tết với "miếng rươi ngày Tết thấm đẫm hương vị quê nhà, thấy cả cái tình của người mẹ hiền" trong "Món đồng quê phải chờ đúng dịp" của Uông Triều; cùng hòa vào dòng người với một tục lệ đẹp đầu năm trong "Ngày Xuân đi chợ cầu may" của Hoàng Gia Cương; hay cảm nhận vị Tết đang gõ cửa trong "Đã nghe không khí Tết" của Thi Hồng... Tiếp đó, giai phẩm "Xuân này mở ra một trời thơ và văn", với không khí Xuân tràn ngập trong các vần thơ của Lâm Huy Nhuận, Phạm Thị Ngọc Liên, Y Phương và Phạm Anh Xuân...; phần văn là các tên tuổi như Ma Văn Kháng (Nho còn xanh), Mạc Can (Về bến), Nguyễn Trí (Muốn ở lại mà được sao)... Phần nhạc là những bài cảm nhận sâu lắng và độc đáo về các nhạc phẩm nổi tiếng: Mùa Xuân gọi (Trần Tiến), Mùa Xuân đầu tiên (Văn Cao), Người lính mùa Xuân về (Doãn Nho-Nguyễn Thụy Kha).

Chưa hết, muôn màu cuộc sống được tiếp tục vẽ nên qua phần họa - giới thiệu tên tuổi một họa sĩ có năm tuổi cùng con giáp với năm đó hoặc có thành tựu nổi bật trong năm. Năm nay, nhà báo Lucy Nguyễn giới thiệu họa sĩ Thành Chương - người nổi tiếng với những tác phẩm hội họa, những pho tượng mang hình ảnh trâu với kiểu tạo dáng sinh động, đậm chất riêng... Những người làm sách đã mời các họa sĩ tên tuổi Thành Chương, Lê Trí Dũng, Đỗ Phấn, Lương Xuân Đoàn, Đỗ Hoàng Tường, Hoàng Phượng Vỹ, Tạ Huy

Long... tham gia minh họa sách. Sắc màu ngày Xuân vì thế càng thêm rực rỡ trên từng trang sách, có truyền thống, có hiện đại mà không làm mất đi chất Việt đậm đà...

Một ấn phẩm nữa cũng không thể không nhắc đến, cuốn "Hoài niệm mứt Tết" của 2 tác giả Nguyễn Thị Phiên và Đỗ Thị Phương Nhi, được NXB Phụ nữ

chấn làm thỏa

vị Tết với món

"Tôi nhớ những

ở Huế. Trời vẫn

mưa phún

Mạ đã chuẩn bị

những hũ mứt

cam sành vừa

món

cho tiêu

một hơi

ra từ

của

đã bắt đầu đỏ lửa từ đầu

Tết" - bắt đầu bằng những câu chữ

thương nhớ một thời như thế, 2 tác giả đã dẫn

độc giả trở về những món mứt Tết ngày xưa. Trong hơn 100 trang sách của "Hoài niệm

mứt Tết", các món mứt cổ truyền dân tộc lần lượt hiện ra, như mứt gừng, mứt bí, mứt hạt

sen, mứt kim quất, mứt măng cầu... với đầy sự khéo léo, tinh tế và tình cảm: "Khi thấy mẹ

mứt của tôi, bà cứ cười tủm tỉm rồi thủng thẳng trả lời: Đến công đoạn ni cháu phải bung

chảo mứt lên xóc đều, thỉnh thoảng dùng đũa đảo nhẹ nhẹ cho đến khi thấy đường thành

bột trắng mới dừng, đó là đối với các loại mứt khoai, mứt bí, mứt củ sen. Còn đối với mứt

gừng thì công phu hơn: Phải dùng tay gỡ các lát gừng ra cho thẳng, đẹp rồi cho ra mẹt,

tuyệt đối không được để các lát mứt gừng bị cong queo, như vậy mới thể hiện được sự

khéo léo của mình".

Một món quà Xuân không thể thiếu với các em nhỏ - cuốn "Nhâm nhi Tết - Tân Sửu

2021". Cuốn sách cũng gồm những tác phẩm thơ, văn, nhạc, họa đậm sắc Xuân, mang

tới không khí tươi mới, trẻ trung hiện đại trên nền văn hóa truyền thống, đưa các bạn đọc

nhỏ tuổi chu du đón Xuân trên khắp mọi miền Tổ quốc...

Ngoài ra, một nét chấm phá đặc biệt, mang đến sự tươi vui trong không khí Xuân phải

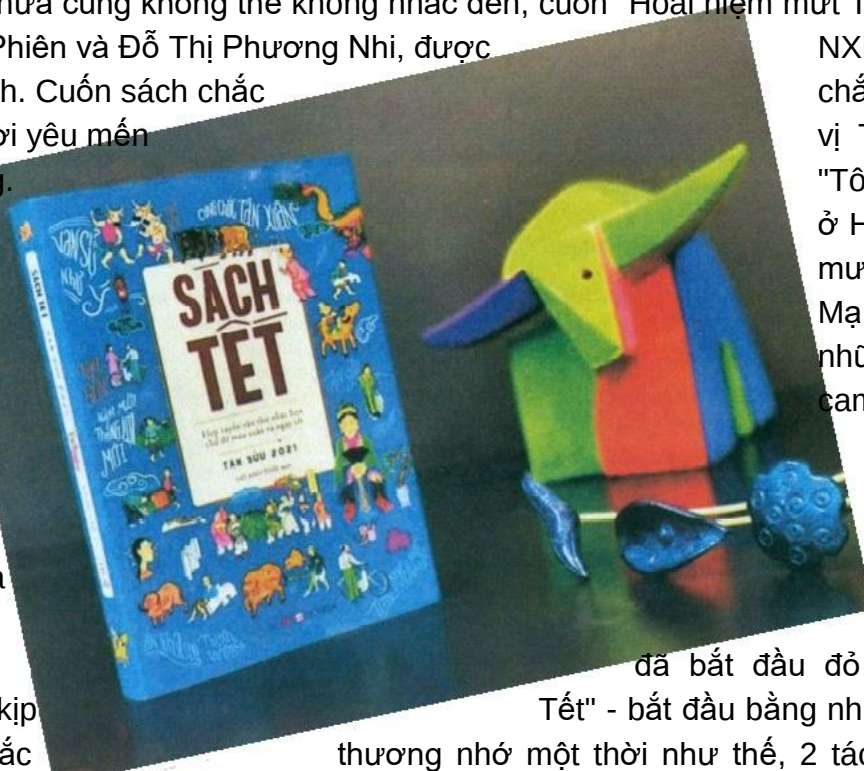
kể đến cuốn sách tranh "Tết là nhất, nhất là Tết" của tác giả 28 tuổi Mèo Mốc (tên thật

Đặng Quang Dũng). Cuốn sách kể câu chuyện của 2 chị em Ly và Chũn, lần đầu tiên có

một chuyến về quê ăn Tết với rất nhiều niềm vui và bài học mới mẻ. Cuốn sách không giới

hạn lứa tuổi. Đọc sách, trẻ em thấy những câu chuyện ấm áp nụ cười hồn nhiên, còn

người lớn sẽ có dịp để ngắm về sự đổi thay giữa Tết xưa và nay.

NXB Phụ nữ
chấn làm thỏa
vị Tết với món
"Tôi nhớ những
ở Huế. Trời vẫn
mưa phún
Mạ đã chuẩn bị
những hũ mứt
cam sành vừa
món
cho tiêu
một hơi
ra từ
của

đã bắt đầu đỏ lửa từ đầu
Tết" - bắt đầu bằng những câu chữ

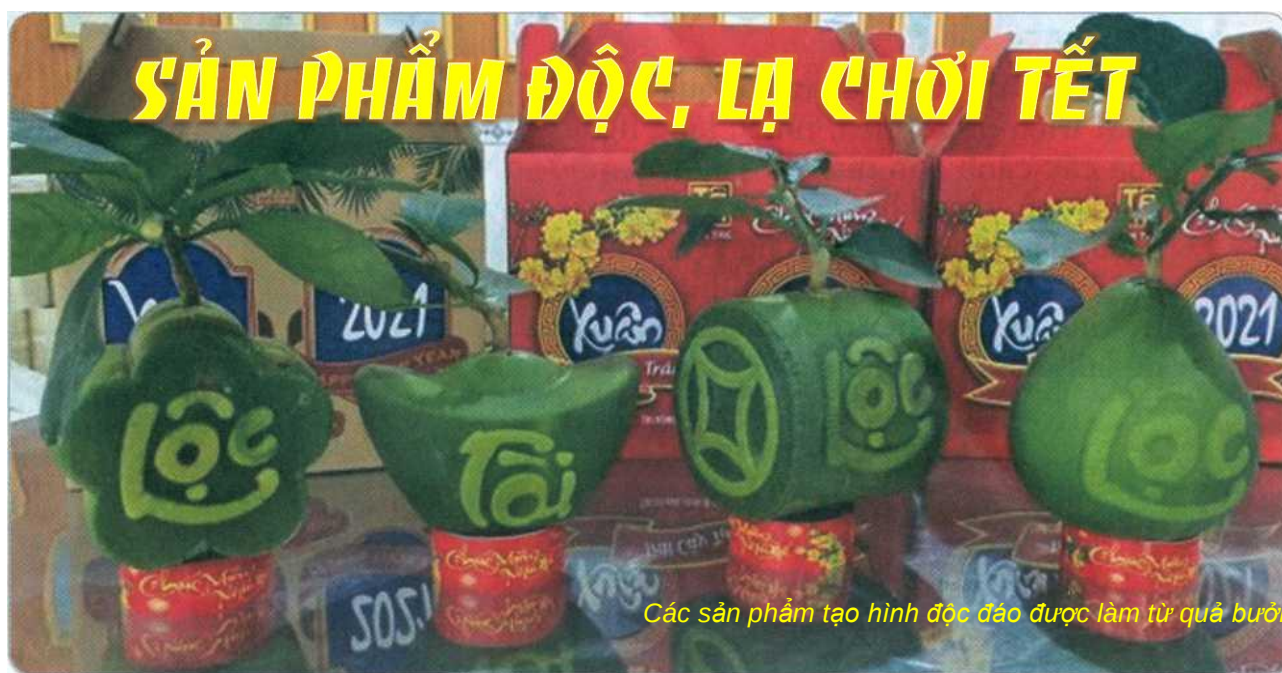
thương nhớ một thời như thế, 2 tác giả đã dẫn

độc giả trở về những món mứt Tết ngày xưa. Trong hơn 100 trang sách của "Hoài niệm mứt Tết", các món mứt cổ truyền dân tộc lần lượt hiện ra, như mứt gừng, mứt bí, mứt hạt sen, mứt kim quất, mứt măng cầu... với đầy sự khéo léo, tinh tế và tình cảm: "Khi thấy mẹ mứt của tôi, bà cứ cười tủm tỉm rồi thủng thẳng trả lời: Đến công đoạn ni cháu phải bung chảo mứt lên xóc đều, thỉnh thoảng dùng đũa đảo nhẹ nhẹ cho đến khi thấy đường thành bột trắng mới dừng, đó là đối với các loại mứt khoai, mứt bí, mứt củ sen. Còn đối với mứt gừng thì công phu hơn: Phải dùng tay gỡ các lát gừng ra cho thẳng, đẹp rồi cho ra mẹt, tuyệt đối không được để các lát mứt gừng bị cong queo, như vậy mới thể hiện được sự khéo léo của mình".

Một món quà Xuân không thể thiếu với các em nhỏ - cuốn "Nhâm nhi Tết - Tân Sửu 2021". Cuốn sách cũng gồm những tác phẩm thơ, văn, nhạc, họa đậm sắc Xuân, mang tới không khí tươi mới, trẻ trung hiện đại trên nền văn hóa truyền thống, đưa các bạn đọc nhỏ tuổi chu du đón Xuân trên khắp mọi miền Tổ quốc...

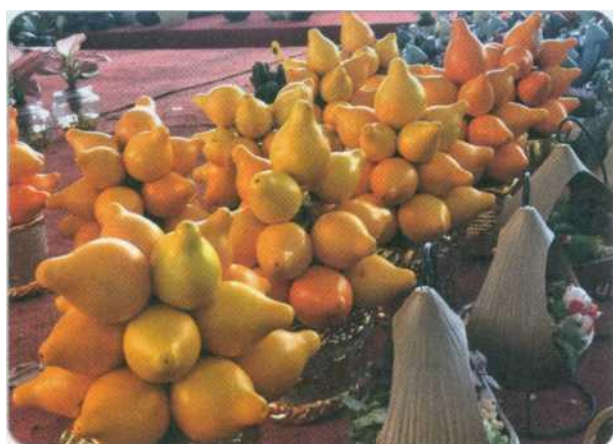
Ngoài ra, một nét chấm phá đặc biệt, mang đến sự tươi vui trong không khí Xuân phải kể đến cuốn sách tranh "Tết là nhất, nhất là Tết" của tác giả 28 tuổi Mèo Mốc (tên thật Đặng Quang Dũng). Cuốn sách kể câu chuyện của 2 chị em Ly và Chũn, lần đầu tiên có một chuyến về quê ăn Tết với rất nhiều niềm vui và bài học mới mẻ. Cuốn sách không giới hạn lứa tuổi. Đọc sách, trẻ em thấy những câu chuyện ấm áp nụ cười hồn nhiên, còn người lớn sẽ có dịp để ngắm về sự đổi thay giữa Tết xưa và nay.

Anh Minh // Báo An sinh xã hội Xuân

Các sản phẩm tạo hình độc đáo được làm từ quả bưởi.

Tết Nguyên đán cận kề, nhiều hàng hoa và cây cảnh tuyệt đẹp "đua nhau" rực rộ xuống phố. Năm nay, người dân có xu hướng chọn các loại quả, cây độc, lạ để trưng Tết.

Quả dư thừa bày mâm ngũ quả thờ Tết để cầu mong sung túc, đủ đầy.

2. Chuối sen vàng nổi lên từ vài năm gần đây như loài cây độc, lạ có thể mang lại tài lộc cho gia chủ.

Đây là loài chuối cảnh được lai tạo với tàu lá to bản, xanh mướt và bông hoa chuối vàng ươm trông như đóa sen vàng đang nở rộ trên tán lá. Ý nghĩa của chuối sen vàng là sự may mắn, thịnh vượng và sung túc.

1. Độc đáo quả dư thừa thể hiện sự dư giả, đủ đầy

Loại quả có tên dư thừa trở thành hàng "hot" trên thị trường Tết dù không ăn được, nhiều người đổ xô mua quả dư thừa bày mâm ngũ quả thờ Tết để cầu mong sung túc, đủ đầy...

Quả dư thừa có 5 phần "thịt dư" trên trái đều nhau thể hiện cho sự dư giả tròn đầy, thịnh vượng,...

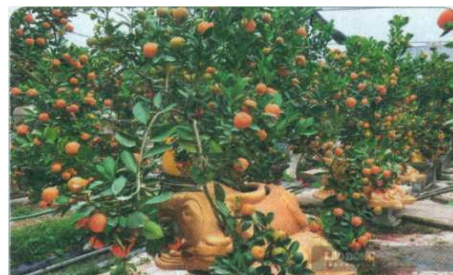
Chuối sen vàng mang may mắn, thịnh vượng và sung túc

Độc đáo dừa "cưỡi" trâu cách điệu.

4. Trâu vàng "cống" quất bonsai

Tại làng nghề Tứ Liên (Hà Nội), bằng sự khéo léo, tinh tế, người dân đã tạo ra những sản phẩm độc đáo, lạ mắt từ những cây cảnh thông thường để thu hút khách hàng dịp Tết.

Trâu vàng "cống" quất bonsai thu hút người mua.

Trâu "cống" bưởi bonsai "đắt khách".

5. Trâu "cống" bưởi bonsai

Anh Hoàng Đình Chính (34 tuổi, Văn Giang, Hưng Yên), chủ một vườn bưởi cảnh với hàng trăm gốc cho biết, đây là thời điểm anh phải ăn, ngủ luôn tại vườn để vừa chăm sóc, vừa đón khách tới xem và đặt mua chuẩn bị đón Tết.

Những cây bưởi cảnh hàng trăm quả được ghép trên những gốc bưởi cổ thụ nên có giá rất cao, mỗi cây giá thấp nhất là 30 triệu đồng, cao nhất lên tới 200 triệu đồng.

6. Bắp cải, su hào gắn đèn led lung linh

Là cây rau vô cùng thân thuộc, nhưng với ý tưởng độc đáo, hình ảnh chậu bắp cải lắp đèn led để chơi Tết được chia sẻ trên mạng xã hội những ngày qua để chơi Tết khiến nhiều người thích thú.

Không chỉ có bắp cải, súp lơ, su hào, cà rốt, ngô đồng... cũng được lên chậu vào nhà trưng Tết.

Ngoài ra, trên thị trường còn có sự "góp mặt" của nhiều sản phẩm chuộng khách mua như: Lan hồ điệp, đào Nhật tân, các cây dòng cây cảnh như thanh long cảnh, cây táo cảnh, bưởi khắc chữ Tài - Lộc, dưa hấu hình thoi vàng khắc chữ..., tạo nên không khí mua sắm sôi động trước thềm ngày Tết.

Bắp cải, su hào gắn đèn led tạo sự thích thú mới lạ.

Hữu Thắng // Báo Kinh tế nông thôn Xuân

LỜI CHÚC ĐẦU NĂM

Thường vào dịp năm mới, chúng ta thường chúc nhau sức khỏe, hạnh phúc và sống lâu.

Trên đời này ai chẳng muốn sống lâu, nhưng, thế nào là sống lâu? Sống trăm tuổi bạc đầu là sống lâu ai cũng nghĩ thế.

Thiếu nữ và Xuân

Cho đến nay cụ bà Violet Moss Brown người Jamaica thọ 117 tuổi được coi là sống lâu nhất thế giới (cụ vừa qua đời chưa lâu); và cụ ông Nonaka người Nhật thọ 113 tuổi (vừa mất) cũng được cho là sống thọ nhất thế giới.

Sau mùa lũ lụt vừa qua, chúng ta đã chứng kiến không những sự tàn phá khủng khiếp của thiên tai còn chứng kiến những tấm gương dũng cảm, sẵn sàng lao vào nơi nguy hiểm để cứu người, những tấm gương ấy sống mãi trong tâm tưởng của chúng ta.

Tôi nhớ lần đi tri ân những người có công với Tổ quốc tại Quảng Bình, Quảng Trị, trên chuyến tàu đêm, nhà thơ Trần Đăng Khoa đã kể câu chuyện người gác nghĩa trang Trường Sơn đêm đêm vẫn nghe tiếng hát, tiếng cười, mệnh lệnh hành quân của những người trẻ đã hy sinh vì Tổ quốc ngay trên mảnh đất thiêng gió Lào, cát trắng... Và Trần Đăng Khoa kết luận: Đó là những linh hồn bất tử, họ sống mãi với nước non này!

Đúng như Lão Tử đã nói: CHẾT MÀ KHÔNG MẤT LÀ SỐNG LÂU. Người xưa đã nói vậy và tôi thiên nghĩ rằng đó thực sự là một chân lý, một sự thật về con người, một định nghĩa đúng nhất về SỐNG LÂU.

Không phải ngẫu nhiên mà người ta thường nói: Sống gửi, thác nhờ. Đời người như một quán trọ ở trần gian, sinh thời nhạc sỹ Trịnh Công Sơn đã có nhiều bài hát về đề tài này. Con người có kiếp sau không, không ai biết cả.

“Thác là thể phách, còn là tinh anh” - Đại thi hào dân tộc Nguyễn Du đã viết vậy. Nguyễn Du sống ở trên đời có 54 năm (1766-1820) như người ta vẫn thường nói là hưởng dương 54 năm, nhưng tôi vẫn cho rằng cụ Nguyễn Du SỐNG LÂU. Chẳng phải có học giả nổi tiếng Việt Nam cho rằng: TRUYỆN KIỀU còn thì tiếng Việt còn, tiếng Việt còn thì nước Nam còn đó sao?! Tác phẩm TRUYỆN KIỀU bất hủ nên cụ Nguyễn Du mãi còn, ấy là cụ sống lâu vậy.

Có một nhân vật kiệt xuất trong lịch sử nước ta là Lý Công Uẩn, người sáng lập ra nhà Lý, chính là Lý Thái Tổ, người đã lập nên kinh thành Thăng Long với “Chiếu dời đô” bất hủ. Lý Thái Tổ cũng chỉ hưởng dương có 54 năm (974-1028). Nhưng cũng là người SỐNG LÂU, sống mãi trong lòng dân tộc.

Bác Hồ cũng vậy, Bác đã ra đi, đi gặp cụ Các Mác, cụ Lê Nin, nhưng, Bác vẫn sống mãi trong sự nghiệp của chúng ta.

Nếu nói rằng Đức Phật đã sống với chúng ta trên 2.500 năm không phải là không có lý, Chúa Giêsu cũng vậy, cũng như Đức Phật cũng đã sống với loài người trên 2.500 năm và bao nhiêu năm về sau nữa, không ai biết. Ấy cũng là TRƯỜNG THỌ, SỐNG LÂU vậy!

**Viết tại nhà vườn Sóc Sơn
Dương Kỳ Anh // Báo Tiền Phong Xuân**

ÁO DÀI - ĐIỂM NHẤN CỦA THỜI TRANG TẾT

Những năm gần đây, hình ảnh chiếc áo dài trong ngày Tết Nguyên đán trở nên quen thuộc. Chiếc áo dài không chỉ là trang phục truyền thống mà đã trở thành một xu hướng thời trang, với nhiều biến thể trong đời sống hằng ngày.

Áo dài cách tân kết hợp với quần skinny. Ảnh: Khánh Quỳnh

Với xu hướng thời trang ngày càng hiện đại, chiếc áo dài truyền thống đang có những biến chuyển nhằm đáp ứng nhu cầu phục vụ đời sống thường ngày, trong đó, đặc biệt là ngày Tết. Vì thế, chiếc áo dài truyền thống trở thành cảm hứng để những trang phục áo dài hiện đại ra đời. Các kiểu áo dài cách tân có kiểu dáng khá lạ mắt nhưng vẫn không bị biến chất, nó vẫn là hậu thân của áo dài truyền thống và mang những đặc điểm đặc trưng của áo dài. Hơn thế, áo dài hiện đại đổi mới liên tục, các nhà thiết kế thỏa sức sáng tạo, thay đổi từ kiểu dáng, chất liệu, họa tiết, phong cách đến cách phối trang phục. Đa dạng là thế nhưng vẫn bảo đảm được những chất cơ bản của áo dài, tôn lên vẻ đẹp người phụ nữ Việt Nam. Những chiếc áo dài cách tân với kiểu cổ áo tròn, hình thuyền, cổ chữ V, lượn sóng, cổ vuông là xu hướng thời trang đang được nhiều người lựa chọn... Hơn thế, với xu hướng thời trang hiện nay, những chiếc áo dài không chỉ đi kèm

với những chiếc quần lụa rộng truyền thống, mà được cách tân, có thể phối với quần jean, skinny, legging... Thậm chí, những chiếc áo dài cách tân còn có thể mix cùng chân váy xòe. Xu hướng thời trang áo dài cách tân kết hợp với quần skinny đang được nhiều người lựa chọn. Trang phục này mang lại sự trẻ trung, năng động.

Một cách kết hợp khác cũng mang lại sự trẻ trung là áo dài cách tân và quần lửng dáng suông, ống rộng-quần culottes. Chiếc quần culottes cũng có kiểu dáng gần giống với quần lụa áo dài truyền thống nên có thể dễ dàng sử dụng kiểu quần này để thay thế quần truyền thống. Khi kết hợp áo dài cách tân với kiểu quần này sẽ mang đến sự cá tính, phá cách.

Xu hướng thời trang mặc áo dài cách tân thành váy đang được thể hiện rất đa dạng. Những chiếc áo dài cách tân có độ dài quá hông, áo dài dáng chữ A hiện đại là sự lựa chọn được nhiều người yêu thích hiện nay. Với chiếc áo dài dáng chữ A có thể mặc như một chiếc váy nữ tính.

Cùng những kết hợp mới mẻ, xu hướng thời trang áo dài cách tân hiện nay có chất liệu vải voan mỏng, mát cùng họa tiết hoa văn nhã nhặn hay rực rỡ đã lên ngôi.

Hoàng Oanh // Báo Quân đội nhân dân Xuân

III. ẨM THỰC MÙA XUÂN VÀ SỨC KHỎE NGÀY TẾT

Những ngày cuối tháng chạp, trong vô vàn âm thanh náo nhiệt của phố phường, tôi thoáng nghe đâu đó hương xuân vừa nhen lên rất nhẹ. Nhìn hoa cúc, hoa mai vàng đang bắt đầu khoe nụ, không khí xuân đã gõ cửa từng nhà, tôi không khỏi bồi ngùi nhớ đến những hương vị tết quê của ngày xưa. Đó là hương vị thơm ngon của từng hạt cốm ngọt dịu, cay cay, thơm dậy mùi gừng mà ba mẹ tôi thường làm vào dịp tết. Với tôi, hương vị ấy là hồn quê, là cả một khung trời yêu thương mà mỗi khi tĩnh lặng, tôi vẫn thấy rưng rưng nhớ về.

Những năm về trước xóm tôi nghèo lắm, nhưng tết đến nhà nào cũng ráng kiếm cho được vài miếng thịt để gói bánh tết, kiếm vài kg lúa nếp để làm vài học cốm. Khi ấy, tôi còn bé xíu nên chỉ xem các bà, các mẹ trong xóm rang nổ, sàng nổ, sên đường với gừng, dừa và me. Còn việc đóng cốm dành cho đàn ông. Những đêm cách tết chỉ vài ngày, tiếng đóng cốm đùng đùng vang vọng từ đầu xóm đến cuối xóm. Đám trẻ con chúng tôi háo hức lắm, cứ mong tết đến thật nhanh để có thể được ăn những miếng bánh ngọt ngào, đậm đà chất quê đó.

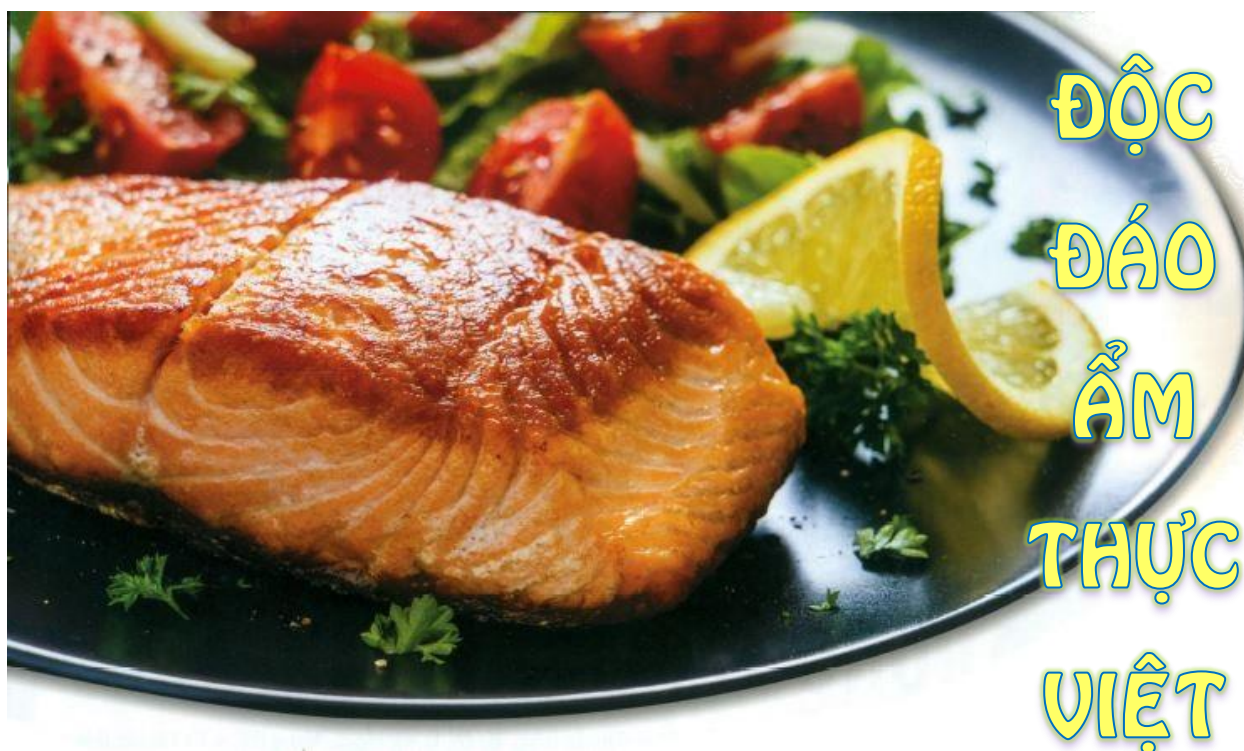

Nhà nghèo, thế nhưng thương các con nên ba mẹ tôi cũng cố gắng mua vài ký nếp về rang nổ, sàng, sảy trấu, sên đường rồi sang hàng xóm mượn học về đóng cốm. Mẹ rang nếp trên một chảo gang rất lớn, sau khi nở bung thành hạt nổ trắng tinh, mẹ cất vào bao chờ hỗn hợp gồm: đường, dừa, gừng và me được nấu xong. Tôi thích nhất những khoảnh khắc này, bởi khi đó tôi thường vốc trộm vài nắm hạt nổ rồi cuộn vội trong áo mà chạy ra vườn. Hạt nổ còn nóng, giòn tan đủ sức để làm cho những đứa trẻ quê ngày ấy như tôi thêm thường mà nhai vội nhai vàng vì sợ mẹ nhìn thấy.

Sau khi hỗn hợp nước đường được nấu xong, mẹ rưới vào hạt nổ và trộn đều tay cho hỗn hợp bao lấy hạt nổ chờ ép thành học. Phần đóng cốm là công việc của ba. Cốm học phải ép cho thật chặt nên ba thường dùng cây đòn dài, một đầu buộc vào góc cột nhà lấy thế mà ép xuống, trông cực lắm. Ba bảo: “Cực một chút nhưng cốm càng ép chặt bao nhiêu thì sau này khi cất nhỏ không bị vỡ vụn mà ăn cũng dẻo và ngon hơn”.

Ngày tết, mẹ thường chọn vài học cốm đẹp nhất để lên bàn thờ. Số còn lại để dành ăn tết hay mẹ gói làm quà cho cho các cô chú ở phương xa. Đầu năm, mẹ cất vài học cốm ra để cả nhà thưởng thức. Mẹ cười nói, ăn cốm học rồi tự nhiên bao nhiêu muộn phiền của năm cũ sẽ trôi qua một cách nhẹ nhàng. Bởi cốm học thơm hương của nếp, ngọt của đường, cay của gừng, chua của me của dừa hòa quyện vào nhau; tựa như cuộc đời người dù trải qua chua cay, đắng, ngọt bùi thì đều mong chờ cái tết đoàn viên.

Thùy Trâm // Báo Bình Thuận Xuân

Với đường bờ biển dài hơn 3.200 km từ Bắc vào Nam, Việt Nam không chỉ có nhiều vịnh, biển đẹp xứng tầm thế giới, góp phần mang lại giá trị kinh tế cao cùng tiềm năng NTTS lớn, mà còn có nền văn hóa ẩm thực hải sản phong phú.

Hải sản ở các vùng biển Việt Nam có nhiều loại giống nhau, nhưng tùy theo điều kiện của từng vùng mà mỗi địa phương lại có vị đặc biệt hơn. Ngoài ra, bằng bàn tay khéo léo của các đầu bếp từ các nhà hàng sang trọng đến những quán ăn bình dân, thì các loại hải sản lại được chế biến thành nhiều món ăn hấp dẫn, mới lạ; thu hút được du khách gần xa. Đặc biệt, ẩm thực hải sản Việt còn là điểm nhấn trong nét văn hóa đặc sắc gắn liền với các điểm du lịch nổi tiếng, thu hút du khách trong và ngoài nước.

Việt Nam cũng vinh dự được Tổ chức World Travel Awards bình chọn ở ba hạng mục là điểm đến di sản, văn hóa, ẩm thực hàng đầu châu Á; điều này cũng giúp kích cầu tiêu dùng và là cơ hội quảng bá sản phẩm thủy sản đến với bạn bè năm châu.

Phương Trang // Báo Thủy sản Việt Nam Xuân

TINH TÚY CỦA ĐẤT TRỜI

Dã từ lâu một số loài hoa là những món ăn ngon độc đáo trên bàn tiệc Xuân. Nếu khéo tay, ngày Tết bạn sẽ có những món ăn làm từ các loại hoa, bởi nó vừa ngon vừa đẹp mắt.

Chả hoa sen chay

Miệt Sông nước Nam bộ tháng Giêng có loại cá út thịt béo ngậy, trứng khác trứng cá thường ở chỗ cả chùm vàng trong veo y hệt hoàng ngọc, khi chín, giòn, dai giống sụn heo. Cá út mà nấu với hoa chuối thì đúng là nhất hạng trên đời.

Hoa chuối trộn lá giang thịt gà

Lẩu hoa hồng trắng

Hoa chuối trộn ghê

cho cá sạch sẽ, tách trứng ra riêng. Quơ chà dứa, chà tre ngoài vườn, quạt cho lửa cháy phừng phừng, nước me sôi bập bùng thì trút cá vào. Trứng cá nổi vầng rực rỡ màu hoa hướng dương mới cho hoa chuối vào, rắc tí tã, ngò om, rau răm. Múc muống canh cá út nếm thử nghe nước ngọt, hương me nhẹ nhẹ, nồng nàn mấy loại rau gia vị, bao nhiêu mệt mỏi tiêu diêu hết trơn hết tơi.

Bắp chuối còn làm nhiều món chay hết ý. Cọng nhụy hoa công phu nộm ướp, chiên giòn, hay bóp thấu giả gà xé phay đều tuyệt ngon. Tô bún mắm, bún mọc, bún bò Huế chay muốn ngon phải có bắp chuối thái sợi, rau ghém đi kèm, dễ ăn, ăn ngon, lại giảm vài milimét cho vòng số

Bông hẹ xào tim heo

Bông hẹ xào tim heo

Nữ hoàng kiều sa, quý phái hồng trắng chẳng chịu thua ai trong vườn ẩm thực. Tô súp lòng gà vang vầng mỡ vàng chanh, thoảng bung dăm cánh hồng bạch mịn màng lên mặt lập tức hương quyến rũ nồng nàn tung bay khắp nơi. Xưa kia cháo hoa hồng nhần nhục, hạt kê, mật ong được xem là thần dược trị bệnh, dưỡng sắc. Võ Tắc Thiên, Từ Hy

Thái Hậu, Cléopatra chung một bí quyết trẻ mãi là tắm cánh hoa hồng, uống nước sắc từ hoa hồng và ngự thiện các món ăn có hoa hồng.

Mấy ai được dịp ngắm quỳnh nở đêm trắng, xiết bao ngọc ngà tinh khiết phụng phục nuốt nà. Quỳnh chỉ nở nửa đêm thanh vắng và khép nụ lúc bình minh hé rạng. Vì vậy hiếm người có duyên thưởng thức mùi huyền ảo của quỳnh. Không sao, đã có quỳnh hoa, quỳnh hương lên đĩa lên mâm. Sáng sớm nâng niu đóa hoa vừa thiếp ngủ, khéo léo lật bỏ nhụy vàng đáng. Tàu hủ non, mì căn phi nộm kiểu vàng rộm, xào boa rô thơm lừng rồi rước quỳnh nhập cuộc. Gắp đĩa quỳnh mềm mại, nước ngọt trào dâng hòa quyện chao tương gia dấm, thấm thìa hết biết.

Gỏi bông bí vàng

ba muống thôi đã ấm áp hết tình nồng đêm Xuân.

Lên miền cao Tây Bắc sẽ ngẩn ngơ trước ngút ngàn hoa ban trắng điểm sọc hồng nhạt, thăm bất kỳ gia đình người Thái nào bạn cũng mê mết hương hoa ban qua bao món ngon thấm gió rừng gió núi: hoa ban hầm móng giò, xào thịt lợn rừng, đồ xôi, hoa ban nộm củ giềng, hoa ban nộm vùng...

Ban nở rộ, nhót cũng chín đỏ trên cây. Quả nhót chín giã lấy nước cho chút muối, ớt, tỏi, mắc khén, mì chính, làm thành món chấm xôi hoa ban là tuyệt chiêu. Lẻ bạn, sầu đâu, so đũa đỏ, so đũa tím, kim châm, súng, thiên lý, kèo nèo... muôn hồng ngàn tía không kể xiết món ngon vật lạ từ chúng.

Mong rằng ai cũng có dịp làm con ong cánh bướm chao lượn thưởng thức hết những tinh túy ấy của đất trời...

Cúc trắng sứ giả tình yêu được những cặp đôi dùng làm thầy bói "yêu, không yêu" khá mặn mà cùng canh tim heo, thịt băm. Bí quyết để cánh cúc không đắng mà dịu dịu trên môi là lúc rắc hoa vào tô canh. Tim heo hầm quế, hồi, cau kỷ tử, sôi ừng ục bốc hơi nghi ngút, múc ra cho cúc vô liền, hớp hai

Dương Văn Minh Lộc // Báo Doanh nhân Sài Gòn Xuân

Thư viện tỉnh Bình Thuận – Số 286 Trần Hưng Đạo – Tp. Phan Thiết – Tỉnh Bình Thuận

MÚT – MÓN NGON, VỊ THUỐC NGÀY XUÂN

Mút là món ăn truyền thống dùng đãi khách mỗi độ Xuân về. Nếu như bánh chưng - bánh dày là món không thể thiếu vắng trong ngày Xuân thì mút cũng như "cái hồn" không thể thiếu của Tết cổ truyền dân tộc.

Dưới đây là những tác dụng có lợi cho sức khỏe của một số loại mút điển hình.

Mút gừng: ăn từ 10 - 15gr mỗi ngày có tác dụng làm ấm người, kích thích tiêu hóa. Mút gừng có tác dụng giải độc, chống nôn mửa, bụng đầy trướng, đau bụng do ăn uống không điều độ; dùng phòng bệnh viêm đường hô hấp (viêm họng, ho mất tiếng)...

Mút cà rốt: dùng 30 - 50gr/ngày có tác dụng bổ huyết, kích thích tiêu hóa. Dùng cho người ăn khó tiêu, gầy còm, thiếu máu, trẻ em chậm lớn, chậm mọc răng và tiêu chảy kéo dài do thiếu dinh dưỡng. Mút cà rốt còn chữa được kiết lỵ mãn tính. Trong cà rốt còn có tiền Vitamin A - có tính năng ngăn ngừa khô giác mạc, vết thương lâu lành và tăng cường sức đề kháng của cơ thể...

Mút hồng: hồng nguyên trái ép dẹp sấy khô hoặc là hồng rim đường dùng từ 60 - 100gr/ngày, có tác dụng chữa suy nhược cơ thể, suy dinh dưỡng. Khi ăn mút hồng, đừng vứt vỏ vì vỏ hồng là một vị thuốc tốt chữa ho và bệnh đi tiểu đêm.

Mút sen: ngày ăn từ 20 - 50gr hạt sen vừa bỏ, vừa có tác dụng an thần đối với người suy nhược, kém ăn, mất ngủ do căng thẳng hoặc do sử dụng nhiều các chất kích thích, như: cà phê, thuốc lá, rượu, bia...

Mút cà chua: nhiều tiền Vitamin A dùng cho người suy dinh dưỡng và người lao động trong môi trường nóng bức hay ô nhiễm, có tác dụng giải nhiệt, giải khát và tăng lực. Vỏ cà chua có Lycopene là một chất ngăn ngừa ung thư hiệu quả.

Mút đậu phộng: giá trị dinh dưỡng cao do các chất đạm, đường, béo chứa trong hạt, cung cấp lượng Kali, Can-xi, Niacin, Maglê... lớn giúp cơ thể tăng cường khả năng chống rét.

Mút dừa: có tác dụng nhuận tràng, là vị thuốc chống táo bón trong những ngày Tết do ăn nhiều chất đạm. Xứ dừa Bến Tre nổi tiếng món này, sợi mút dừa nhỏ vừa dẻo vừa thơm ngon, béo ngậy, đặc biệt là món mút dừa non.

Mút khoai lang: có tác dụng bồi dưỡng và nhuận tràng, tiêu-viêm, thanh can, lợi mật, sáng mắt, vàng da, ung nhọt, viêm tuyến vú, phụ nữ kinh nguyệt không đều (dùng trước kỳ kinh), nam giới di tinh, trẻ em cam tích, lị.

Mút me: có tác dụng nhuận trường nhẹ, nhiều acid sinh học và Acid Tartrat từ Potassium, chống buồn nôn, giải khát và xua tan mệt mỏi, hạ sốt.

H.D // Báo An Giang Xuân

MÚT TẾT DƯỚI GÓC NHÌN VỀ DINH DƯỠNG

Mứt là một món ăn dịp tết cổ truyền của Việt Nam: nhà ai cũng không quên có hộp mứt tết để thắp hương ông bà tổ tiên. Mứt là món ăn không thể thiếu trong mỗi gia đình vào những ngày tết; mọi người hay mời nhau một số loại mứt tết, bên chén trà xanh.

Trước đây chỉ có chừng chục loại nhưng ngày nay mứt tết xuất hiện rất nhiều, từ các loại rau, củ như khoai lang, bí đao, cà chua, gừng... đến tất cả các loại trái như hồng, đào, lê, me, mận, táo, dâu, kiwi... đều được chế biến thành mứt và với các tác dụng cho sức khỏe khác nhau:

- **Mứt gừng:** tác dụng làm ấm tử vị, chống nôn, giải độc, chữa ho.
- **Mứt tắc:** giải nhiệt, kích thích tiêu hóa, long đờm, chống nôn, giải độc rượu.
- **Mứt sen:** an thần, giảm stress, chống suy nhược.
- **Mứt hồng:** chống suy nhược, chữa ho, tiểu đêm.
- **Mứt khoai lang:** nhuận trường, chống táo bón.
- **Mứt dứa:** nhuận trường.
- **Mứt me:** giải khát, kích thích tiêu hóa, nhuận trường.
- **Mứt cà chua, cà rốt:** giúp sáng mắt, đẹp da, ngừa ung thư tuyến tiền liệt.

Tuy nhiên, việc chọn dùng cũng nên có nhiều điều lưu ý: mứt là các thực phẩm dinh dưỡng vì có chứa nhiều thành phần tốt cho cơ thể như đường bột, protein, acid hữu cơ, vitamin và khoáng chất, nhiều chất chống lão hóa tốt cho sức khỏe. Đặc biệt hơn là các nhóm hóa thực vật có tác dụng chống oxy hóa tế bào, tăng cường lợi gan, thải độc cho cơ thể.

Mứt thường quá ngọt, không thích hợp cho người tiểu đường, người có đường máu cao, béo phì, hay người muốn ăn kiêng. Một số loại mứt chứa nhiều loại beta-caroten hoặc vitamin A, C như mứt cà chua, cà rốt, táo, mận, kiwi... sẽ bị phân hủy do nhiệt độ và thời gian chế biến mứt quá lâu sẽ làm mất tác dụng của các nhóm vitamin. Do đường nhiều nên mứt tạo ra năng lượng là chính, không cung cấp đủ thành phần dưỡng chất, nhất là các vitamin, khoáng chất cho cơ thể so với lúc còn tươi, vì vậy không tốt khi dùng cho người già, trẻ em, và các phụ nữ mang thai trong suốt thai kỳ; không nên ăn nhiều hoặc thay thế cho các thực phẩm khác. Ăn nhiều mứt dễ sinh đầy bụng và làm giảm mất cảm giác đói, do đó làm hạn chế sự ăn vào trong hai bữa ăn chính.

Năm nào cũng vậy, sắp đến tết Nguyên đán, vấn đề bánh - mứt - kẹo lại được bàn tán sôi nổi. Đây là mặt hàng rất đa dạng nên các cơ quan chức năng cũng rất khó kiểm soát về chủng loại, nguồn gốc, xuất xứ, và chất lượng. Mỗi nguy hại cho sức khỏe từ những sản phẩm không đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm do nhập khẩu từ Trung Quốc hay từ những cơ sở sản xuất thủ công mất vệ sinh an toàn thực phẩm trong

khâu chế biến, hay tiềm ẩn dùng các loại phụ gia không được phép sử dụng trong ngâm, tẩm ướp hay tạo màu sắc bắt mắt... đã khiến người tiêu dùng không khỏi lo lắng. Các cơ quan chức năng và các chuyên gia thị trường đã và đang phối hợp thanh kiểm tra chặt chẽ các mặt hàng mứt tết. Nhiều tư vấn tiêu dùng như “Người Việt ưu tiên dùng hàng Việt” được đưa ra.

Nhưng thực tế, “mứt ba không” (không nhãn mác nguồn gốc, không ngày sản xuất, không hạn sử dụng), vẫn len lỏi đi vào thị trường và được bán ở khắp nơi như: Hàng Buồm, chợ Đồng Xuân, Hàng Đường, chợ Hà Đông..., cũng như hình thức kinh doanh online.

Vẫn còn những cơ sở chế biến mứt thủ công không đảm bảo về vệ sinh an toàn thực phẩm, nguồn gốc của hàng mứt bán lẻ trên thị trường online, hay offline. Với những cơ sở sản xuất tạm, không đủ đảm bảo an toàn thực phẩm: nơi phơi nguyên liệu bụi bặm, thùng xô chậu ngâm mứt cáu bẩn, rồi các loại phụ gia không được phép sử dụng như: hóa chất tẩy trắng, phẩm màu, đường hóa học, hàn the... đều có nguy cơ độc hại với sức khỏe.

Một số cơ sở sản xuất không hợp vệ sinh, có thể gây nhiễm khuẩn, làm phát sinh một số bệnh đường tiêu hóa như tiêu chảy do nhiễm khuẩn. Quá trình bảo quản không đạt tiêu chuẩn dễ sinh nấm mốc làm ảnh hưởng có hại nhiều cho sức khỏe hơn là có lợi.

Người tiêu dùng nên chọn mứt ở đâu?

Nhiều gia đình đã tự chế biến mứt cổ truyền cho ngày tết, nếu không quá bận rộn. Điều này cần khuyến khích vì giữ được hương vị ngày tết và chị em lại thêm được dịp nữ công gia chánh “khéo tay, hay làm”. Hoặc các mẹ nên chọn mứt của Việt Nam, được chế biến bởi các công ty lớn, có thương hiệu, có nhãn mác đầy đủ, có ngày sản xuất và hạn sử dụng.

Dưới khía cạnh dinh dưỡng: tốt nhất là nên giảm bớt lượng mứt sử dụng và thay thế bằng cách ăn các loại trái cây tươi trong những ngày tết như dưa hấu, cam, quýt, bưởi, hồng, dâu, táo... có lợi cho sức khỏe. Có thể thay thế mứt tết bằng các loại hạt ngũ cốc hoặc hạt bí, đậu phộng, hạt điều, đậu hòa lan, riêng với hạt dưa thì chú ý vì nếu được nhuộm bằng phẩm màu không tốt cũng có hại cho sức khỏe.

Nguyễn Thị Lâm // Báo Khoa học phổ thông

NGÀY XUÂN NÓI CHUYỆN RƯỢU, TIM MẠCH VÀ THÚ VUI TRẦN THỂ

Những buổi ký kết hợp đồng, liên hoan, gặp gỡ đối tác... hầu như không thể thiếu ly rượu. Từ bị "ép buộc", rượu trở thành "thói quen", là "thú vui trần thế" với nhiều doanh nhân lúc nào chẳng hay. Và nếu quá đà, người uống rượu phải đối mặt với biết bao hệ lụy, đặc biệt là các bệnh về tim mạch.

Một buổi chiều, một bệnh nhân được đưa đến phòng khám của tôi trong tình trạng suy gan nặng, bụng báng, tràn dịch màng phổi. Bốn mươi tư tuổi mà anh ta đã có thâm niên uống rượu 25 năm, uống suốt ngày. Anh đã bị xơ gan và xơ vữa động mạch do uống quá nhiều rượu.

Một lần trên thị trấn SaPa, chủ khách sạn Thanh Sơn nơi chúng tôi tạm trú mang ra một hũ rượu thuốc ngâm mời khách nhấp thử vài ly. Một cụ già 85 tuổi mà vẫn tráng kiện như người đàn ông tuổi 40, nhờ rượu đấy. Ngày nào cũng vậy, chỉ hai ly rượu cho một bữa cơm, "giúp ăn nhiều và khỏe mạnh hơn", ông tâm sự. Như để chứng minh cho lời nói của mình, ông cất hũ rượu đi sau khi chúng tôi uống đến ly thứ hai.

Nhiều bệnh tim mạch và mạch máu của não có liên quan đến uống rượu, gây gia tăng đáng kể về tỷ lệ bệnh và tỷ lệ tử vong. Trên thực tế, rượu có nhiều ảnh hưởng trên hệ tim mạch.

Cả hai tình trạng nghiện rượu cấp tính hay mạn tính đều ảnh hưởng đến huyết áp của người uống rượu. Nếu uống rượu nhiều và uống lâu dài có thể ảnh hưởng lên cả cơ của quả tim. Từ đó sẽ dẫn đến các hậu quả nghiêm trọng như rối loạn nhịp tim, rung nhĩ...

TĂNG HUYẾT ÁP

Đã có rất nhiều công trình khoa học nghiên cứu trên một số lượng khá lớn bệnh nhân cho thấy có sự liên quan chặt chẽ giữa việc uống rượu và tăng huyết áp. Ví dụ công trình nghiên cứu Intersalt tiến hành trên 4.626 đàn ông và 4.647 đàn bà tuổi từ 20-59 của 32 quốc gia cho thấy: đàn ông uống từ 300-499ml rượu mỗi tuần có huyết áp tâm thu trung bình cao hơn những người không uống rượu là 2,7mm Hg của huyết áp tâm thu và 1,6mm Hg huyết áp tâm trương. Đàn ông uống trên 500ml rượu mỗi tuần sẽ có huyết áp tâm thu và tâm trương cao hơn những người không uống rượu là 4,6/3. Trong khi phụ nữ nếu uống trên 300ml rượu mỗi tuần sẽ có huyết áp cao hơn những phụ nữ không uống rượu là 3,9/3,1mm Hg.

Cũng có khá nhiều công trình nghiên cứu cho thấy, người uống các loại rượu có độ cồn cao, rượu nặng sẽ có biến chứng cao huyết áp nhiều hơn so với người uống các loại rượu có độ cồn thấp (dưới 30 độ).

Một nghiên cứu khác trên 58.218 y tá ở Mỹ cho thấy, trong 4 năm, những người uống trên 20g rượu mỗi ngày có sự gia tăng đáng kể nguy cơ cao huyết áp và mức độ cao huyết áp phụ thuộc rất nhiều vào mức độ lệ thuộc vào rượu của bệnh nhân. Nhiều nhà

nguyên cứu cho rằng, rượu là một trong những nguyên nhân quan trọng dẫn đến việc tăng huyết áp ở bệnh nhân.

RƯỢU VÀ BỆNH THIẾU MÁU CƠ TIM

Nhiều nghiên cứu cho thấy có sự liên quan giữa người uống rượu bị bệnh thiếu máu cơ tim và nhồi máu cơ tim. Tuy nhiên, sự liên quan này tỷ lệ nghịch với lượng rượu uống mỗi ngày. Có nghĩa là uống rượu vừa phải thì tỷ lệ bệnh thiếu máu và nhồi máu cơ tim sẽ giảm, còn nếu uống nhiều rượu quá thì nguy cơ thiếu máu và nhồi máu cơ tim sẽ gia tăng. Một nghiên cứu trên 12.321 bác sĩ ở nước Anh cho thấy, rượu (uống ít vừa phải) làm gia tăng tỷ lệ HDL Cholesterol là một loại cholesterol tốt có tác dụng bảo vệ thành mạch và cơ tim. Trong khi đó, nó làm giảm LDL Cholesterol - một loại cholesterol xấu gây xơ vữa và nghẽn tắc lòng mạch máu.

Ngoài ra, rượu cũng làm giảm lượng chất Fibrinogen trong máu cũng như giảm quá trình kích hoạt tiểu cầu, từ đó làm giảm khả năng hình thành các cục máu đông trong lòng mạch. Vấn đề này có lẽ liên quan đến sự hiện diện của nhiều chất chống oxy hóa trong rượu vang đỏ của Pháp. Đây là một lợi điểm đáng lưu ý của rượu vang đỏ.

RƯỢU LÀM RỐI LOẠN NHỊP TIM

Những người nghiện rượu nặng, sau những đợt uống nhiều rượu, có thể có những đợt bị rối loạn nhịp tim, đặc biệt là ngoại tâm thu trên thất. Người ta thường gọi "hội chứng ngày nghỉ lễ", để chỉ sự rối loạn nhịp tim ở người có trái tim bình thường sau khi uống nhiều rượu trong dịp lễ hoặc hội hè. Ở những người dưới 65 tuổi thì uống nhiều rượu sẽ là một nguyên nhân chính, chiếm đến 63% các trường hợp loạn nhịp tim kiểu rung nhĩ.

UỐNG NHIỀU RƯỢU CÓ THỂ GÂY SUY TIM

Rượu có thể gây tác hại trực tiếp trên cơ tim, nhất là tâm thất bên trái và có thể dẫn đến suy tim. Một nguyên nhân nữa thúc đẩy quá trình này là do trong khẩu phần ăn của những người nghiện rượu thường thiếu Vitamin B1, và sự thiếu hụt này sẽ dẫn đến suy tim. Người ta gọi những trường hợp này là bệnh cơ tim do rượu.

RƯỢU VÀ THỦ VUI TRẦN THỂ

Nhưng rượu không chỉ hoàn toàn có hại: ở những người uống rượu với mức độ vừa phải sẽ làm giảm 40-70% nguy cơ mắc bệnh động mạch vành so với những người không uống hoặc uống quá nhiều rượu. Với các mạch máu ngoại vi như: động mạch đùi, khoeo, cánh tay... thì rượu làm giảm bớt nhiều khả năng mắc bệnh. Một nghiên cứu cho thấy, tỷ lệ người uống rượu điều độ mỗi ngày bị bệnh động mạch ngoại vi chỉ bằng 0,92 so với người không uống hay chỉ uống dưới một lần/tuần. Ở những mạch máu này, tác hại của thuốc lá rõ ràng hơn nhiều. Một nghiên cứu khác cho thấy, nếu uống rượu điều độ, nhất là với các loại rượu vang đỏ, người sử dụng sẽ ít bị bệnh Parkinson và thoái não khi lớn tuổi.

Ở những người bình thường có thể uống 1-2 ly (loại dưới 30ml) rượu nhẹ dưới 30 độ, nếu là vang đỏ thì càng tốt. Những người bị suy tim ứ huyết, cao huyết áp, rối loạn nhịp, phụ nữ có thai, lái xe... thì không nên hút thuốc lá và nhất là không nên hút thuốc lá đi kèm với uống rượu. Biết là như vậy, nhưng phần lớn nhân loại, nhất là người Việt Nam đều uống rượu và uống quá nhiều nữa. Họ uống bất kể sáng chiều, cứ có dịp là uống, gặp mặt bạn bè, ma chay, cưới xin, thôi thì đủ cả. Thực tế ít người nào biết dừng lại ở mức độ cho phép và rượu cũng là nguyên nhân gây ra bao nhiêu thảm cảnh cho mỗi người, mỗi gia đình và cho cả xã hội. Làm thế nào để dung hòa được giữa sức khỏe và thú vui trần thế là bài toán nan giải vì nói chung sự tồn tại của mỗi con người không thể tách rời hai lĩnh vực trên. Một chút rượu (1 -2 ly dưới 30ml rượu nhẹ mỗi ngày) để tăng sự hưng phấn, cho máu huyết chạy đều - như cách nói của ông bà ta là một chút thú vui trần thế, cũng được lắm chứ, tại sao lại tấy chay rượu hoàn toàn? Nhất là trong những ngày Xuân về, Tết đến!

Nguyễn Hoài Nam // Báo Doanh nhân Sài Gòn Xuân

ĐỂ CẢ GIA ĐÌNH ĂN TẾT VUI KHỎE

An toàn vệ sinh thực phẩm và dinh dưỡng đầy đủ để vui khỏe tận hưởng kỳ nghỉ Tết cùng gia đình là 2 vấn đề mà tất cả chúng ta luôn quan tâm, đặc biệt với người nội trợ trong những ngày Tết cổ truyền dân tộc. Để hạn chế những vấn đề về sức khỏe thường gặp về đường tiêu hóa, vấn đề tăng cân, bệnh mãn tính trở nặng trong và sau Tết. Hãy cùng tham khảo những chia sẻ sau để chúng ta cùng đón Tết vui khỏe trọn vẹn.

ĐẢM BẢO VỆ SINH AN TOÀN VỆ SINH THỰC PHẨM

Lựa chọn thực phẩm tươi sống an toàn từ những nơi uy tín, thực phẩm có thương hiệu nhãn mác ghi rõ ngày sản xuất, hạn sử dụng... không mua hàng hóa trôi nổi kém chất lượng.

Lưu trữ thực phẩm cần lưu ý tách thực phẩm chín thực phẩm sống bằng hộp hay bao bì thực phẩm chuyên dùng; các loại quả, củ, thực phẩm khô có thể bảo quản ở nhiệt độ phòng nơi thoáng mát nhằm tăng thời gian bảo quản thực phẩm, hạn chế nhiễm khuẩn chéo giữa các loại thực phẩm, phòng ngừa được nguy cơ ngộ độc thực phẩm.

Nên chọn cách chế biến đơn giản hạn chế sử dụng nhiều dầu mỡ, sử dụng ngay sau khi chế biến, hạn chế những thực phẩm hâm đi hâm lại nhiều lần. Loại bỏ thực phẩm đã nấu chín để lâu bên ngoài, thực phẩm để qua đêm, thực phẩm nghi ngờ ôi thiu, nấm mốc.

LÊN THỰC ĐƠN CỤ THỂ CHO TỪNG NGÀY TẾT

Cần có thực đơn cho những ngày Tết, dựa vào đó bạn sẽ có kế hoạch mua sắm chuẩn bị thực phẩm bảo đảm đủ dinh dưỡng cho cả nhà, hạn chế việc mua quá nhiều thực phẩm, đưa đến việc không bảo quản tốt, thực phẩm dư thừa làm tăng nguy cơ mất an toàn vệ sinh thực phẩm. Hơn nữa việc có thực đơn và kế hoạch

bạn sẽ lựa chọn được những thực phẩm tốt cung cấp đầy đủ các nhóm dưỡng chất tinh bột, đạm, béo, vitamin và khoáng chất cho cả nhà.

QUAN TÂM HƠN ĐỐI VỚI TRẺ EM, NGƯỜI LỚN TUỔI, NGƯỜI BỆNH MÃN TÍNH

Đối với khẩu phần cho trẻ cần lưu ý đến lượng tinh bột đường từ các loại bánh kẹo, mứt, nước ngọt đóng chai, các loại thực phẩm chế biến sẵn như xúc xích, đồ hộp...

Đối với người lớn tuổi, người bệnh mãn tính cần lưu ý hạn chế lượng chất béo đặc biệt là bão hòa từ các loại thực phẩm như thịt nhiều mỡ, da, giò thủ, Lạp xưởng... Cũng cần chú ý hạn chế các loại thực phẩm chứa nhiều muối như các loại dưa món, dưa kiệu, thịt muối... hạn chế các loại nước chấm.

Ngoài ra việc ăn uống đúng giờ, không ăn quá nhiều, không bỏ bữa, không ăn quá nhiều một loại thực phẩm, hạn chế ăn vặt ngoài các bữa chính và bữa phụ giúp kiểm soát tốt năng lượng giúp cơ thể khỏe mạnh.

KHẨU PHẦN KHOA HỌC KẾT HỢP ĐẦY ĐỦ CÁC NHÓM CHẤT

Khẩu phần cần cung cấp đầy đủ các nhóm dưỡng chất tinh bột đường, đạm, chất béo, vitamin và khoáng chất.

Gợi ý để có khẩu phần cân đối - đầy đủ dưỡng chất:

- ¼ khẩu phần là lượng tinh bột đường từ cơm, bún, phở, mì...
- ¼ lượng đạm từ thịt cá, trứng, sữa, đậu.
- ¼ + ¼ còn lại là các loại rau lá xanh, củ, quả.
- Hạn chế lượng chất béo bão hòa từ mỡ động vật.
- Duy trì sinh hoạt vận động thể chất.

Cố gắng duy trì thói quen tốt trong sinh hoạt thường ngày trong những ngày Tết như ngủ sớm, dậy sớm hạn chế thức khuya dậy muộn. Duy trì vận động thể chất phù hợp trong thời gian nghỉ Tết.

Những gợi ý kết hợp tốt việc chuẩn bị, lựa chọn và bảo quản tốt thực phẩm, phù hợp với thói quen ăn uống thường ngày của gia đình, chúng ta hoàn toàn có thể thưởng thức một cái Tết cổ truyền an toàn đầm ấm vui khỏe.

Thùy Nguyên // Báo Gia đình Việt Nam Xuân

CẢNH GIÁC VỚI CĂN BỆNH NGUY HIỂM ĐE DỌA TÍNH MẠNG DỊP TẾT

Ngoài cảnh giác đề phòng với dịch bệnh Covid-19 luôn rình rập, thì tỷ lệ bệnh nhồi máu cơ tim và tai biến mạch máu não cũng thường tăng rất cao vào dịp lễ Tết và gây ra nhiều hệ lụy sức khỏe cho người dân. Hai tổn thương này xuất hiện rất nhanh và hầu như không hề báo trước. Khi nó xảy đến, đòi hỏi thời gian xử lý vô cùng ngắn ngủi nhưng cơ hội để “cứu sống” bệnh nhân lại rất thấp.

Vì thế, người dân cần phải thực hiện tốt các biện pháp phòng, chống dịch Covid-19, như đeo khẩu trang, rửa tay thường xuyên, hạn chế tập trung đông người.

Đồng thời, để phòng tránh được hai căn bệnh gây ra tử vong cao như nhồi máu cơ tim và tai

biến mạch máu não, người dân cần phải lưu ý tuân thủ điều trị và kiểm soát tốt huyết áp, đường máu và mỡ máu vào dịp lễ Tết. Mọi người đừng phá vỡ thói quen tốt hằng ngày từ trước như ngủ, thức đúng giờ, tập thể dục mỗi ngày, uống thuốc bác sĩ kê đầy đủ, ăn uống điều độ... Các nghiên cứu chỉ ra rằng ngày Tết tỷ lệ người bị stress tăng lên đáng kể, đó chính là một phần những nguyên nhân làm tăng nguy cơ bị tai biến mạch máu não, nhồi máu cơ tim. Do đó, cần giảm bớt những lo nghĩ trong dịp này.

Ăn uống ngày Tết cũng là một vấn đề ảnh hưởng đến sức khỏe. Mọi người cần tránh những thói quen ăn uống không tốt cho sức khỏe như ăn quá nhiều đồ ngọt, ăn quá mặn, ăn nhiều bánh kẹo, thịt hộp và đồ chế biến sẵn. Uống quá nhiều rượu kèm hút thuốc lá cũng là nguyên nhân vô cùng nguy hiểm với những bệnh lý mạch máu này. Các gia đình nên ưu tiên luộc, hấp, ăn lẩu, kho nhạt hoặc rau sống - salad; Hạn chế đồ xào, rán, quay, nướng và thịt nguội.

Để tránh để cơ thể tiếp xúc với thay đổi nhiệt độ đột ngột, trong những ngày mưa lạnh ở miền Bắc, đặc biệt người già, sau khi tỉnh giấc hoặc sau một tiệc rượu thì chưa vội tung chăn bước ra khỏi giường hoặc ra đường ngay. Luôn xoa lòng bàn tay bàn chân vào nhau, khởi động cơ thể trong chăn một chút trước khi ra ngoài hoặc sau uống rượu cần mặc thật ấm để tránh xảy ra tai biến.

Với những người có nguy cơ cao như mắc cao huyết áp, tiểu đường, béo phì đặc biệt béo bụng, tăng mỡ máu, tiền sử gia đình có người thân bị tai biến hoặc nhồi máu cơ tim, nam nữ trên 50 tuổi và ngồi nhiều ít vận động hoặc hút thuốc lá, uống rượu thường xuyên, người bị bệnh thận mạn tính hoặc các bệnh hệ thống - miễn dịch, phụ nữ có tiền sử tiểu đường thai nghén hoặc tiền sản giật..., nên đi kiểm tra sức khỏe toàn diện, đặc biệt là tim mạch trước khi nghỉ Tết. Nếu cần hoặc có điều kiện mọi người có thể khảo sát hệ mạch máu não xem có bất thường dị dạng gì không thông qua chụp phim cộng hưởng từ sọ não - mạch máu não và khảo sát hệ mạch vành tim bằng phim chụp cắt lớp đa dãy (CT Scanner).

Đặc biệt, người dân cần phải tự biết bảo vệ mình khi gặp những dấu hiệu báo trước dù rất mơ hồ như đột ngột đau nhức đầu hoặc đang ăn cơm tự nhiên rơi đĩa hoặc lắp bắp nói khó (dấu hiệu của đột quỵ). Chúng ta có thể kiểm tra nhanh thêm dấu hiệu như bảo người đó nói to chữ “A” với hơi dài, thè lưỡi, huyết sáo... Nếu lưỡi lệch sang một bên, khó khăn khi huyết sáo, méo miệng, không nói tròn vành chữ A thì cần liên hệ bệnh viện gần nhất để thăm khám. Cần thiết chủ động chụp cắt lớp - cộng hưởng từ não khảo sát để phát hiện sớm những thương tổn, để đỡ làm mất đi thời gian vàng của xử trí.

Những người bị hồi hộp đánh trống ngực, lo lắng kích thích, đau thắt ngực trái, cơn đau có thể lan ra sau lưng hoặc lan dọc vai trái, vã mồ hôi, cơn khó thở thoáng qua... rất có thể mắc bệnh lý mạch vành tim.

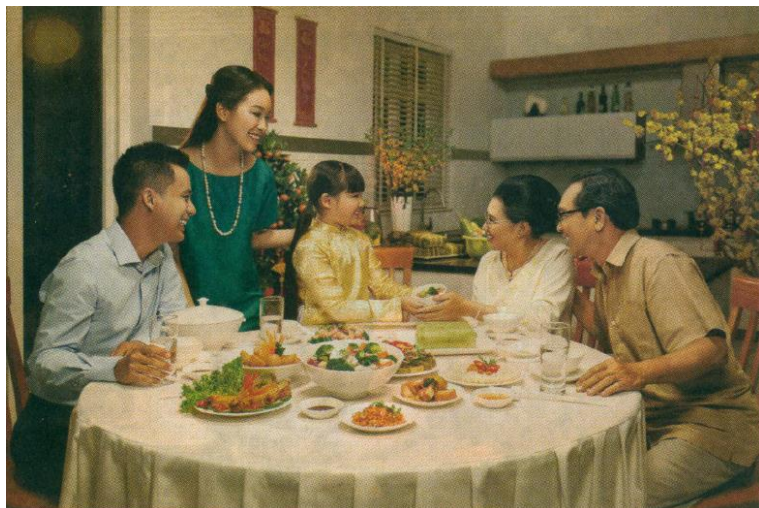
BS Khánh cũng nhấn mạnh, với bệnh lý nhồi máu cơ tim và đột quỵ não, thời gian can thiệp là vàng, nên khi có dấu hiệu cần phải liên hệ sự giúp đỡ từ y tế sớm nhất, không được chậm trễ.

Khi phát hiện trẻ bệnh nên sớm đưa đến bác sĩ khám để chữa trị kịp thời và có lời khuyên hữu ích giúp phụ huynh chăm sóc trẻ tốt hơn trong thời gian bệnh.

Thanh An // Báo Gia đình Việt Nam Xuân

PHÒNG NGỪA CÁC BỆNH CHO TRẺ NHỮNG NGÀY ĐẦU NĂM MỚI

Ngày Tết, thời gian biểu cũng như cách ăn uống của bé ít nhiều sẽ bị xáo trộn. Do vậy, sức khỏe của bé sẽ không ổn định do nếp sống bị thay đổi và trẻ sẽ dễ mắc một số bệnh sau đây. Các bà mẹ cần chú ý để bảo vệ cho bé khỏe mạnh nhé!

BỆNH VỀ ĐƯỜNG HÔ HẤP

Ở trẻ từ sơ sinh cho đến 3 tuổi thì vấn đề các bệnh về hô hấp thường hay gặp nhất. Nếu miền Nam thì thời tiết nóng vào ngày Tết trẻ hay uống nước ngọt và nước đá; thì ở miền Bắc thời tiết thường lạnh có khi là rét nên trẻ dễ bị mắc các bệnh như viêm họng. Nếu

không điều trị kịp thời thì sẽ dẫn đến một số bệnh khác như nóng sốt và ảnh hưởng đến đường hô hấp của trẻ. Ngày Tết, giấc ngủ của trẻ cũng bị xáo trộn, khói bụi và gió lạnh sẽ làm trẻ dễ bị nhiễm bệnh về hô hấp và nặng hơn là dẫn đến suy hô hấp như: khó thở, khò khè, sốt và co giật. Do vậy, các bậc cha mẹ phải nên chú ý nhiều đến sức khỏe của trẻ không nên cho trẻ uống nước ngọt, nước đá quá nhiều và phải giữ ấm cho trẻ khi trời rét.

NGỘ ĐỘC THỨC ĂN

Tết là thời gian các gia đình thay đổi thực đơn hàng ngày và bố mẹ thường dẫn con đi chơi, thăm thú các khu vui chơi, du lịch... Và trẻ sẽ có nhiều khả năng ăn những thức ăn lạ, thức ăn bên ngoài không đảm bảo chất lượng, thức ăn bị nhiễm khuẩn. Do vậy, để phòng bệnh bạn nên đảm bảo cho trẻ ăn thức ăn hợp vệ sinh, chọn thức ăn được chế biến an toàn, tránh những thức ăn ô nhiễm, ăn chín, uống sôi. Bạn cũng nên dự trữ rau xanh, trái cây trước Tết, nấu ăn không khác nhiều so với ngày thường ở cách nêm nếm, không nên cho quá nhiều gia vị không phù hợp với trẻ. Phải kiểm soát khẩu phần ăn của trẻ, không cho trẻ uống quá nhiều nước ngọt hoặc ăn nhiều các thức ăn nhiều chất béo như bánh chưng, bánh tét, Lạp xưởng, đồ ăn nguội. Bảo quản thức ăn đã nấu cẩn thận, tốt nhất là nên giữ thức ăn lạnh nhưng không nên giữ quá 2 ngày. Hâm nóng lại thức ăn trước khi ăn và cho trẻ rửa tay trước khi ăn.

Huyền Trang // Báo Gia đình Việt Nam Xuân

VI. NGƯỜI BÌNH THUẬN ĐÓN TẾT TÂN SỬU 2021

VUI HỘI BÀI CHÒI NGÀY XUÂN

“Gió xuân phảng phất nhành tre

Mời bà con, cô bác lắng nghe bài chòi...”

Tiếng trống hội rộn rã, những lời hô xướng, mời gọi mở hàng của anh hiệu (người hô bài chòi) đã thu hút đông đảo người già, trẻ nhỏ, thanh niên xôm tụ về miếu Hải Tân (khu phố Hải Tân 1, thị trấn Phan Rí Cửa, huyện Tuy Phong) thưởng thức “món ăn” tinh thần những ngày đầu xuân.

Một đêm vui hội bài chòi phục vụ nhân dân trong dịp Tết Nguyên đán. Ảnh: Ngọc Lâm

Cách chơi hấp dẫn

Sau lời hát mở màn, 2 anh hiệu - Nguyễn Công Minh và Lâm Tại (khu phố Hải Tân), những lao động biển lâu năm ở địa phương sẽ hô hát giới thiệu các quân bài. 2 người này được xem là người “giữ hồn” của hội bài chòi vì họ thuộc hàng trăm câu thai, câu đối và có tài diễn xuất như một diễn viên hát bội lành nghề. Với lối hô hát, diễn xuất duyên dáng, ứng biến linh hoạt,

hài hước, ông Nguyễn Công Minh (ngoài 60 tuổi) sau những ngày đi biển mệt nhọc, ông lại tìm tòi, sưu tầm thêm hàng trăm câu thai, câu đối trên mạng để lặn lưng phục vụ cho bà con xa gần trong hội bài chòi hàng năm.

Bài chòi là một trò chơi dân gian, mang hơi thở cuộc sống của cộng đồng dân cư các tỉnh miền Trung thường được tổ chức vào dịp Tết Nguyên đán hay lễ hội. Bài chòi lưu giữ bản sắc của cư dân bản địa với những giá trị văn hóa độc đáo. Bài chòi được UNESCO ghi nhận là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

Bộ bài chòi gồm có 30 lá chia thành 10 loại thẻ gỗ. Người chơi được vào ngồi trong 9 chòi nhỏ được ban tổ chức dựng sẵn kết tựa từ những lá dừa, có treo mỏ bằng tre và cán đánh. Khi trống thúc liên hồi báo hiệu hội bài

chòi bắt đầu thì mỗi người chơi bài chòi tay cầm con bài do họ tự chọn. Anh hiệu sẽ lấy ống thẻ xóc đi, xóc lại rồi chậm rãi rút từng con bài. Nếu rút phải con bài “tứ cẳng” thì các anh sẽ hô: *“Một, hai bậu nói rằng không/Dấu chân ai đứng bờ sông 2 người/Hai người thì có 4 chân/Ấy là tứ cẳng bớ nàng bớ anh”*. Vừa hô hiệu các anh phải vừa diễn bằng điệu bộ, nét mặt để tăng phần hấp dẫn và giọng hô phải thật có hồn, đi vào lòng người. Chòi nào giữ quân bài vừa được hô tên thì người chơi cầm cái mõ gõ lên ba tiếng hoặc hô vang “có đây”. Đến lúc chòi nào ăn đủ 3 con thì hô to “tới” và gõ một hồi mõ kéo dài. Ngay lúc này trống ở chòi cái vang lên liên hồi, báo hiệu có người thắng cuộc. Không khí lúc ấy khá nhộn nhịp, vui tươi thu hút đông đảo bà con đến xem, tham gia để thử vận may đầu năm mới.

Lưu giữ bản sắc văn hóa

Theo ông Bùi Châu - Trưởng Ban Quản lý di tích lịch sử văn hóa miếu Hải Tân cho biết: “Trước 1975, bài chòi đã được dân ngũ Quảng định cư ở Phan Rí Cửa chơi trong làng xóm, đình miếu với quy mô nhỏ. Một thời gian sau mai một dần, và chỉ được phục diễn trở lại 4 năm nay. Đêm 30 tết hàng năm, chúng tôi dựng cây nêu trước sân miếu, rồi bắt đầu dựng chòi, trang trí với không khí mang đậm nét văn hóa dân gian cổ xưa, gợi nhớ cho bà con xa quê những kỷ niệm đẹp về làng quê Trung bộ.

Để chuẩn bị cho hội bài chòi diễn ra từ mừng 1 đến mừng 4 tết, 2 anh hiệu giữ vai trò khá quan trọng, phải thuộc các câu thai và biết cách biến hóa đa dạng phong phú các thẻ loại từ ca dao, tục ngữ, vè, hò... cho 1 quân bài. Rất tiếc là chúng tôi chưa tìm được chị hiệu để màn đối đáp, giao duyên trong các câu thai thêm mượt mà và hấp dẫn. Tuy nhiên qua 4 năm tổ chức, các luật chơi đã hoàn thiện dần và đảm bảo khoảng 80% các nguyên tắc so với cái nôi bài chòi ở Hội An”.

Là địa phương tập trung dân ngũ Quảng khá đông về sinh sống và làm ăn, do đó việc tổ chức, tìm người biết chơi bài chòi cũng thuận lợi hơn. Vì thế, Phan Rí Cửa được xem là địa phương duy nhất trong huyện tổ chức được hội bài chòi vui xuân và được đông đảo người dân hưởng ứng. Chơi bài chòi không mang tính ăn thua, thiệt hơn mà chủ yếu là nghe tài hô hát, ứng biến linh hoạt, dí dỏm của các anh hiệu và là nơi gặp gỡ của bà con để hàn huyên tâm sự sau 1 năm lao động vất vả, cực nhọc; cầu chúc năm mới mọi nhà yên vui, mùa màng bội thu, trong ấm ngoài êm.

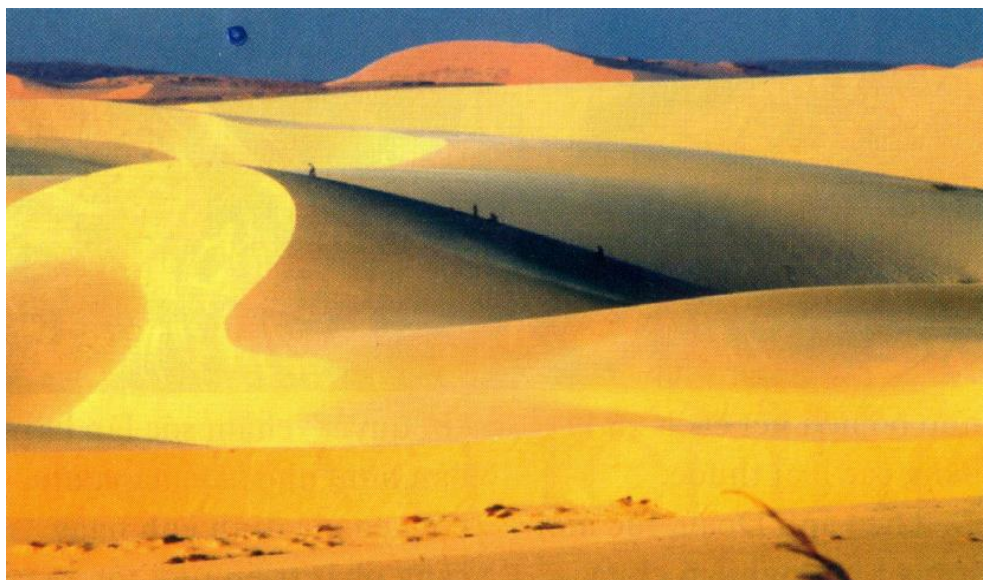

Hội bài chòi ở miếu Hải Tân – thị trấn Phan Rí Cửa thu hút đông đảo người dân đến tham gia trong dịp Tết.

Minh Vân // Báo Bình Thuận Xuân

XUÂN NƠI MIỀN CÁT TRẮNG

Bước thênh thang trên con đường vào những ngày cuối năm, những đám mây xám dần lùi về sau chân núi để lại một bầu trời xanh trải dài tới tận cuối chân trời. Những cây cổ thụ nơi lề đường cũng cố níu lại những chiếc lá vàng cuối cùng nhường chỗ cho những mầm xanh, từng đoàn tàu thuyền nối đuôi nhau tấp nập cập bến sau chuyến ra khơi dài ngày trên biển. Đó cũng là lúc xuân đang về trên mọi góc phố, thôn xóm nơi miền cát trắng này.

Mảnh đất cuối của dãy miền Trung nắng gió, được thiên nhiên ưu ái nên Bình Thuận luôn bình yên như cái tên mà nó vốn có, quanh năm mưa thuận gió hòa, cũng như con người nơi

đây hiền hòa, chân chất, dễ mến để rồi mỗi khi ai đặt chân đến khi rời đi lại mang trong lòng bao thương nhớ và mong ngày được trở lại. Về đây để được nghe những con sóng rì rào nối đuôi nhau vỗ vào bờ cát trắng, cảm nhận từng cơn gió vi vu đùa giỡn trong sáng chớm xuân, thấy được những nụ cười hạnh phúc trên khuôn mặt xám đen, mặn mòi bởi gió biển của những ngư dân sau chuyến biển cuối năm bội thu về sum vầy đón tết với gia đình.

Về đây để thấy được đồi cát trắng đang uyển chuyển xoay mình trong gió xuân, khoác trên mình chiếc áo mới với đủ sắc màu, hình dáng khoe vẻ đẹp lung linh, huyền ảo dưới nắng vàng. Khi xuân về ta có thể rong ruổi trên từng góc phố được hòa mình trong muôn vàn âm sắc của mùa xuân, say đắm, hòa mình trong không khí tươi vui của lễ hội hoa xuân, vui nhộn của lễ hội đua thuyền. Lễ hội đua thuyền là dịp để những thanh niên trai tráng, vạm vỡ theo nghề biển có cơ hội đọ tài năng với nhau. Được hòa mình vào tiếng hò reo cổ vũ, được cảm nhận sự hồi hộp, rạo rực hạnh phúc khi các tay chèo rắn rỏi lướt sóng về đích cùng với niềm hy vọng một năm mới thuận buồm xuôi gió, tôm cá đầy khoang.

Rời phố xá đông đúc nhộn nhịp về với miền quê, xuân ở nơi đây cũng chẳng kém phần nhộn nhịp, bước đi trên con đường làng là sắc đỏ của cò, vàng của hoàng anh, của cánh đồng lúa đang mùa chín rộ, là những bông hoa dại trắng muốt, là bạt ngàn những cánh đồng “hoa xương rồng” trải dài từ đầu làng đến cuối xóm đua nhau khoe sắc, đựng đưa trong gió tỏa mùi hương thanh ngọt. Để cảm nhận tết đoàn viên trong mỗi gia đình, được hòa mình trong niềm vui đón tết, được thấy nụ cười móm mém của các cụ ông cụ bà, cái nhìn trù mến của những người mẹ, tiếng trẻ con đùa giỡn nói cười, trò chuyện rôm rả quanh nồi bánh tết ngun ngút khói xua tan cái màn đêm tĩnh lặng thường ngày.

Về với mảnh đất này những ngày xuân bạn cũng có thể tìm đến những nơi thanh tịnh, bình yên để ngẫm, để tĩnh lặng, để nghe những âm thanh trong veo của cuộc sống vốn dĩ xô bồ, ồn ào của những ngày thường nhật. Trong không gian tĩnh lặng, nhắm mắt thưởng thức mùi hoa mai rừng đang tỏa hương bay khắp cánh rừng, tiếng nước róc rách chảy, tiếng chuông chùa ngân vang, tiếng chim hót líu lo, âm thanh nơi rừng già vẫy gọi, một cảm giác bình yên giữa thênh thang gió núi mây ngàn. Đắm mình trong cõi trầm lắng của thiên nhiên như gác bỏ hết những phiền muộn của cuộc sống đời thường.

Một mùa xuân mới đang về, nơi nơi khởi sắc đón xuân, từng đàn chim én đang bay lượn trên cánh đồng điện gió rôm rả gọi mùa xuân về. Trên những cung đường vươn dài ra bốn phương, các dự án, công trình du lịch mới đang tất bật những công việc cuối năm. Về với miền cát trắng để hòa mình trong không khí hân hoan mùa xuân, để cảm nhận được đất trời, muôn vật đang chuyển mình đón một mùa xuân mới tràn đầy sức sống, năng lượng về cuộc sống hạnh phúc nơi đây.

Nguyễn Thư // Báo Bình Thuận Xuân

Cận tết cổ truyền Tân Sửu, một nhóm các nhà khoa học vù về Phan Thiết. Nơi ven biển Làng chài xưa, ông Nguyễn Văn Mỹ, chuyên gia du lịch lữ hành, tác giả của bộ sách du ký “Ngày đàng sàng khôn”, bộc bạch:

- Bình Thuận khai thác du lịch theo chiều dọc lịch sử và chiều ngang lợi thế “thiên thời địa lợi”. Đến Bình Thuận - Phan Thiết để du lịch, du khách không chỉ thưởng thức ẩm thực hải sản mà còn cần sự tĩnh lặng, sống chậm, quay về với quá khứ, hướng tới không gian “biển xanh, cát trắng, nắng vàng”, sự hoang dã kỳ thú của thiên nhiên.

Nhà sử học Phan Xuân Biên sôi nổi mà dí dỏm:

- Ông Văn Mỹ quá hay. Máy ai đến Phan Thiết ngày nay có thể hình dung và sống lại vùng đất, vùng biển này của hơn 300 năm trước, thời nhà Nguyễn cho các “biệt đội” vào phương Nam khai khẩn đất hoang mở mang bờ cõi; máy ai biết Phan Thiết là khởi nguồn nước mắm tĩn nổi tiếng xứ Đông Dương.

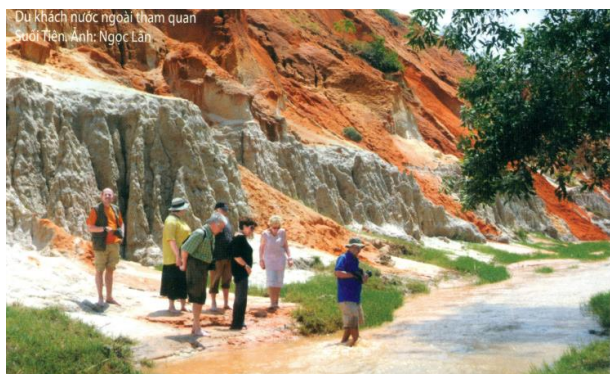
GS. TSKH Nguyễn Huy Mỹ, hậu duệ của bậc trí thức tài danh Nguyễn Huy Tự, Nguyễn Huy Oánh, vỗ nhẹ lên vai người bạn làm du lịch lữ hành:

- Bằng sự kết hợp nhuần nhuyễn du lịch văn hóa, môi sinh, không quên quá khứ, khẳng định hiện tại, hướng về tương lai, Bình Thuận - Phan Thiết mới có thể hốt bạc, biến du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn.

GS. TSKH Nguyễn Huy Mỹ chân thành:

- Tôi từng đến Phan Thiết với những người bạn Nga. Đến rồi đi, lại đến để chiêm ngưỡng, càng thấy Bình Thuận - Phan Thiết rất kỳ thú, đổi mới và năng động. Bình Thuận còn gắn kết với Ninh Thuận khai thác năng lượng sạch, năng lượng tái tạo, năng lượng mặt trời. Vùng cực Nam Trung bộ, đất và người chịu thương chịu khó, thông minh, giàu bản sắc, sức bật dậy chẳng khác gì Thánh Gióng - Phù Đổng Thiên Vương, câu chuyện

cổ tích chàng Gióng nhổ tre la ngà bay vút lên trời cao, sau khi đánh bại giặc Ân xâm lược, từ đời Hùng Vương thứ 6.

Du khách nước ngoài tham quan Suối Tiên.
Ảnh: Ngọc Lâm

Chuyên gia Nguyễn Văn Mỹ vui vẻ, góp chuyện:

- Ngày 24/10/1995, hàng chục ngàn người đến Phan Thiết chiêm ngưỡng hiện tượng nhật thực toàn phần hiếm có, du khách nhận ra vẻ đẹp huyền ảo của vùng biển hoang sơ này.

GS. TSKH Nguyễn Huy Mỹ tiếp tục mạch nghĩ của mình:

- Thật may mắn, thời điểm nhật thực toàn phần, tôi và một nhóm nhà khoa học lĩnh kinh máy móc, thiết bị, cùng giới khoa học, truyền thông khắp các châu lục đổ về Phan Thiết xem “mặt trăng che mặt trời”. Phố xá, đường quê, du khách hành hương chen chân như nê m cối.

Và từ đó, người ta ngộ ra, Phan Thiết đủ sức níu chân du khách bởi những bãi cát đẹp, bờ biển dài thoải thoải, thiên nhiên trù phú, thiên đường nghỉ dưỡng quanh năm. Phan Thiết còn là trung tâm ẩm thực, “vựa” trái cây bổ dưỡng hàng đầu khu vực. Hiện tượng thiên nhiên đã “kích nổ” hiện tượng du lịch, thức dậy năng công chúa đẹp trong rừng ngủ quên!”, đón nhận nhiều dự án đầu tư du lịch.

Nguyễn Văn Mỹ hào hứng:

- Mấy năm gần đây tôi và Công ty Lửa Việt tổ chức nhiều chuyến du lịch famtrip Phan Thiết theo 4 hướng: Từ TP. Hồ Chí Minh ra Phan Thiết; từ TP. Hồ Chí Minh lên Bảo Lộc rồi vòng sang huyện Hàm Thuận Nam, thưởng thức phong cảnh rừng và hồ nước ngọt đẹp, ngọn Hải Đăng cổ và cao nhất Đông Nam Á - tham quan Mũi Kê Gà - Bảo tàng nước mắm tĩn - ý tưởng hay của một chàng trai Bình Thuận học hành bài bản từ nước ngoài rồi quay về với Làng chài xưa; từ Phan Rang - Tháp Chàm xuôi về Tuy Phong, đại lộ ven biển để vào Phan Thiết từ Hòn Rơm - Mũi Né.

Bình Thuận nắm trong tay tam vương: Vương quốc thanh long; vương quốc hải sản - thuộc top đầu Việt Nam; vương quốc resort - nghỉ dưỡng. Nói đến Bình Thuận mà không nói đến tam vương, coi như không hiểu gì vùng đất, vùng biển “Gà đẻ trứng vàng”.

Chuyên gia lữ hành Nguyễn Văn Mỹ luận bàn, tự tin:

- Trái thanh long Bình Thuận đã vào các siêu thị, bếp ăn của nhiều gia đình Âu - Mỹ, Bắc Á. Hải sản Phan Thiết có mặt trong nhiều bữa ăn gia đình, yến tiệc cung đình. Du lịch biển Bình Thuận có nhiều đột phá, tăng tốc, đóng góp 10% GRDP của tỉnh. Năm 2030, dự kiến Bình Thuận đón 17,5 triệu du khách, trong đó có 2,2 triệu du khách quốc tế, doanh thu từ du lịch sẽ vượt 78.000 tỷ đồng.

Tỉnh Bình Thuận đã ban hành nhiều nghị quyết chuyên đề về phát triển du lịch; nơi hội tụ các “làng” ven biển như “Làng Nga”, “Làng châu Âu”; quy hoạch khu du lịch Mũi Né thành Khu du lịch quốc gia. Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh nhiệm kỳ 2020 - 2025, đưa ra các chỉ tiêu, mục tiêu phấn đấu, đi liền là các quyết sách, giải pháp phát triển kinh tế - xã hội, kết nối giao thông, nhấn mạnh yêu cầu xây dựng Bình Thuận thực sự là Trung tâm Du lịch biển quốc gia của Nam Trung bộ và cả nước. Mùa xuân Tân Sửu - Bình Thuận với sức trai trẻ chàng Gióng, cuộc đổi đời và bút phá tỏa sáng, bay cao, cất cánh cùng đất nước.

Phạm Quốc Toàn // Báo Bình Thuận Xuân

Gieo mong ước trong từng nét chữ

Cùng với phong tục đi lễ chùa, người Việt còn có thói quen xin chữ, cho chữ vào những ngày tết cổ truyền. Đây là nét văn hóa thể hiện sự coi trọng chữ nghĩa, tri thức, cũng là mong muốn cầu một năm mới an lành, nhiều may mắn đến với bản thân và gia đình.

Lộc chữ

Trong tiết trời đầu xuân trong veo, người dân Phú Quý có thói quen lên chùa bái Phật, xin lộc, trước khi đi chúc tết người thân, họ hàng. Lộc ở đây không đơn thuần là cỏ cây, hoa lá ở chùa mà cả những con chữ, do chính “ông đồ trẻ” - thầy giáo Lê Quang Liêu (32 tuổi, giáo viên mỹ thuật Trường tiểu học Long Hải) viết tặng. Không cổ xưa với khăn đóng, áo dài, cũng chẳng đủ thời gian trang trí, bày biện, nhưng không vì thế mà kém sự trang nghiêm. Hít một hơi thật sâu và đón lấy những mát lạnh của sương sớm ngày đầu năm, thầy Liêu cẩn thận đặt giấy, mực trên chiếc bàn nhỏ vừa

kê ở cổng chùa Linh Sơn phác họa nét đầu tiên bức thư pháp. Vừa kịp hoàn thành thì từng nhóm người đã trật tự xếp hàng chờ tới lượt.

Cho chữ, xin chữ đầu năm còn là nghệ thuật thưởng thức cái đẹp trong văn hóa truyền thống.

“Tùy vào mục đích và mong muốn một năm mà họ sẽ xin chữ gì. Ví như người lớn thường thích chữ “Phúc”, “Lộc”, “Thọ”, “An”, “Nhu ý”... với mong muốn cầu cho

cuộc sống của họ bình an, hạnh phúc. Doanh nhân thì thích chữ “Phát”, “Lộc”, “Tai”, “Vượng” mong việc làm ăn, kinh doanh được phát triển, thuận lợi. Nhiều nhất vẫn là nhóm học sinh, sinh viên, với ước mong thành công trên con đường học hành, thỏa mãn mục tiêu của mình và hiếu nghĩa với cha mẹ, các em chọn chữ “Đạt”, “Thành” “Học”, “Hiếu”, “Minh” để treo đầu bàn học”, thầy Liêu chia sẻ.

Cho dù ở ngoài đảo xa hay trên đất liền, truyền thống thờ chữ, chơi chữ và xin chữ vẫn được các thế hệ gia đình người Việt trân quý, giữ gìn. Những câu đối, bức thư

pháp được đặt nơi trang trọng và linh thiêng nhất trong nhà là minh chứng cho cách dạy con cháu nhìn vào mà phấn đấu, răn mình và đôi khi mắc phải sai lầm thì thấy để tự chấn chỉnh, sửa chữa.

Đại đức Thích Đức Thế - chùa Minh Pháp (xã Hàm Hiệp, Hàm Thuận Bắc) cho biết: Đa số câu chúc được viết bằng chữ quốc ngữ bởi tính thông dụng, dễ đọc, dễ hiểu. Mỗi bức thường viết trên nền giấy đỏ, giấy vàng, đây là màu sắc tượng trưng cho sự may mắn, tốt lành. Thông qua cái đẹp của nghệ thuật thư pháp, của những nét chữ thanh sạch mà hướng tới mong ước đẹp đẽ cho cuộc sống con người.

Bởi thế 4 năm nay, chùa Minh Pháp đều mở rộng cửa đón phật tử và người dân ghé bái Phật, xin lộc là con chữ cho đến ngày mừng 8 tết.

Giữ nét văn hóa người Việt

Xưa kia, người cho chữ thường là các ông đồ học rộng, hiểu nhiều hoặc người đỗ đạt cao, nổi tiếng đức độ. Hình ảnh ấy gắn bó trong những câu thơ quen thuộc của nhà thơ Vũ Đình Liên: “Mỗi năm hoa đào nở/Lại thấy ông đồ già/Bày mực Tàu giấy đỏ /Bên phố đông người qua”. Rồi băng đi thời gian, chữ

Ông đồ trẻ đang viết thư pháp

thư pháp không còn thịnh, nhưng không có nghĩa nét văn hóa ấy lụi tàn. Bằng chứng những năm gần đây, thư pháp Việt phát triển mạnh mẽ và ngày càng chuyên nghiệp, thể hiện trên nhiều chất liệu từ giấy các loại, mảnh tre đến gỗ, gốm sứ, đá, lụa... Riêng tại Bình Thuận có rất nhiều bạn trẻ thế hệ 7X, 8X, thậm chí 9X tự nghiên cứu, học tập, chia sẻ và thành lập các hội, nhóm chữ thư pháp. Họ đều xem viết chữ thư pháp như một thú vui, thỏa niềm đam mê ngoài công việc chính của mình. Cũng như muốn lan tỏa cái đẹp, hướng mọi người chung tay về cái thiện.

Anh Cao Tuấn Thiện, một người viết thư pháp cho biết: “Tôi làm quen với chữ thư pháp từ khi học lớp 8 và theo đuổi đến nay đã 14 năm. Viết thư pháp rất khó, phải dày công luyện tập và dồn tâm huyết của mình vào từng nét cọ thì các chữ mới có thần thái. Hiện tôi đang làm trong lĩnh vực kinh doanh, việc thường xuyên luyện viết thư pháp giúp tôi biết cân bằng cuộc sống để giảm stress và có cái nhìn bao dung, nhẹ nhàng hơn”.

Ở Phan Thiết chưa hình thành các tuyến phố ông đồ như nhiều địa phương. Nhưng những ngày giáp tết, xen lẫn giữa hàng hoa, hàng quà, Thiện và nhóm bạn của mình vẫn ngồi ở chón cũ trên đường Trần Hưng Đạo hay Lê Duẩn để viết tặng những câu đối, câu chúc bằng chữ quốc ngữ. Những nét chữ mềm mại, uyển chuyển ấy chính là món quà tinh thần, biểu thị cho ước vọng chính đáng, giàu tính nhân văn trong ngày đầu xuân.

Thùy Linh // Báo Bình Thuận Xuân

TẾT ẤM CHO CÔNG NHÂN, LAO ĐỘNG NGHÈO

Tết đến xuân về, ai cũng mong được sum vầy bên gia đình, trong niềm hạnh phúc trọn vẹn, đầm ấm. Với những công nhân, lao động, nhất là những người có hoàn cảnh khó khăn, mong ước ấy càng mãnh liệt hơn bao giờ hết. Thấu hiểu được điều đó, nhiều năm qua, các cấp công đoàn trong tỉnh lại phối hợp tổ chức nhiều hoạt động, trong đó có chương trình “Tết sum vầy” để tiếp thêm động lực cho người lao động vươn lên trong cuộc sống.

Liên đoàn Lao động tỉnh tặng quà cho công nhân Khu công nghiệp Phan Thiết trong chương trình “Tết sum vầy” năm 2020

Năm 2020 là một năm khó khăn của nhiều đơn vị, doanh nghiệp do ảnh hưởng bởi dịch Covid-19. Công nhân bao phen vất vả vì phải làm việc cầm chừng, giảm thu nhập, thậm chí thất nghiệp. Bởi thế ngoài những lời chúc, động viên, thì những món quà dầu nhỏ bé của tổ chức công đoàn trước thêm năm mới cũng khiến họ cảm thấy được quan tâm, cảm nhận sự ấm nồng tình người, trọn vẹn yêu thương.

Ông Nguyễn Xuân Phối - Chủ tịch

Liên đoàn Lao động tỉnh cho biết: Năm nay, hoạt động chăm lo cho đoàn viên công đoàn, người lao động dịp Tết Nguyên đán Tân Sửu 2021 được triển khai sớm, chỉ đạo quyết liệt, chặt chẽ với chủ đề “Tết sum vầy - Kết nối yêu thương” và phương châm “Tất cả đoàn viên và người lao động đều có tết”. Chương trình được tổ chức rộng khắp, hướng mạnh về cơ sở và được cả hệ thống chính trị quan tâm. Công đoàn các cấp tham gia kiểm tra, giám sát người sử dụng lao động trong thực hiện các quy định của pháp luật về chế độ tiền lương, tiền thưởng, điều kiện, thời gian làm việc, thời gian nghỉ ngơi, không để người sử dụng lao động lợi dụng buộc người lao động tăng ca, làm thêm giờ, không được nghỉ tết hoặc nghỉ tết ít hơn thời gian luật định. Công đoàn cơ sở chủ động phối hợp với các cơ quan chức năng và chủ doanh nghiệp nắm tình hình doanh nghiệp nợ lương, nợ bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế của người lao động để đề xuất với các cơ quan chức năng có hướng xử lý nhằm đảm bảo quyền lợi cho người lao động. Đồng thời tập trung vào các hoạt động thăm hỏi, chúc tết, trao quà và động viên đoàn viên, người lao động có hoàn cảnh khó khăn không có điều kiện về quê ăn tết... Qua những hoạt động trên đã giúp đoàn viên, người lao động hiểu rõ hơn vai trò, trách nhiệm của tổ chức công đoàn, động viên họ làm việc có năng suất, chất lượng, hiệu quả cao hơn và ngày càng gắn bó với đơn vị, doanh nghiệp.

Trong chương trình “Tết sum vầy” năm nay có hơn 3.600 phần quà ý nghĩa được Liên đoàn Lao động tỉnh trao cho đoàn viên, người lao động. Đó là những chai dầu ăn, nước mắm, gói hạt nêm, đường và một ít tiền mặt, nhưng với những công nhân lại quý vô cùng, cầm túi quà trên tay, các anh, các chị đều vui mừng chia sẻ: Năm nay không phải lo khoản tiền mua thực phẩm cho 3 ngày tết, vì đã có quà của công đoàn. Sự quan tâm của các cấp công đoàn là nguồn động viên để chúng tôi gắn bó và quay trở lại làm việc đúng thời gian quy định ngay từ ngày đầu năm, với tinh thần lao động hăng hái, phấn khởi.

Mỗi năm chương trình “Tết sum vầy” đều khẳng định được vai trò, trách nhiệm của tổ chức công đoàn trong việc chăm lo cho người lao động. Những món quà tết tuy nhỏ, nhưng dư âm của nó luôn đọng lại, khích lệ tinh thần, tiếp thêm sức mạnh để họ yên tâm, nỗ lực trong lao động sản xuất.

Yên Minh // Báo Bình Thuận Xuân

TẾT VIỆT KHÓ QUÊN TRONG LÒNG DU KHÁCH QUỐC TẾ

Với người Việt, tết đơn thuần là dịp để sum vầy bên gia đình, cùng nhau quây quần bên mâm cơm và chờ đón giờ phút giao thừa với nhiều hứa hẹn một năm mới an khang và thịnh vượng. Nhưng với người nước ngoài, tết Việt khá lạ lẫm và đôi lúc hơi bất tiện bởi mọi thứ xung quanh dường như trở nên xáo trộn cả lên. Những ngày cận tết, đường sá, xe cộ bỗng đông đúc nhộn nhịp lạ thường, người người vội vã đi mua sắm, trang hoàng nhà cửa. Thế nhưng, khi tết “ập” đến, mọi thứ bỗng chốc thay đổi hoàn toàn. Đường sá trở nên vắng hoe, các văn phòng, công ty, quán xá đều đóng cửa khiến cho nhiều du khách cảm thấy khá “hụt hẫng”. Nhưng rồi những hụt hẫng ấy cũng nhanh chóng qua đi và bị lấn át bởi quá nhiều sự bất ngờ mà tết Việt mang đến họ nếu có dịp lưu lại Việt Nam trong những ngày đặc biệt này. Nhân dịp xuân đến, hãy cùng lắng nghe những du khách đã từng trải nghiệm những ngày Tết Nguyên đán tại Bình Thuận chia sẻ những cảm nhận của họ khi được đón tết truyền thống của dân tộc Việt Nam.

Agne Simonaviciute từng là phi công điều khiển khinh khí cầu tại Bình Thuận.

Ảnh: Ngọc Lân

Agne Simonaviciute (31 tuổi, quốc tịch Latvia), Nữ phi công lái khinh khí cầu

Được sinh ra và lớn lên ở Lithuania - một quốc gia nằm ở miền đông bắc châu Âu, giáp biển Ban-tích và nằm ở phía nam Latvia. Agne đến với Phan Thiết vào một ngày đầu tháng 5 theo lời mời để điều khiển khinh khí cầu bay cho du khách tại Phan Thiết. Tại đây, cô có dịp lưu lại tại thành phố biển thân thương hiền hòa và được trải nghiệm một cái tết Việt rất khó quên. Trò chuyện với chúng tôi, chị vui vẻ nhớ lại khoảng thời gian “vàng” được cùng du khách Việt đón “tết” trên khinh khí cầu

cách đây 3 năm. Chị được mời ăn món bánh chưng truyền thống, được xem lễ hội đua thuyền truyền thống trên sông Cà Ty, hội thi vượt đồi cát... Từ trên cao nhìn xuống, khung cảnh các hội thi thật sự rất đặc biệt, đó là những ấn tượng mãi in đậm trong trí nhớ của chị mỗi khi được hỏi về Bình Thuận - Việt Nam. Ở Việt Nam chị còn được thưởng thức rất nhiều món ăn dân dã như bánh canh chả cá, bánh xèo, lẩu thả và hiểu thêm về các phong tục đón tết khá ấn tượng của người Việt.

Craig (55 tuổi, quốc tịch Anh) - Kỹ sư cơ khí - điện lạnh

Anh có dịp đến thăm thành phố biển Phan Thiết vào đúng ngày 30 tết cách đây 2 năm khi tham gia chuyến du lịch trải nghiệm tết tại thành phố biển hiền hòa này. Tết Việt với anh là một khoảng thời gian vô cùng đặc biệt, bởi anh cảm nhận sự trái ngược lạ thường trong đêm 30 tết và sáng ngày mừng 1 tết. Đêm 30 tết, không khí vui tươi, sôi động, đường sá đông đúc người và xe, những tràng pháo hoa đẹp mắt tỏa sáng trên bầu trời đêm trên dòng sông Cà Ty thơ mộng. Chỉ cần bước xuống phố là dễ dàng bắt gặp hình ảnh những đoàn lân sư rồng rộn ràng khắp phố phường, rất đông vui và náo nhiệt. Không khí tết ở Việt Nam làm anh rất ngạc nhiên bởi những lễ nghi cúng kính rất trang trọng; đặc biệt phong tục lì xì mừng tuổi, thể hiện tình cảm yêu thương, gắn bó giữa các thành viên trong gia đình. Một điểm đặc biệt nữa làm anh rất ấn tượng chính là văn hóa ẩm thực của người Việt rất đa dạng và phong phú. Những món ăn ngày tết có lẽ là sự kết tinh độc đáo nhất mà anh có dịp được thưởng thức.

Trong chuyến du lịch đến Bình Thuận – ông Craig có dịp ghé thăm vườn thanh long ở Hàm Thuận Bắc

Michael (40 tuổi, quốc tịch Pháp) - Giáo viên dạy tiếng Anh

Anh Michael hiện làm giáo viên tiếng Anh tại một trường TH, THCS và THPT tại thành phố Phan Thiết, cho biết: Tôi đã làm việc tại thành phố Phan Thiết được hơn 2 năm, thế nhưng đến nay tôi vẫn chưa bắt nhịp được với những ngày tết ở đây, vì lúc đó thời gian như quay nhanh hơn bình thường. Lần đầu tiên ăn tết ở Việt Nam vào năm 2018, tôi thật sự ấn tượng với cách người Việt đón tết từ những việc rất nhỏ như dọn dẹp nhà cửa, hay những bữa cơm đoàn viên bên gia đình, những buổi họp lớp của các bạn học cùng lớp dù cách xa vài chục năm. Lúc đầu, tôi dự định chọn Thái Lan làm nơi định cư và phát triển sự nghiệp giảng dạy của mình. Thế nhưng, tôi được bạn bè giới thiệu đất nước Việt Nam với nền văn hóa lâu đời khá đặc sắc. Tôi quyết định dừng chân ở Phan Thiết, Bình Thuận bởi nơi đây sở hữu rất nhiều cảnh quan thiên nhiên tuyệt đẹp cùng bề dày văn hóa - lịch sử với vô số các thắng cảnh thiên nhiên tuyệt đẹp như: Tháp Chăm Po Sah Inư, bãi đá cổ Thạch, chùa Tà Cú, Bàu Trắng... Tôi đã đón tết ở Bình Thuận được 2 lần, mỗi lần là một trải nghiệm rất khác biệt. Cứ mỗi độ xuân về, ai ai cũng nô náo, tất bật chuẩn bị tết theo đúng phong tục. Năm nay, dù đại dịch Covid-19 diễn biến phức tạp tại nhiều nước trên thế giới, nhưng tôi may mắn được ở Việt Nam và tiếp tục đón tết Việt cùng với người thân và bạn bè ở đây, với nhiều ước mong một năm mới bình an và vạn sự như ý đến với tất cả mọi người.

Mỹ Thiện // Báo Bình Thuận Xuân

BÁO BÌNH THUẬN VỚI CÔNG TÁC TỪ THIỆN: NGƯỜI ĐỒNG HÀNH KHÔNG MỆT MỎI

Vậy là tết này tôi có nhà mới ở rồi cô Hân ơi”. Đó là câu nói đầy vui mừng của bà Huỳnh Thị Đậu người dân tộc Raglai ở thôn Đồng Me, xã Đức Thuận, huyện Tánh Linh với chị Nguyễn Thái Ngọc Hân. Người đã đồng hành rất nhiều năm với Báo Bình Thuận trong công tác từ thiện. Từ nhiều năm qua Báo Bình Thuận đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chính trị, về tuyên truyền đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, đồng thời phản ánh những tâm tư, nguyện vọng chính đáng của nhân dân các dân tộc trong tỉnh. Ngoài ra trong công tác từ thiện, cũng được Báo Bình Thuận đặc biệt quan tâm và đã trở thành cầu nối rất hiệu quả, giữa những nhà hảo tâm đến với những mảnh đời bất hạnh. Trong hành trình thiện nguyện này, có một người đã đồng hành không biết mệt mỏi là chị Nguyễn Thái Ngọc Hân, hiện đang công tác tại Thư viện tỉnh Bình Thuận.

Chị Nguyễn Thái Ngọc Hân

Có thể nhiều người chưa biết về chị, vì chị và gia đình rất khiêm nhường và kín tiếng trong việc làm từ thiện này. Nhưng những người làm công tác từ thiện của Báo Bình Thuận và nhất là những mảnh đời bất hạnh nghèo khó trong tỉnh, thì hình ảnh chị đã trở nên thân quen như người nhà. Đó là một hành trình đi làm từ thiện

của chị Hân gần 20 năm nay, với trị giá bình quân hàng năm khoảng 150 triệu đồng, cho những mảnh đời nghèo khó trong tỉnh.

Đó là nguồn tiền có từ sự ủng hộ hoàn toàn tự nguyện của gia đình, từ cha mẹ, đến chồng con và người thân.

Mới đây, vào ngày 24/11/2020 chị Hân đã cùng Báo Bình Thuận đến huyện Tánh Linh để trao tặng căn nhà tình thương cho chị Huỳnh Thị Đậu ở thôn Đồng Me, căn nhà có trị giá trên 100 triệu đồng, riêng chị Hân đã đóng góp 60 triệu đồng và 1 bộ bếp gas. Đó là một trong nhiều căn nhà tình thương mà chị Hân đã trao tặng cho bà con nghèo trong tỉnh. Để có địa chỉ cần giúp đỡ, chị thường xuyên theo dõi báo Bình Thuận, ở đó các trường hợp bất hạnh, nghèo khó, được các phóng viên trong quá trình đi viết tin bài, họ đã phát hiện và giới thiệu trên báo. Ngoài ra các dịp nghỉ hè, chị lại đến liên hệ các phường trong TP. Phan Thiết, để mua sách giáo khoa, tập vở ủng hộ những con cháu nhà nghèo hiếu học; tại cơ quan Thư viện tỉnh nơi chị công tác. Hàng năm có chương trình “Xe thư viện lưu động đa phương tiện” đem sách về phục vụ các trường vùng cao, vùng sâu, vùng xa và các trường trong tỉnh, mỗi trường được chị tặng 3 suất quà/3 em - mỗi suất trị giá 300.000 đồng và 10 quyển vở. Đặc biệt có trường hợp chị nhận tài trợ lâu dài, đó là em Nguyễn Thị Phương Yến ở thôn Thắng Lợi, xã Hàm Thắng, Hàm Thuận Bắc. Đây là trường hợp được chị phát hiện trên báo Bình Thuận, qua bài viết: “Ăn cơm với muối đến trường” của phóng viên Thu Thanh và chị đã nhận hỗ trợ cho em mỗi tháng 500.000 đồng từ năm học lớp 10 (2016) cho đến khi tốt nghiệp ra trường - hiện em đang học năm thứ 2 Trường Cao đẳng Kinh tế Đối ngoại tại TP. Hồ Chí Minh. Cứ 3 tháng 1 lần em lại về cơ quan Báo Bình Thuận để nhận. Tâm nguyện của chị và gia đình cũng như người thân ở nước ngoài khi làm từ thiện, là mình có điều kiện nên muốn san sẻ cho người nghèo, bất hạnh, để góp phần không ai bị tụt lại ở phía sau.

Em Nguyễn Thị Phương Yến – sinh viên năm thứ 2 trường Cao đẳng Kinh tế Đối ngoại tại Tp. Hồ Chí Minh.

Chị Nguyễn Thái Ngọc Hân không nói nhiều về vấn đề này, nhưng tôi hiểu “một miếng khi đói bằng một gói khi no”, hay “thương người như thể thương thân” của đạo lý dân tộc từ bao đời nay và như cách chúng ta thường nói: “Cho đi là còn mãi”

Quang Hóa // Báo Bình Thuận Xuân

MANG TRI THỨC VÀ QUÀ ĐẾN VỚI HỌC SINH NGHÈO NGÀY TẾT

Nhân dịp tết cổ truyền của dân tộc, Thư viện tỉnh Bình Thuận vừa có cuộc đồng hành với thầy, cô, học sinh Trường Tình thương, tổ chức cho các em một buổi đọc sách, xem phim, chia sẻ phương pháp đọc sách, viết cảm nhận về sách, nhìn hình đoán sách, đồ vui có thưởng nhận quà tự chọn... nhằm giúp các em trau dồi kiến thức và năng động, sáng tạo trong học tập. Cùng với hoạt động đọc sách, Thư viện tỉnh đã trao 92 phần quà vận động từ các cá nhân thiện nguyện cho học sinh trị giá 110.000 đồng/phần (gồm đường, sữa, dầu ăn, bánh kẹo). Ngoài ra, thư viện tỉnh còn dành 5 phần quà đặc biệt cho 5 học sinh có hoàn cảnh khó khăn nhất (mỗi phần quà 300.000 đồng tiền mặt và 1 ba lô học sinh) để giúp các em có điều kiện vượt khó, cố gắng trong học tập và rèn luyện.

Tặng quà cho học sinh Trường Tình thương.

Được biết, Trường Tình thương Bình Thuận (đặt tại khu phố 2, phường Phú Trinh, thành phố Phan Thiết) phần lớn là trẻ em khuyết tật, chậm phát triển trí não, con em của những gia đình hoàn cảnh đặc biệt khó khăn; sinh sống bên bờ sông Cà Ty, khu nghĩa địa “Dốc căn”... Hàng ngày các em phải cùng làm việc với cha mẹ như: Đánh giày, bán vé số, lượm ve

chai... Vì vậy, được đến trường học chữ, đọc sách, vui chơi, được thụ hưởng sự chăm sóc của xã hội là điều mơ ước của các em và gia đình. Trường Tình thương hiện có 5 lớp, với gần 100 học sinh. Đây là nơi các em gửi gắm hy vọng vào những thầy cô giáo vừa là người mẹ, vừa là người thầy dịu dặt, giúp các em nuôi dưỡng ước mơ tìm cho mình tương lai có cuộc sống tốt đẹp hơn. Hy vọng những hoạt động của Thư viện tỉnh và những tấm lòng thiện nguyện nói trên phần nào giúp các em trang bị kiến thức làm hành trang vươn lên trong cuộc sống.

Sau đây là một số hình ảnh hoạt động:

Học sinh nhận quà của cá nhân thiện nguyện

Thư viện tổ chức cho các em Trường Tình thương đọc sách

Học sinh nhận quà Chương trình Viết cảm nhận về sách

Học sinh nhận quà Chương trình Nhìn hình đoán tên sách

Học sinh làm tên lửa trò chơi

Học sinh nhận quà trò chơi bắn tên lửa

Nguyễn Thái Ngọc Hân // <http://baobinhthuan.com.vn/>

PHƯỢT CÙNG SẮC XUÂN

Năm nào cũng vậy, vào những ngày cận Tết Nguyên đán trên các nẻo đường thành phố Phan Thiết không chỉ riêng hoa mai, hoa lan, hoa hồng... khoe sắc mà còn muôn vàn những loài hoa rực rỡ khác góp phần tô điểm cho bức tranh mùa xuân thêm sắc màu. Trong số muôn vàn sắc hoa ấy không thể không nhắc đến những loài hoa được người dân địa phương trồng như: cúc, hướng dương, mào gà, vạn thọ... đây là những loại hoa truyền thống dân dã bao lâu nay rất được nhiều người dân yêu thích lựa chọn mua về trưng bày trong dịp tết. Bởi các loài hoa này không chỉ đơn thuần là hoa đẹp, màu sắc tươi mà còn mang trên mình rất nhiều ý nghĩa thú vị. Trong đó ẩn chứa sự dịu dàng, tươi trẻ, đem lại bầu không khí của mùa xuân. Mặc dù ngày thường trong năm không ai mua tặng nhau hay trang trí nhà cửa hoa này bao giờ, nhưng với ngày tết nếu thiếu đi sắc màu, hương vị những bông hoa này thì sẽ không cảm hết phong vị của ngày tết. Chẳng hạn, vài chậu hoa mào gà đặt trước nhà với sắc đỏ thắm không những đem lại cảm giác ấm áp tràn đầy sức xuân mà còn mang lại cho gia chủ điều may mắn, sự tươi sáng, vui vẻ, hứa hẹn cho một năm mới đầy năng lượng tích cực.

Cùng sắc đỏ thắm của mào gà, với vẻ đẹp kiêu sa vàng tươi của hoa cúc (đặc biệt cúc đại đoá), trong những ngày tết không chỉ nhà người dân mà từ cơ quan đến các cơ sở kinh doanh đa số đều có vài chậu hoa cúc lớn nhỏ đặt trước cửa nhà hoặc đại sảnh của mình cho một năm mới đầy khởi sắc, với nhiều niềm vui, nụ cười cùng những thắng lợi lớn; cũng như mang lại tinh thần lạc quan và tăng thêm phúc lộc, sự hoan hỉ, giúp ổn định phúc khí trong nhà. Bên cạnh, cúc mâm xôi cũng được nhiều người lựa chọn.

Nếu nói đến sắc hoa dân dã của mào gà, của cúc thì không thể không nhắc đến sự tươi vui của hoa hướng dương, bởi màu vàng rực và tỏa tròn như mặt trời chào đón ánh ban mai sẽ bắt đầu một năm mới cho gia đình hạnh phúc. Để làm phong phú và góp phần rực rỡ sắc xuân cho ngôi nhà thì không thể thiếu hoa vạn thọ. Ai cũng biết loài hoa này là một nét đặc trưng cho mùa xuân với muôn điều tốt lành. Mùi hăng hắc nồng nồng của lá và hoa rất riêng không lẫn vào đâu được chỉ có ở vạn thọ. Chính vì vậy, dù cho hiện nay có rất nhiều loài hoa tết đặc sắc hơn, nhưng vạn thọ mãi là loài hoa không thể thiếu trong nhiều gia đình. Sự may mắn, trường thọ mà người ta tin tưởng rằng loài hoa này có thể mang tới đã tạo nên sự hấp dẫn giữa một rừng hoa đa sắc và trong đó có cả một câu chuyện cổ tích cảm động lưu truyền trong dân gian về sự trường thọ và lòng hiếu thảo của đứa con đối với cha mẹ.

Tết đã về, sắc hoa dân dã dễ thương đang góp phần làm cho mùa xuân Tân Sửu 2021 trên quê hương Bình Thuận càng thêm vui tươi, rạng rỡ và căng tràn sức sống.

Minh Anh // Báo Bình Thuận Xuân

THỎ SẤY GÁC BẾP NGÀY XUÂN

Ảm thực ngày tết của mỗi vùng miền đều có những đặc sản, truyền thống mang phong vị rất riêng. Và nhắc đến đặc sản Tánh Linh thì không thể không nhắc đến thỏ sấy gác bếp.

Anh Hồ Hữu Nghị bên sản phẩm thỏ sấy gác bếp được triển lãm

Món ăn thơm mùi khói bếp

Chúng tôi trở lại Tánh Linh vào những ngày chớm xuân. Đón chúng tôi là anh Hồ Hữu Nghị (31 tuổi, ngụ xã Huy Khiêm) - chủ nhân của món thỏ sấy gác bếp đang hình thành thương hiệu đặc sản của vùng núi Tánh Linh. Dẫn chúng tôi đi tham quan trại thỏ, anh Nghị chia sẻ, từ

xa xưa người dân Tánh Linh vào rừng săn bắn, khi được thực phẩm nhiều, người ta thường cất trên giàn bếp, bởi lúc bấy giờ chưa hề có tủ lạnh như ngày nay. Đặc biệt là các món thịt khi được treo lên giàn bếp có thể bảo quản được lâu và có hương vị đặc trưng riêng. Người ta gọi đó là món thịt gác bếp.

Khác với nhiều sản phẩm gác bếp như trâu, bò, heo, nai... được xẻ nhỏ ra từng miếng, thỏ sấy gác bếp được chế biến nguyên con, bao gồm xương và da để người dùng có thể thưởng thức vị nguyên bản của thịt thỏ. Công thức chế biến thỏ sấy gác bếp không quá khó, nhưng đòi hỏi nhiều công phu. Thỏ sấy gác bếp muốn thơm, ngon, ngọt thịt, vừa mềm vừa dai phải chọn những con thỏ ăn cỏ sạch, mập khỏe và đúng kích cỡ từ 2 - 2,2 kg. Sau đó sẽ tiến hành sơ chế nhanh để giữ vị tươi và đem tắm ướp với các loại hương liệu và gia vị tự nhiên như tiêu rừng, muối, sả, ớt... Cuối cùng là đem đi sấy để tạo nên hương vị đậm đà hấp dẫn của món đặc sản thỏ sấy gác bếp xứ sở rừng núi Tánh Linh.

Có nhiều cách chế biến, người dùng có thể hấp cách thủy khoảng 3 - 5 phút, đây cũng là cách ăn nóng, ngon và mềm nhất. Nếu muốn nướng, có thể bọc lá chuối hoặc giấy bạc bên ngoài và nướng thịt thỏ trên bếp gas hoặc than, sau đó thưởng

thức hương vị thịt thơm ngon. Có thể ăn kèm với muối ớt xanh và chanh để tăng thêm vị đậm đà. Ngoài ra, có thể chế biến thành các món như um dưa hồng, xào cải chua, hấp bầu, xào mướp... vẫn rất ngon nhưng không làm mất đi hương vị nguyên bản của thỏ sấy gác bếp.

Ý tưởng của chàng thanh niên trẻ

Món thỏ sấy gác bếp chính là một ý tưởng hoàn toàn mới lạ, độc đáo của chàng thanh niên trẻ Hữu Nghị, bởi trên thị trường hiện nay chưa có... Chia sẻ thêm về

ý tưởng của mình, anh Nghị cho biết, anh tốt nghiệp cử nhân công nghệ thông tin và có công việc ổn định. Tuy nhiên mong muốn được làm chủ và góp một phần sức trẻ cho địa phương nên anh quyết định về quê lập nghiệp. Nhận thấy Tánh Linh là vùng núi có nhiều cây cỏ và khả năng sinh đàn cao của thỏ nên anh chọn nuôi thỏ thí điểm vào năm 2016. Cuối năm 2018 giá thỏ giảm mạnh, để ổn định đầu ra, quyết tâm giữ giá nên anh đã có ý tưởng món khô thỏ, tiền đề của món thỏ sấy gác bếp ngày nay. Thời gian đầu thực hiện thỏ sấy gác bếp anh gặp nhiều khó khăn, do đây là món mới nên phải tự mày mò chế biến. Khó khăn chồng khó khăn khi xảy ra vấn đề về hư, mốc vì sản phẩm bao gồm da và xương. Sau nhiều lần thử nghiệm, món thỏ sấy gác bếp mới được hoàn thiện như ngày nay.

Hiện anh Nghị đã đầu tư xây dựng khu giết mổ đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm, lò sấy tự động công suất 150 - 200 con trong 1 lần sấy, kho bảo quản và đóng gói... với nguồn vốn đầu tư về cơ sở khoảng 1 tỷ đồng và đang trong quá trình hoàn thiện. Dự kiến trước Tết Nguyên đán 2021 sẽ có lô sản phẩm đầu tiên từ lò mới. Thử tưởng tượng, trong cái se se lạnh của mùa xuân, bên mâm cơm đoàn viên và cùng thưởng thức các món ăn truyền thống, kèm với thỏ sấy gác bếp, rồi nhấp thêm hớp rượu cay nồng thì thật ấm áp, tuyệt vời và mang đậm hương vị tết của tình thân.

Ngọc Hân // Báo Bình Thuận Xuân

SẮC LAN ĐÓN XUÂN

Không ai nghĩ vườn lan đủ sắc hoa ấy lại được đầu tư và duy trì gần 20 năm nay, từ khi anh mới tập tành yêu hoa trồng thử và “mê” đến bây giờ. Cứ ngày 2 buổi, sau giờ làm việc ở công ty, anh vội vàng trở về nhà, xịt tưới, bón phân, chăm tỉa từng gốc lan cho ra hoa khoe sắc trong nắng.

Đó là anh Đặng Công Doãn, 50 tuổi nhà ở xã Phong Nẫm - Phan Thiết. Vì yêu thích cây cảnh, đam mê hoa lan, sau nhiều lần mày mò, tìm tòi trên sách những kiến thức để trồng lan, anh Doãn không biết mình đã “phải lòng” những chậu hoa lan kiều sa ấy tự lúc nào. Ngày mới tập tành trồng chỉ dăm vài giò lan cho đẹp, đến nay vườn lan nhà anh đã có hơn 1.000 giò lan đa dạng về chủng loại và màu sắc. Tập trung phần lớn là các loại lan như

vảy rồng, rồng xanh, cát, mokara, long tu, ngọc điểm, đùi gà, denro, hồ điệp... Anh chia sẻ: Việc chăm sóc lan đòi hỏi nhiều công sức và sự tỉ mỉ, mỗi ngày phải theo dõi từng gốc lan để kịp thời phát hiện sự bất thường như lá héo, hoa bị côn trùng cắn xoắn lại nở không ra, khi đó phải xử lý ngay, không để lây lan sang cây khác, có đôi lúc phải nhổ bỏ nếu hết cách xử lý bằng các loại thuốc.

Theo anh Doãn, lúc mới trồng kinh nghiệm chưa nhiều, chưa nắm vững kỹ thuật chăm sóc lan, nên gặp không ít khó khăn. Qua thời gian tìm tòi, học hỏi trên mạng xã hội, qua sách vở và kinh nghiệm từ những người trồng lan lâu năm, anh cũng có trong tay những “bí quyết” chăm sóc lan bài bản hơn, nhờ vậy mà vườn lan của gia đình anh ngày càng phát triển tươi tốt, ra hoa đẹp và được khách hàng ưa chuộng.

Anh cho biết, trồng lan ở Phan Thiết cực hơn nhiều so các vùng miền khác do khí hậu nắng nóng kéo dài làm ảnh hưởng đến sự phát triển của cây. Do đó phải chăm thật kỹ, theo dõi thật chi tiết. Những năm gần đây, người dân Phan Thiết có xu thế chơi lan nhiều hơn vì lan là loại hoa vừa có sắc lại vừa có hương, tươi rất

lâu, có thể sau 2 tháng hoa mới tàn. Chính vì thế hoa lan luôn được nhiều người yêu thích nhất, họ có thể mua chưng tết, hay làm thứ quà biếu sang trọng.

Năm nào cũng vậy, để chuẩn bị nguồn hàng cung cấp thị trường tết, cứ vào đầu tháng 10 âm lịch là anh bắt tay vào chọn những cây giống đã trưởng thành. Đó là những cây đã ra hết lá non, tiến hành bón phân xịt thuốc bổ kích rễ phát triển và khoảng 1 tuần sau xịt phân để kích mầm hoa, giúp cây ra hoa to, đẹp nở đúng vào dịp tết. Cứ khoảng vào ngày 15 tháng chạp, rất nhiều vựa

cây cảnh trên địa bàn Phan Thiết lại tìm đến vườn nhà anh. Những tay chuyên săn lan, họ cũng tìm đến để mua vài chậu về nhà chưng tết. Bên cạnh trồng lan anh còn chăm khoảng 100 gốc hoa mai, ai có nhu cầu thuê mai anh cũng đáp ứng, chủ yếu là những khách hàng quen thuộc hàng năm của gia đình.

Với bao khó nhọc vất vả của nghề trồng hoa, ấy vậy mà anh không bao giờ từ bỏ sự đam mê tưởng chừng như đơn thuần chỉ là một thú chơi tao nhã mà đồng thời góp phần tăng thêm nguồn thu nhập để tiếp tục đầu tư phát triển vườn lan, vừa mang lại nguồn kinh tế cho gia đình, vừa thỏa mãn sự đam mê.

Chưng hoa ngày tết theo ý nghĩa là để cầu mong sự may mắn và tạo thêm bầu không khí vui tươi đón chào một năm mới sang, đó cũng chính là nhu cầu của mọi nhà, trở thành phong tục của người Việt trong dịp tết đến xuân về.

Thùy Vy // Báo Bình Thuận Xuân

